

Gazeta

9-10

wrzesień-październik 2013

(237-238)

Politechniki

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza

Habilitacja na Wydziale Chemicznym - s. 6

Prof. Roman Dzieślewski - wspomnienie w 150. rocznicę urodzin - s. 14

*Konferencje, sympozja,
seminaria - s. 20*

*Nagrody dla studentów zostały
wręczone - s. 30*

Studenci o sobie i nie tylko - s. 38

*Organizacja roku
akademickiego - s. 42*

Trochę więcej o sporcie - s. 46

Jubileusz 50-lecia AZS-u w Politechnice Rzeszowskiej

Rzeszów - 15 czerwca 2013 r.

Brązowy Krzyż Zasługi z rąk wiceministra S. Huskowskiego odbierają G. Sowa i E. Gorczyca.

Odbiorcy Brązowego Krzyża Zasługi.

*Oznakę Za Zasługi dla Sportu odbiera R. Konieczny.
Od lewej: B. Romaniuk i T. Kūbas-Hull, pośrodku A. Domino.*

*Władze ZS AZS Rzeszów.
Od lewej: wiceprezisi Janusz Zieliński, Zbigniew Barabasz,
prezes Zbigniew Rynasiewicz i wiceprezes Grzegorz Sowa.*

*W uroczystości uczestniczyli m.in.: prorektor prof. L. Ziemiański,
rektor prof. M. Orkisz i kanclerz mgr inż. J. Bury.*

Odeszli od nas

Kazimierz Oczóś	Stepaniak Lesław
Grzesik Stanisław	Tokarski Bolesław
Lewicki Andrzej	Trojan Józef
Ordyna Maria	Wójtowicz Leszek
Sądecki Edward	Zub Ryszard
Słomiany Roman	

50 lat Akademickiego Związku Sportowego w Politechnice Rzeszowskiej

Jubileusz 50-lecia Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego w Politechnice Rzeszowskiej jest niecodzienną okazją do podsumowania i refleksji. To przecież pół wieku zapisanego mozolną, niekiedy pionierską pracą wielu ludzi, głównie społeczników, którzy przeważnie zaczęli od zera. To wielkie i małe sukcesy, ale też i porażki, które znaczą drogę każdego sportowca. Jest to również część bogatej, bo liczącej już ponad 100 lat, historii AZS-u w Polsce. Dodajmy, że KU AZS PRz wpisał się w tę historię nie tylko dlatego, że był pierwszym klubem akademickim z Podkarpacia (...).

Klub AZS naszej uczelni zgłosił swój akces do „azetesiackiej” rodziny w 1963 r. Jak doszło do jego powstania? Podstawy akademickiego życia sportowego budowała na początku lat sześćdziesiątych ub. wieku mgr Stanisława Kot w ówczesnym Studium Nauczycielskim w Rzeszowie. Kiedy dołączyli do niej działacze związani z rzeszowskim Studium Wieczorowym Politechniki Krakowskiej, w dniu 14 maja 1963 r. powołali do życia Klub AZS zrzeszający studentów obydwu szkół. Utworzenie Klubu AZS jeszcze przed formalnym rozpoczęciem działalności przez Wyższą Szkołę Inżynierską w Rzeszowie (pierwszą w historii miasta i województwa uczelnię) było możliwe dzięki aprobacie Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego.

Zarząd Klubu stanowili wówczas: mgr inż. Kazimierz Ocoś - prezes, mgr Stanisław Grzesik, mgr Stanisława Kot, Adam Sadecki - wiceprezisi, Augustyn Cwanek - sekretarz, Jan Barć - skarbnik, Stanisław Lorenc - gospodarz, Aleksander Byczkowski - członek Zarządu.

Klub Uczelniany AZS WSI od 1 października 1974 r. przyjął nazwę Klubu Uczelnianego AZS Politechniki Rzeszowskiej. Awans uczelni podniósł poprzeczkę nie tylko na polu naukowym i jakości kształcenia, ale także sportowym. KU AZS PRz znalazł się bowiem w gronie bardzo silnych sportowo ośrodków, chlubiących się wieloma znakomitymi osiągnięciami i wieloletnią tradycją. Od samego początku działalności Klubu, oprócz zadań ściśle sportowych, dążono do rozbudzania zamiłowania do sportu oraz kształtowania i doskonalenia sprawności fizycznej studentów. Pozytywną rolę w realizacji tego celu odegrały m.in. spartakiady wydziałowe i międzywydziałowe oraz turnieje akademików, które weszły na stałe do kalendarza imprez Klubu. Organizowano je we współpracy ze Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. W 50-letniej historii Klubu odbyły się setki tego rodzaju imprez, m.in. „Mikołajki na sportowo”, obchody Dnia Kobiet czy „Andrzejki na sportowo”.

Sztandarowym stałym punktem kalendarza imprez organizowanych przez KU AZS PRz oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu jest Halowa Liga Piłki Nożnej. Jest ona znana w całym kraju i nie ma sobie równych w żadnym z ośrodków akademickich. Trudno się temu dziwić, bo ma już 30-letnią tradycję. Rozgrywki są prowadzone przez 5 miesięcy - od listopada do marca. W zmaganiach bierze udział wiele (bywało, że nawet 70) zespołów.

Dużym zainteresowaniem studentów cieszyła się też tradycyjna akcja „Solińskie Lato”. Organizowane w Wołkowyi obozy rekreacyjno-żeglarsko-kajakowo-windsurfingowe były znako-

mitą okazją do aktywnego wypoczynku w otoczeniu wspaniałej bieszczadzkiej przyrody.

Z inicjatywy Franciszka Gorczyca i Grzegorza Sowy, w latach 2009-2012 zrealizowano projekt budowy domku - stancyi żeglarskiej w Polańczyku nad Jeziorem Solińskim. Jest to doskonale miejsce do szkoleń i treningów sekcji żeglarskiej AZS PRz. Przyciąga urokiem również pracowników i pozostałych studentów Politechniki Rzeszowskiej, którzy są częstymi gośćmi licznie organizowanych spotkań integracyjnych.

Cykliczną imprezą jest także coroczny Bal Sportowca Politechniki Rzeszowskiej, podczas którego są ogłaszane wyniki plebiscytu na dziesięciu najpopularniejszych sportowców roku.

O różnorodności oferty Klubu AZS dla studentów świadczą również działające sekcje. W roku 1970 było ich 8. W latach następnych powstawały kolejne: lekkoatletyczna, strzelecka, żeglarska, judo, piłki nożnej, turystyki rowerowej, płetwonurków, lotnicza, katingowa, turystyki kajakowej, tenisa ziemnego, badmintona, karate, narciarstwa biegowego, narciarstwa zjazdowego, szachowa, brydża sportowego, jeździecka, kolarska, windsurfingowa, paralotniarska, unihokeja, wspinaczki sportowej. Jedne okazały się efemerydami, które przetrwały zaledwie kilka sezonów (np. sekcja katingowa), inne wspaniale rozwinęły swoją działalność, a kilka przekształciło się nawet w samodzielne kluby (przez pewien czas tak funkcjonowały m.in. sekcje windsurfingowa, wysokogórska czy turystyki kolarskiej). Na swoje 20-lecie KU AZS PRz mógł się już pochwalić 17 sekcjami oraz niebagatelną liczbą 1119 zarejestrowa-

nych członków. W 1998 roku, a więc w roku swego 35-lecia, miał 19 sekcji, jednak znacznie mniej, bo blisko 750 członków. Organizował za to w ciągu roku około 50 imprez sportowo-rekreacyjnych dla studentów i pracowników uczelni. Najwięcej, bo aż 21 sekcji, Klub prowadził w roku akademickim 1988/1989. Natomiast od 10 lat w KU AZS PRz funkcjonuje 16 sekcji.

Dzięki dobrej współpracy ze Studium Wychowania Fizycznego i Sportu sekcje mają do dyspozycji trzy pełnowymiarowe areny sportowe do koszykówki, siatkówki, tenisa ziemnego, halowej piłki nożnej oraz sale: sportów walki, fitness z sauną i urządzeniami do aerobiku, do gimnastyki i tenisa stołowego. Ponadto członkowie mogą korzystać z siłowni, boiska do siatkówki plażowej i otwartej w maju 2007 r. pierwszej w Rzeszowie profesjonalnej ścianki wspinaczkowej, która umożliwia wspinaczkę bulderową oraz wspinaczkę z liną zarówno z asekuracją dolną, jak i na wędkę.

Imponujący 50-letni dorobek Klubu jest zasługą studentów-sportowców, ich trenerów oraz działaczy AZS-u, którzy z ogromnym zaangażowaniem inspirowali i wspierali poczynania klubowych sekcji, zabiegali o odpowiedni sprzęt i warunki do treningu. Trudno wymienić tu wszystkich, ale wypada podać nazwiska przynajmniej tych, którzy kierowali (niekiedy przez kilka kadencji) pracami Zarządu. Historycznie rzecz ujmując, ta lista przedstawia się następująco: Kazimierz Oczóś, Zbigniew Misków, Józef Wodziński, Stanisław Polański, Andrzej Bartkiewicz, Andrzej Kusy, Wojciech Brymora, Mariusz Korkosz, Jerzy Kowal, Stanisław Kołodziej, Grzegorz Sowa i obecnie - Leszek Woźniak. Wielu z nich podkreśla, że zadania związane z działalnością statutową Klubu byłyby niemożliwe do zrealizowania bez wszechstronnego wsparcia władz uczelni oraz bardzo dobrej współpracy ze Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, którego kierownicy: Stanisław Grzesik,

Jerzy Januszewski, Jacek Biliński, Jacek Lutak i Henryk Meder, czynnie wspierali Zarząd, m.in. przez prowadzenie zajęć klubowych sekcji. Dzięki temu Klubowi udało się pokonać okresy „zadyszki” i zwolnienia obrotów sportowej „karuzeli”, a wielu sekcjom wyjść z chwilowego przysłowiowego „dołka”.

Można śmiało stwierdzić, że ostatnia dekada była dla KU AZS PRz czasem bardzo dobrej koniunktury. Sukcesy tenisistów stołowych (Superliga Tenisa Stołowego) i koszykarzy (występy w II lidze), znakomite osiągnięcia jeźdźców, kolarzy górskich, żeglarzy oraz zawodników sekcji: futsalu, unihokeja, pływaków i lekkoatletycznej sprawiły, że o Politechnice Rzeszowskiej mówiło się dużo i dobrze. Należy zatem życzyć KU AZS PRz kolejnych sukcesów, aby taka dobra passa trwała następne 50 lat.

Przemysław Biskup

Rektor i Senat Politechniki Rzeszowskiej

mają zaszczyt zaprosić na

UROCZYSTĄ INAUGURACJĘ 63. ROKU AKADEMICKIEGO

która odbędzie się w dniu 4 października 2013 r. (piątek) o godz. 11.00
w Regionalnym Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnym
i Biblioteczno-Administracyjnym
przy al. Powstańców Warszawy 12 w Rzeszowie.

Msza Świąta inaugurująca rok akademicki
odbędzie się w kościele św. Jacka oo. Dominikanów
ul. Dominikańska 15 w Rzeszowie,
w dniu 3 października 2013 r. (czwartek) o godz. 18.00.

Uroczystości jubileuszowe AZS-u

Obchody Jubileuszu 50-lecia Klubu Uczelnianego AZS w Rzeszowie i na Podkarpaciu rozpoczęły się w dniu 15 czerwca 2013 r. otwarciem okolicznościowej wystawy oraz uroczystym spotkaniem w auli Regionalnego Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnego i Biblioteczno-Administracyjnego Politechniki Rzeszowskiej. Celem Jubileuszu było przypomnienie historii sportu akademickiego w naszym regionie oraz wszystkich osób, które tworzyły rzeszowski i podkarpacki AZS.

Współgospodarzem tej wyjątkowej uroczystości był JM Rektor Politechniki Rzeszowskiej prof. dr hab. inż. Marek Orkisz. To właśnie w tej uczelni rozpoczęła się działalność AZS-u na Podkarpaciu. W jubileuszowym spotkaniu wzięło udział ok. 300 byłych i obecnych zawodników, działaczy i sympatyków naszego Klubu, a także przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich, władz podkarpackich uczelni oraz Zarządu Głównego AZS z sekretarzem stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji Stanisławem Huskowskim na czele.

Tego dnia o godz. 15.00 przewodniczący Komitetu Honorowego JM Rektor prof. Marek Orkisz dokonał otwarcia akademii jubileuszowej. Uroczystości rozpoczęto odśpiewaniem hymnu „Gaudemus Igitur” w wykonaniu Chóru Akademickiego Politechniki Rzeszowskiej, przy asyście sztandaru Zarządu Środowiskowego AZS. Poczest sztandarowy stanowili: chorąży - tenisista stołowy AZS PRz Piotr Chmiel oraz akrobatki sportowe - Agnieszka Muroń i Anna Wętklar.

Jubileusz stał się doskonałą okazją, aby podziękować i wyróżnić tych, którzy przyczynili się do powstania i dynamicznego rozwoju KU AZS PRz oraz godnie reprezentowali nasze barwy na światowej i ogólnopolskiej arenie. Liczne grono

zasłużonych działaczy i reprezentantów sportowych zostało uhonorowanych odznaczeniami i nagrodami.

Brażowym Krzyżem Zasługi odznaczeni zostali: Franciszek Gorczyca, Grzegorz Sobolewski, Andrzej Sowa, Grzegorz Sowa, Wilhelm Woźniak, Janusz Zieliński.

Nagrodę im. Eugeniusza Piaseckiego wręczył dr. J. Bilińskiemu sekretarz generalny Zarządu Głównego AZS Warszawa B. Korpak.

Fot. M. Misiakiewicz

Odznakę za Zasługi dla Sportu otrzymali: Antoni Domino - Złotą, Ryszard Konieczny - Brązową.

Odznakę Akademickiego Związku Sportowego otrzymali: Paweł Chmiel - Złotą, Piotr Chmiel - Złotą, Alexander Arian - Srebrną, Sebastian Biela - Srebrną, Kamil Herba - Srebrną.

Medal 60-lecia SWFiS otrzymali: Antoni Domino, Franciszek Gorczyca, Marian Granat, Stanisław Kołodziej, Ryszard Konieczny, Jacek Lutak, Henryk Meder.

Nagrodę im. Eugeniusza Piaseckiego przyznawaną osobom, które wniosły wybitne zasługi w rozwój wychowania fizycznego i sportu w szkołach wyższych i klubach AZS, otrzymał dr Jacek Biliński - były kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu w Politechnice Rzeszowskiej.

Po części oficjalnej goście wzięli udział w „Spotkaniu Pokoleń”, wyjątkowym w swej wymowie. Pojawiło się mnóstwo osób, które decydowały i tworzyły 50-letnią historię naszego Klubu, była okazja do wspomnień i refleksji, a także do rozmów na temat przyszłości i kierunku, w jakim powinien rozwijać się AZS na Podkarpaciu.

Ewa Jahn

WYDZIAŁ
CHEMICZNY
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ

Habilitacja na Wydziale Chemicznym

Z dniem 27 maja 2013 r., decyzją Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych, Wydział Chemiczny Politechniki Rzeszowskiej uzyskał uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk che-

micznych, w dyscyplinie *technologia chemiczna*.

Przyznanie tego uprawnienia nastąpiło w momencie, gdy Wydział, który rozpoczął swoją działalność 1 września 1968 r., osiągnął pełną dojrzałość, prze-

jawiającą się w dokonaniach w obszarze nauki, kształcenia studentów i szeroko pojętej pracy na rzecz lokalnego środowiska akademickiego oraz regionu podkarpackiego. Dotychczas czworo absolwentów Wydziału uzyskało tytuł profesora nauk chemicznych lub technicznych, natomiast pięciu absolwentów - stopień doktora habilitowanego.

Wydział Chemiczny posiada dwa uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora: nauk chemicznych w dyscyplinie *technologia chemiczna* (od 1999 r.) i nauk technicznych w dyscyplinie *inżynieria chemiczna* (od 2007 r.). Od 2003 roku Wydział prowadzi (wspólnie z Instytutem Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN w Krakowie i Wydziałem Inżynierii i Technologii Chemicznej Politechniki Krakowskiej) Międzynarodowe Studium Doktoranckie. W bieżącym roku, po nowelizacji ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, Wydział uruchomił własne studia doktoranckie.

O pozycji naukowej pracowników Wydziału świadczy ich dorobek publikacyjny w liczących się czasopismach naukowych, a także autorstwo lub współautorstwo uznanych w środowisku monografii. Ponadto pracownicy są członkami rad naukowych krajowych instytutów badawczych, zespołów oceniających wnioski grantowe oraz komitetów redakcyjnych krajowych i zagranicznych czasopism naukowych. Uczestniczą również w międzynarodowych programach naukowych - są zapraszani jako „visiting professors” do znanych ośrodków naukowych, realizują wspólne granty, biorą również udział w gremiach zarządzających międzynarodowymi programami (COST).

W latach 2002-2005 Wydział Chemiczny Politechniki Rzeszowskiej posiadał status „Centrum Doskonałości” w ramach 5. Programu Ramowego Unii Europejskiej wraz z finansowaniem z funduszy europejskich. Jako jedyny

CENTRALNA KOMISJA
DO SPRAW STOPNI I TYTUŁÓW

Pałac Kultury i Nauki
00-901 Warszawa

Nr BCK -V-U-dr hab.1079/12

Warszawa, 27 maja 2013 r.
tel. 022 826-82-38; tel./ fax. 022 620-33-24
e-mail: kancelaria@ck.gov.pl

DECYZJA

Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm. w Dz. U. z 2005 r. nr 164, poz. 1365), po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, podjęła decyzję o przyznaniu z dniem 27 maja 2013 r. Wydziałowi Chemicznemu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie *technologia chemiczna*.

UZASADNIENIE

W związku z tym, iż niniejsza decyzja uwzględniła w całości żądanie strony, na mocy art. 107 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Dz. U. z 2000 r. nr 98, poz. 1071 ze zm.) odstąpiono od jej uzasadnienia.

POUCZENIE

Decyzja jest ostateczna. Strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Otrzymuje:

Dziekan Wydziału Chemicznego Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza

Do wiadomości:

1. Departament Organizacji i Szkolnictwa Wyższego, Kontroli i Nadzoru (DKN) Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
2. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego
3. Ośrodek Przetwarzania Informacji –Instytut Badawczy

Załączniki:

zwrot dokumentacji dwóch doktoratów

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI

prof. hab. Tomasz Borecki

w województwie podkarpackim znalazł się w gronie polskich jednostek naukowo-badawczych o międzynarodowej renomie. Wyrazem uznania osiągnięć naukowych Wydziału było powierzenie organizacji XLII Zjazdu PTCh i SITPChem w 1999 r. oraz XIX Ogólnopolskiej Konferencji Inżynierii Chemicznej i Procesowej w 2007 r. W bieżącym roku Wydział Chemiczny został zaakceptowany jako organizator 8. Kongresu Technologii Chemicznej planowanego na 2015 r.

Ukoronowaniem aktywnej działalności naukowej było przyznanie Wydziałowi przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego kategorii „A” w ocenie jednostek naukowych w 2010 r. Warto podkreślić, że jest to jedyna jednostka naukowa posiadająca kategorię „A” w województwie podkarpackim.

Uznaniem osiągnięć dydaktycznych Wydziału był także fakt, że jego przedstawiciel był członkiem Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej (2001-2002), a później Państwowej Komisji Akredytacyjnej (2002-2005). Wydział poddał się wszelkim środowiskowym (UKA) i obowiązkowym (PKA) akredytacjom, przechodząc za każdym razem ten proces bez zastrzeżeń. W ostatnich latach Wydział dwukrotnie otrzymał granty z programu Kapitał Ludzki, a od bieżą-

cego roku oferuje kształcenie na kierunkach zamawianych.

Od początku swojej działalności Wydział Chemiczny zwracał szczególną uwagę na misję oddziaływania w regionie. Wyrazem tego było utworzenie w 1975 r. Koła Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego oraz Oddziału Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Ważnym wydarzeniem było powołanie na Wydziale w 1978 r. Komitetu Okręgowego Olimpiady Chemicznej, obejmującego ówczesne województwa: krośnieńskie, przemyskie, rzeszowskie i tarnobrzeskie. Została wówczas nawiązana współpraca ze szkołami średnimi, która jest kontynuowana do chwili obecnej, np. w formie corocznych seminariów „Wybrane problemy chemii” oraz konferencji „Dydaktyka chemii”, odpowiednio dla uczniów i nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych.

Pracownicy Wydziału posiadają duży autorytet i cieszą się uznaniem w rzeszowskim środowisku akademickim. W 60-letniej historii Politechniki Rzeszowskiej wśród siedmiu byłych rektorów dwóch (prof. Bolesław Fleszar i prof. Andrzej Sobkowiak) to pracownicy WCh. Prof. Henryk Galina, prof. Zdzisław Hippe, prof. Jan Kalembkiewicz, prof. PRz Mieczysław Kucharski i prof.

Andrzej Sobkowiak byli prorektorami PRz. Prof. A. Sobkowiak kierował zespołem, który opracował „Regionalną strategię innowacji województwa podkarpackiego”. Pracownicy Wydziału Chemicznego kierowali projektem „Podkarpacka Platforma Chemiczna”, który zapoczątkował integrację chemicznego środowiska akademickiego i biznesowego Podkarpacia oraz doprowadził do powołania regionalnego Klastra Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych POLIGEN. Wydział wykonuje również wiele prac w obszarze najbardziej aktywnego i rozpoznawalnego polskiego klastra Stowarzyszenie Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego „Dolina Lotnicza”. Bez wątplenia Wydział Chemiczny Politechniki Rzeszowskiej jest liderem środowiska chemicznego na Podkarpaciu.

Uzyskanie przez Wydział statusu jednostki z pełnymi uprawnieniami akademickimi jest uznaniem jego wysiłków w kierunku osiągnięcia znaczącego poziomu naukowego i pozycji niekwestionowanego lidera wśród instytucji związanych z chemią w południowo-wschodniej Polsce, stwarzając tym podstawy do jego dalszego intensywnego rozwoju.

Henryk Galina

Z ŻYCIA UCZELNI - lipiec-sierpień 2013 r.

2 lipca

JM Rektor prof. dr hab. inż. Marek Orkisz spotkał się ze sportowcami Akademickiego Związku Sportowego w Politechnice Rzeszowskiej, którzy w ostatnim czasie odnieśli znaczące sukcesy na arenie międzynarodowej i krajowej.

4 lipca

Odbyły się w obchody 70. rocznicy śmierci gen. Władysława Sikorskiego zorganizowane przez Zarząd Podkarpackiej Rady ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Rzeszowie, w których wziął udział JM Rektor prof. Marek Orkisz. Patronat objęli: wojewoda podkarpacki, marszałek województwa podkarpackiego i prezydent Rzeszowa.

11 lipca

W Pałacu Prezydenckim w Warszawie odbyło się seminarium nt. „Finansowanie uczelni a konkurencyjność szkolnictwa wyższego” zorganizowane przez Olgierda Dziekońskiego

- ministra w Kancelarii Prezydenta. Politechnikę Rzeszowską reprezentował JM Rektor prof. M. Orkisz.

12 lipca

Mgr inż. Łukasz Świącz z Katedry Samolotów i Silników Lotniczych na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa PRz został laureatem IV edycji programu LIDER zorganizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Otrzymał on dofinansowanie w wysokości 1 200 000 zł na realizację swojego projektu pt. „Metodyka projektowania cienkościennych, integralnie usztywnianych, lotniczych struktur nośnych”.

17 lipca

W Dowództwie Sił Powietrznych w Warszawie odbyło się spotkanie Rady Programowej Konferencji pn. „Bezpieczeństwo i niezawodność w lotnictwie. Rozwój lotnictwa w regionach”. Członkiem tej Rady jest JM Rektor. Konferencja była organizowana w ramach Air Show 2013, odbywającego się w Radomiu w dniach 24-25 sierpnia 2013 r.

24 lipca

JM Rektor prof. M. Orkisz uczestniczył w spotkaniu z okazji nominacji podkarpackiego komendanta wojewódzkiego Policji w Rzeszowie insp. Zdzisława Stopczyka na stopień nadinspektora.

29 lipca

W Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie odbyło się pierwsze posiedzenie Kapituły Podkarpackiej Nagrody Gospodarczej, której członkiem jest JM Rektor. Kapituła wskazała do wizytowania firmy, które uznała za najlepsze. Spośród wyróżnionych na tym etapie przedsiębiorstw zostaną wyłonieni laureaci Konkursu Podkarpacka Nagroda Gospodarcza 2013.

8-12 sierpnia

Już po raz drugi studenci Politechniki Rzeszowskiej uczestniczyli w zawodach Air Cargo Challenge. Ich celem jest zbudowanie bezzałogowego modelu latającego, który wykona lot

z jak najcięższym ładunkiem. W tegorocznej edycji nasi studenci zajęli 13. miejsce na 31 startujących zespołów. Zawody odbyły się na terenie bazy wojskowej Portugalskich Sił Powietrznych w Ota.

17 sierpnia

Politechnika Rzeszowska wzięła udział w Pikniku Lotniczym w Mielcu. Zwiedzający mogli zobaczyć m.in. „latające roboty” oraz jedyny w swoim rodzaju balon stratosferyczny. Swoje możliwości w terenie zaprezentował też Legendary Rover - łazik marsjański skonstruowany na międzynarodowe zawody University Rover Challenge 2013 w USA. Miłośnicy awiacji mogli podziwiać historyczny i unikatowy szybowiec IS-A Salamandra z Akademickiego Ośrodka Szybowcowego Politechniki Rzeszowskiej w Bezmiechowej.

Aleksander Taradajko

Z OBRAD SENATU

Ostatniemu przed wakacjami posiedzeniu Senatu w dniu 20 czerwca br. przewodniczył JM Rektor prof. dr hab. inż. Marek Orkisz, który wręczył prof. dr. hab. inż. Lesławowi Gołębiowskiemu gratulacje z okazji otrzymania z rąk prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej tytułu profesora nauk technicznych. Kolejne gratulacje z okazji nominacji na stanowisko profesora nadzwyczajnego otrzymali:

- dr hab. Stanisława Kanas - zatrudnienie na czas nieokreślony,
- dr hab. inż. Grażyna Mrówka-Nowotnik - zatrudnienie na okres 5 lat,
- dr hab. inż. Maciej Heneczowski - zatrudnienie na okres 5 lat,
- dr hab. inż. Wojciech Zapała - zatrudnienie na okres 5 lat,
- dr hab. inż. Lucjan Witek - zatrudnienie na okres 5 lat.

Następnie Senat wyraził pozytywną opinię w sprawie wniosków o zatrudnienie:

- prof. dr. hab. inż. Yaroslava Marushchaka w Zakładzie Podstaw Elektrotechniki i Informatyki na stanowisku profesora nadzwyczajnego na okres 5 lat,
- prof. dr. hab. inż. Valeriya Shevelya na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Odlewnictwa i Spawalnictwa na 1 rok,
- prof. dr. hab. inż. Stanisława Kusia na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Konstrukcji Budowlanych w roku akademickim 2013/2014,
- dr. hab. inż. Adama Reichharta na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Konstrukcji Budowlanych w roku akademickim 2013/2014,
- dr. hab. inż. Bogusława Januszewskiego na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Projektowania Archi-

tektonicznego i Grafiki Inżynierskiej w roku akademickim 2013/2014,

- prof. dr. hab. inż. Zenona Waszczyszyna na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Mechaniki Konstrukcji w roku akademickim 2013/2014,
- prof. dr. hab. inż. Zenona Pijanowskiego na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Zaopatrzenia w Wodę i Odprowadzania Ścieków w roku akademickim 2013/2014,
- prof. dr. hab. inż. Janusza Tomaszka na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Inżynierii i Chemii Środowiska w roku akademickim 2013/2014,
- prof. dr. hab. inż. Józefa Giergiela na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Mechaniki Stosowanej i Robotyki w roku akademickim 2013/2014,
- prof. dr. hab. inż. Jana Gruszeckiego na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Awioniki i Sterowania w roku akademickim 2013/2014,
- prof. dr. hab. inż. Wiesława Żylskiego na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Konstrukcji Maszyn w roku akademickim 2013/2014,
- prof. dr. hab. inż. Henryka Kopeckiego na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Samolotów i Silników Lotniczych w roku akademickim 2013/2014,
- prof. dr. hab. Stanisława Apanasewicza na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Elektrodynamiki i Układów Elektromaszynowych w roku akademickim 2013/2014,
- dr. hab. inż. Ryszarda Ruta na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Elektrodynamiki i Układów Elektromaszynowych w roku akademickim 2013/2014,
- prof. dr. hab. inż. Stanisława Piróga na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Energoelektroniki i Elektroenergetyki w roku akademickim 2013/2014,

- prof. dr. hab. inż. Romualda Włodka na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Energoelektroniki i Elektroenergetyki w roku akademickim 2013/2014,
 - dr. hab. inż. Włodzimierza Kality na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych w roku akademickim 2013/2014,
 - prof. dr. hab. Karola Kropa na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Fizyki w roku akademickim 2013/2014,
 - prof. dr. hab. Jana Stankiewicza na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Matematyki w roku akademickim 2013/2014,
 - prof. dr. hab. Kazimierza Rajchela na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Prawa i Administracji w roku akademickim 2013/2014,
 - prof. dr. hab. inż. Jana Adamczyka na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Marketingu w roku akademickim 2013/2014,
 - dr. hab. inż. Janusza Porzyckiego na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Technik Wytwarzania i Automatykacji na okres 4 lat,
 - dr. hab. inż. Grażyny Groszek na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Technologii i Materiałoznawstwa Chemicznego na okres 5 lat.
- W dalszej kolejności Senat podjął uchwały:
- nr 28/2013 w sprawie opinii dotyczącej powołania kierowników jednostek międzywydziałowych uczelni,
 - nr 29/2013 w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku inżynieria medyczna,
 - nr 30/2013 w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów III stopnia na Wydziale Chemicznym Politechniki Rzeszowskiej,
 - nr 31/2013 w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów III stopnia na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej,
 - nr 32/2013 w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów III stopnia na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej,
 - nr 33/2013 w sprawie aktualizacji uchwały Senatu Politechniki Rzeszowskiej nr 9/2013 z dnia 17 stycznia 2013 r. w ramach planu rzeczowo-finansowego uczelni na lata 2012-2015 w zakresie inwestycji pn.: „Rozbudowa budynku J oraz modernizacja zespołu budynków J i R Politechniki Rzeszowskiej”,
 - nr 34/2013 w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie nieodpłatnej służebności przesyłu przez Politechnikę Rzeszowską na działkach 1775/58 i 1775/54 obr 207 wpisanych do księgi wieczystej Nr RZ1Z/00072509/9.
- Ponadto Senat wysłuchał sprawozdania z działalności wydawniczej i poligraficznej w 2012 r. przedstawionego przez mgr Barbarę Mazewską, kierownika Oficyny Wydawniczej.

Agnieszka Zawora

PERSONALIA

HABILITACJE

Dr hab. inż. Andrzej Skrzat, adiunkt w Katedrze Przeróbki Plastikowej Politechniki Rzeszowskiej, uzyskał w dniu 25 czerwca 2013 r. stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *mechanika*, nadany przez Radę Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej. Stopień naukowy przyznano na podstawie monografii: *Wybrane problemy eksperymentalnego i numerycznego*

go wyznaczania naprężeń własnych w kołach pojazdów szynowych. Recenzentami w postępowaniu habilitacyjnym byli: prof. dr. hab. inż. Tadeusz Burczyński z Politechniki Śląskiej, prof. dr. hab. inż. Feliks Stachowicz z Politechniki Rzeszowskiej, prof. dr. hab. inż. Jerzy Merkisz z Politechniki Poznańskiej, prof. dr. hab. inż. Ryszard Pęcherski z Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN.

Dr hab. Andrzej Włoch, adiunkt w Katedrze Matematyki Politechniki Rzeszowskiej, uzyskał w dniu 24 czerwca 2013 r. stopień doktora habilitowanego nauk matematycznych z zakresu dyscypliny naukowej *matematyka*, nadany przez Radę Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Pawła Józefa Šafárika w Koszycach (Słowacja). Temat rozprawy habilitacyjnej:

Numbers of the Fibonacci type and their connections with H-matchings in graphs. Recenzentami w postępowaniu habilitacyjnym byli: prof. dr hab. Jarosław Grytczuk z Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. dr hab. Martin Bača z Politechniki Koszyckiej, prof. dr hab. Jaroslav Imano z Uniwersytetu Pawła Józefa Šafárika w Koszycach.

DOKTORATY

Dr inż. Anna Gładysz, asystent w Zakładzie Informatyki w Zarządzaniu Politechniki Rzeszowskiej, uzyskała w dniu 20 czerwca 2013 r. stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych z zakresu dyscypliny naukowej *nauki o zarządzaniu*, nadany przez Radę Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Temat rozprawy doktorskiej: *Badanie*

skuteczności metod identyfikacji słów kluczowych w polskojęzycznych tekstach. Decyzją Rady Wydziału praca została wyróżniona. Promotor w przewodzie doktorskim: dr hab. Paweł Lula, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie. Recenzenci: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, prof. dr hab. Marek Waleśiak z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Dr inż. Tomasz Krzeszowski, asystent w Katedrze Informatyki i Automatyki Politechniki Rzeszowskiej, uzyskał w dniu 25 czerwca 2013 r. stopień naukowy doktora nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *informatyka*, specjalność „wizja i grafika komputerowa”, nadany przez Radę Wydziału

Automatyki, Elektroniki i Informatyki Politechniki Śląskiej. Temat rozprawy doktorskiej: *Śledzenie ruchu postaci ludzkiej w systemie wielokamerowym*. Promotor w przewodzie doktorskim: dr hab. inż. Bogdan Kwolek z Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Dr inż. Mariusz Nycz, asystent w Zakładzie Systemów Rozproszonych Politechniki Rzeszowskiej, uzyskał w dniu 27 czerwca 2013 r. stopień naukowy doktora nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *informatyka*, nadany przez Radę Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki Politechniki Częstochowskiej. Temat rozprawy doktorskiej: *Wyrównywanie obciąż-*

zeń komórek sieci bezprzewodowej na bazie wieloklasowego przemieszczania ruchu. Promotor w przewodzie doktorskim: prof. dr hab. Siergij Kryvyy, Kijowski Uniwersytet Narodowy. Recenzenci: prof. dr hab. inż. Norbert Szczygiół z Politechniki Częstochowskiej, dr hab. inż. Stanisław Paszczyński z Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie.

Dr inż. Mariusz Oszust, asystent w Katedrze Informatyki i Automatyki Politechniki Rzeszowskiej, uzyskał w dniu 11 lipca 2013 r. stopień naukowy doktora nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *informatyka*, nadany przez Radę Wydziału Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Temat rozprawy doktorskiej: *Zastosowanie grupowania szeregów czasowych do rozpoznawania wypowiedzi w języku migowym na podstawie sekwencji wizyjnych*. Promotor w przewodzie doktorskim: dr hab. inż. Marian Wysocki, Politechnika Rzeszowska. Recenzenci: prof. dr hab. Stan Matwin z University of Ottawa (Canada), dr hab. inż. Bogusław Cyganek z Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Temat rozprawy doktorskiej: *Zastosowanie grupowania szeregów czasowych do rozpoznawania wypowiedzi w języku migowym na podstawie sekwencji wizyjnych*. Promotor w przewodzie doktorskim: dr hab. inż. Marian Wysocki, Politechnika Rzeszowska. Recenzenci: prof. dr hab. Stan Matwin z University of Ottawa (Canada), dr hab. inż. Bogusław Cyganek z Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Dr inż. Agnieszka Stec, asystent w Katedrze Infrastruktury i Ekorozwoju Politechniki Rzeszowskiej, uzyskała w dniu 27 czerwca 2013 r. stopień naukowy doktora nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *inżynieria środowiska*, specjalność „inżynieria komunalna”, nadany przez Radę Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Temat rozprawy doktorskiej: *Optymalizacja innowacyjnych zbiorników kanalizacji ogólnospławnej*. Promotor w przewodzie doktorskim: dr hab. inż. Daniel Słyś, Politechnika Rzeszowska. Recenzenci: dr hab. inż. Elena Neverova-Dziopak z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, prof. dr hab. inż. Ziemowit Suligowski z Politechniki Gdańskiej.

Temat rozprawy doktorskiej: *Optymalizacja innowacyjnych zbiorników kanalizacji ogólnospławnej*. Promotor w przewodzie doktorskim: dr hab. inż. Daniel Słyś, Politechnika Rzeszowska. Recenzenci: dr hab. inż. Elena Neverova-Dziopak z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, prof. dr hab. inż. Ziemowit Suligowski z Politechniki Gdańskiej.

Ewa Kawalec

Łukasz Święch wśród młodych laureatów IV edycji programu LIDER

W ramach IV edycji programu LIDER, aż 41 młodych naukowców otrzymało łącznie 43 mln zł na swoje nowatorskie projekty naukowe. Wśród nich znalazł się mgr inż. Łukasz Święch - pracownik Katedry Samolotów i Silników Lotniczych Politechniki Rzeszowskiej, który na realizację swojego projektu pt. „Metodyka projektowania cienkościennych, integralnie usztywnianych, lotniczych struktur nośnych” otrzymał 1 200 000 złotych.

Wnioski na dofinansowanie projektów badawczych do IV edycji programu LIDER złożyło 118 naukowców. W trakcie postępowania konkursowego młodzi badacze musieli wykazać, że są przygotowani do samodzielnego realizowania projektu, który znajdzie zastosowanie w praktyce. Autorzy najwyższej ocenionych wniosków podczas rozmów kwalifikacyjnych musieli przekonać eksper-

tów do swojego projektu w kontekście wkładu zaproponowanego rozwiązania w rozwój nauki i gospodarki.

Efektom prac będzie opracowanie elementów struktur nośnych pozwalających na wytwarzanie lżejszych i bardziej wytrzymałych statków powietrznych w stosunku do stosowanych obecnie rozwiązań. Tematyka projektu obejmuje zagadnienia związane zarówno z „dużym” lotnictwem, jak i coraz prężniej rozwijającym się rynkiem samolotów bezzałogowych. Niewykluczone, że wyniki tych badań pozwolą na zbudowanie małego, bezzałogowego aparatu latającego, wykonanego w całości przy użyciu druku 3D. Jest to obecnie bardzo „modne” i efektywne rozwiązanie. - mówi mgr inż. Łukasz Święch, autor projektu pn. „Metodyka projektowania cienkościennych materiałów integralnie usztywnianych, lotniczych struktur nośnych.”

Dzięki konkursom programu LIDER, które są finansowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, młodzi naukowcy mają szansę udowodnić, że potrafią zarządzać własnym zespołem badawczym. NCBiR wspiera bowiem najbardziej innowacyjne projekty młodych naukowców oraz

ich doświadczenia w pełnieniu funkcji kierowniczych. Każda z nagrodzonych osób otrzymała granty wartości około 1 mln. zł. Kwota, którą mgr inż. Łukasz Święch otrzymał na realizację projektu, jest jedną z najwyższych przyznanych zwycięzcom IV edycji programu przez NCBiR.

Przypomnijmy, że w 2012 r. wśród finalistów programu LIDER znalazł się pracownik naszej uczelni mgr inż. Piotr Laskowski z Laboratorium Badań dla Przemysłu Lotniczego PRz.

Katarzyna Hadała

ERNEST 2012

dla dr. inż. Lesława Bichajły z Zakładu Dróg i Mostów

Zarząd Krajowy Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji RP w tajnym głosowaniu na posiedzeniu w dniu 19 marca 2013 r. nominował do nagrody ERNEST

Dr inż. L. Bichajło ze statuetką.

Fot. L. Bichajło

2012 zwycięzców w sześciu kategoriach. Ogłoszenie wyników konkursu oraz wręczenie statuetek odbyło się 11 czerwca 2013 r. w gmachu Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Warszawie, podczas uroczystego spotkania Rady Prezesów z członkami honorowymi SITK RP.

Z satysfakcją informujemy, że statuetkę ERNEST 2012 w kategorii „Najaktywniejszy w dziedzinie drogownictwa” otrzymał nasz Kolega, adiunkt w Zakładzie Dróg i Mostów dr inż. Leszek Bichajło. Pozostali otrzymali pamiątkowe dyplomy nominacyjne. Gratulujemy Koledze Leszkowi otrzymania tak wysokiego wyróżnienia - pierwszej w rzeszowskim oddziale SITK statuetki w grupie drogowców!

Nagroda ERNEST jest przyznawana za dużą aktywność w poprzednim roku kalendarzowym w działalności na rzecz transportu i Stowarzyszenia, w działalności organizacyjnej na rzecz SITK, efektywną pracę w obszarze transportu na rzecz społeczności lokalnej - w szczególności za nowe inicjatywy i działania na rzecz Stowarzyszenia promujące dobrą pracę.

Nominowani w poszczególnych kategoriach:

Najaktywniejszy w dziedzinie drogownictwa:

- Lesław Bichajło - Oddział SITK Rzeszów,
- Maria Borkowska - Oddział SITK Poznań,
- Beata Toporska - Oddział SITK Kraków.

Najaktywniejszy w dziedzinie kolejnictwa:

- Bogdan Bresch - Oddział SITK Poznań,
- Jerzy Hydzik - Oddział SITK Kraków,
- Andrzej Kościelniak - Oddział SITK Rzeszów.

Najaktywniejszy w dziedzinie transportu:

- Andrzej Kochmański - Oddział SITK Rzeszów,
- Grzegorz Sapoń - Oddział SITK Kraków,
- Jeremi Rychlewski - Oddział SITK Poznań.

Najaktywniejszy Klub/Koło:

- Koło przy Oddziale Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad - Oddział SITK Kraków,
- Klub SITK przy Miejskim Przedsiębiorstwie Dróg i Mostów Sp. z o.o. w Rzeszowie - Oddział SITK Rzeszów,

- Koło SITK przy Sekcji Eksploatacji PKP PLK Jelenia Góra - Oddział SITK Wrocław.

Najaktywniejszy Klub/Koło Seniorów:

- Klub Seniora - Oddział SITK w Łodzi,

- Klub Seniora - Oddział SITK w Krakowie,
- Klub Seniora - Oddział SITK w Rzeszowie.

Najaktywniejszy Oddział:

- Oddział SITK w Ostrowie Wielkopolskim,

- Oddział SITK w Poznaniu,
- Oddział SITK w Rzeszowie.

*Katarzyna Noworól
na podstawie materiałów
ze strony Zarządu Krajowego SITK
www.sitk.org*

Sukces studenta WEiI w amerykańskiej edycji konkursu IBM - Master the Mainframe

Miło nam poinformować, że Mirosław Juda, student czwartego roku informatyki Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Rzeszowskiej uzyskał wyróżnienie w amerykańskiej edycji konkursu Master the Mainframe 2012. Mirek, który był uczestnikiem kursu IBM organizowanego w naszej uczelni oraz zwycięzcą polskiej edycji tego konkursu, znalazł się w gronie 23 wyróżnionych osób spośród ponad 4500 uczestników. Oto co sam zainteresowany powiedział o konkursie:

„Konkurs Master the Mainframe 2012 w USA był świetną okazją do sprawdzenia swoich umiejętności z tego zakresu w większym gronie uczestników oraz zdobycia doświadczenia. Sporo kompetencji zdobyłem również w polskiej edycji. Podobnie jak w Polsce, konkurs składał się z 3 etapów. Pierwszy, wprowadzający (nazwany Breaking the Ice) służył do zapoznania się z Systemem z/OS. Polegał on na skonfigurowaniu środowiska, stworzeniu i edycji pliku tekstowego. Na jego wykonanie uczestnicy mieli godzinę, nawet ci, którzy po raz pierwszy mieli styczność z tą technologią. Drugi etap (Practical experience) był swobodną wycieczką przez różne zagadnienia, które można spotkać na Systemie z/OS, czyli między innymi ISPF, SDSF, JCL, programowanie w C/Java, komuni-

kacja z DB2, Omegamon, REXX. Zadania były zróżnicowane, ale na przeciętnym poziomie trudności. Wspomagając się dokumentacją, można je było wykonać

w nich etapach uczestnik miał możliwość sprawdzenia swoich wyników w trakcie pracy i ewentualne poprawianie zadań, aby osiągnąć właściwe rozwiązania.

Dr inż. J. Rodziński wręcza M. Judzie dyplom ukończenia kursu IBM.

Fot. M. Śnieżek

w ciągu około 15-20 godzin. Trzeci etap (Real-world challenge) był już skoncentrowany na pisaniu zadań wsadowych w języku JCL oraz REXX. W poprzed-

W ostatnim należało zdać się na samego siebie. Instrukcje były bardzo ogólne, wymuszały na uczestniku włożenie większego nakładu pracy. Niezbędne

było przeszukiwanie dokumentacji w celu znalezienia informacji potrzebnych do ukończenia zadań. W poprzednich etapach duża część zadań polegała na uzupełnieniu gotowego kodu, natomiast na tym etapie większość zadań była skonstruowana w ten sposób, aby uczestnik musiał napisać kod od podstaw. Rozwiązanie wszystkich zadań zajęło mi ponad miesiąc. Muszę podkreślić, że sporym ułatwieniem był odbyty w Politechnice Rzeszowskiej kurs IBM, w którym wiele z tych zagadnień było poruszonych. Informacje te okazały się bardzo pomocne, szczególnie podczas trzeciego etapu. Podsumowując, myślę, że mogę być zadowolony z wyniku. Poza tym zdobyte doświadczenie jest naprawdę cenne.”

*Mirosław Juda,
Marek Śnieżek*

Pierwszy w historii polski profesor elektrotechniki, twórca nauczania elektrotechniki na poziomie akademickim, autor polskiego akademickiego podręcznika elektrycznego oraz pierwszego polskiego uczelnianego laboratorium elektrotechnicznego, organizator pierwszego Oddziału Elektrotechnicznego kształcącego inżynierów elektryków. Jeden z pierwszych twórców polskiego słownictwa elektrotechnicznego. Wybitny działacz społeczny i samorządowy.

W 150. rocznicę urodzin, uchwałami Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (z dnia 28 września 2012 r.) oraz Zarządu Głównego Stowarzyszenia Elektryków Polskich (z dnia 10 października 2012 r.), został uznany przez polskich elektryków za Patrona Roku 2013.

Profesor Roman DZIEŚLEWSKI (1863-1924) - wspomnienie w 150. rocznicę urodzin

Urodził się 18 stycznia 1863 r. w Tarnowie. Był jednym z trzech synów Leona i Gabrieli z Morawskich. W 1878 roku, w wieku 17 lat, ukończył z odznaczeniem szkołę realną w Jarosławiu. Następnie studiował na Wydziale Budowy Maszyn Szkoły Politechnicznej we Lwowie. Dyplom inżyniera (z odznaczeniem) uzyskał w 1883 r., mając 20 lat. W latach 1882-1883 był asystentem Katedry Geodezji, jednocześnie odbywał praktykę w przedsiębiorstwie budowlanym we Lwowie. W 1883 roku otrzymał dwuletnie rządowe stypendium naukowe, w ramach którego uczęszczał na wykłady w Akademii Górniczej

w Berlinie i na wykłady z elektrotechniki na Politechnice w Berlinie Charlottenburgu. W Berlinie był asystentem profesora elektrotechniki i mechaniki A. Slaby'ego. Brał też udział w życiu polskich studentów w Towarzystwie Naukowym Studentów Polaków w Berlinie. Równocześnie pracował jako wolontariusz w fabryce telegrafów G. Wehra w Berlinie, a także w fabryce lokomotyw i maszyn w Winterthur w Szwajcarii. Po powrocie pracował w warsztatach inż. Rychnowskiego we Lwowie. W latach 1887-1889 odbył techniczną służbę wojskową w austriackiej marynarce wojennej. Następnie pracował jako inżynier

maszynowy i budowlany w Salinach w Wieliczce.

W 1891 roku w Szkole Politechnicznej we Lwowie (od 1870 r. polskojęzycznej) ogłoszono konkurs na stanowisko kierownika Katedry Elektrotechniki. Do konkursu zgłosili się fizyk - docent Franciszek Dobrzyński, który od 1888 r. wykładał już na uczelni elektrotechnikę oraz Roman Dzieślewski. Po dwóch posiedzeniach i zaciętych dyskusjach Kolegium Profesorów uznało, że więcej nauczy studentów praktyk niż najlepszy teoretyk. W wyniku głosowań, 27 września 1891 r. Roman Dzieślewski, w wieku 28 lat, został powołany na sta-

nowisko profesora nadzwyczajnego elektrotechniki i kierownika Katedry Elektrotechniki (nominacje polskich profesorów elektryków w Politechnice Warszawskiej były możliwe dopiero w 1919 r.). Został on pierwszym polskim profesorem elektrotechniki na ziemiach Polski w czasie szybkiego rozwoju elektrotechniki prądu przemiennego na świecie. Prof. R. Dzieślewski zorganizował doskonałe (jak na ówczesne warunki) laboratorium elektrotechniczne i zwiększał stopniowo ilość godzin wykładów oraz ich zakres. W 1892 roku obejmowały one: elektrotechnikę ogólną, maszyny elektryczne, transformatory, oświetlenie elektryczne oraz pomiary elektrotechniczne. Później wprowadził wykład: budowa elektrowni. Był znakomitym pedagogiem i bardzo dobrym wykładowcą. Dnia 18 sierpnia 1895 r. otrzymał nominację na profesora zwyczajnego. W 1898 roku wydał we Lwowie podręcznik akademicki „Encyklopedia elektrotechniki, podług wykładów”. Jego asystentami byli: Z. Stanecki (1893-1901) oraz przyszli wybitni profesorowie polskich uczelni: G. Sokolnicki (1901-1903), K. Idaszewski (1903-1904), K. Drewnowski (1907-1914), W. Günther (1911-1913).

Pełnił funkcję dziekana Wydziału Budowy Maszyn w latach 1894-1896, 1904-1908 oraz prodziekana w latach: 1896-1898 i 1908-1911. Ponadto w roku akademickim 1901/1902 sprawował urząd rektora Szkoły Politechnicznej (równocześnie z urzędu był posłem do Sejmu Krajowego) i prorektora w 1902/1903. W miarę rozwoju elektrotechniki i powiększania zakresu tematyki wykładów doszło do utworzenia w 1906 r. Katedry Elektrotechniki Konstrukcyjnej. Na jej kierownika i profesora zwyczajnego powołano w 1908 r. Aleksandra Rotherta, znanego na świecie specjalistę w dziedzinie maszyn elektrycznych i organizacji pracy. Z połączenia tych dwóch katedr, z inicjatywą prof. Dzieślewskiego, na Wydziale Budowy Maszyn w 1911 r. powstał Oddział Elektrotechniczny. Prof. A. Rothert nie powrócił do Lwowa po zakończeniu I wojny światowej, ale prof. R. Dzieślewski zapewnił Oddziałowi Elektrotechnicznemu znakomitą obsadę: Katedra Pomiarów Elektrotechnicznych z labora-

torium - kierownik K. Idaszewski, Katedra Urządzeń Elektrycznych - kierownik G. Sokolnicki. Dla siebie pozostawił Katedrę Elektrotechniki.

Prof. R. Dzieślewski był też zaangażowanym samorządowcem. W 1892 roku był współautorem studialnego opracowania „Sprawozdanie w sprawie kolei elektrycznej w mieście Lwowie”. W 50. rocznicę utworzenia Szkoły Politechnicznej w 1894 r. zorganizowano we Lwowie Pierwszą Wystawę Krajową. Prof. Dzieślewski był członkiem Komitetu Organizacyjnego (Sekcja Maszynowa i Elektrotechniczna). W dniu 31 marca 1894 r. we Lwowie pojawił się pierwszy w Austro-Węgrzech i na polskich

*Prof. Roman Dzieślewski
sekretarz Towarzystwa Politechnicznego
(1885-1987)*

Fot. Archiwum PTETiS

ziemiach tramwaj elektryczny. Roman Dzieślewski, będąc przez 16 lat członkiem Rady Stołecznego Miasta Lwowa, był referentem różnych spraw technicznych miasta, m.in. dotyczących rzeźni, wodociągów, gazowni i elektrowni. W 1905 roku opublikował w „Słowie Polskim” wiele artykułów na temat udziału, organizacji i stanowiska urzędów technicznych w administracji miasta Lwowa, w 1910 r. przedstawił dwa projekty reformy Miejskiego Urzędu Budowniczego. W czasie wojny założył w 1915 r. demokratyczny Związek Stałej Delegacji Pracowników Państwowych

i był jego prezesem oraz współzałożycielem Zakładów Wodociągowych w naftowym Zagłębiu Borysławskim. Została też utworzona społeczno-charytatywna organizacja Przystań Pracowników Państwowych, która była rzecznikiem interesów tych pracowników wobec państwa.

Profesor był działaczem społecznym. Od 17. roku życia należał do Towarzystwa Politechnicznego we Lwowie, a w latach 1895-1896 był jego sekretarzem. W 1901 roku zawiązała się w Towarzystwie grupa elektrotechników z jego udziałem, która rozwinęła ożywioną działalność w dziedzinie słownictwa elektrycznego, uzupełniając „Niemiecko-polski słowniczek wyrazów technicznych i terminów naukowych z dziedziny magnetyzmu, elektryczności i elektrotechniki”. W 1902 roku zajmowała się redagowaniem wydawnictwa „Przepisy dla urzędów elektrycznych zasilanych z Miejskiego Zakładu Elektrycznego we Lwowie”. R. Dzieślewski w 1907 r. otrzymał godność członka honorowego Towarzystwa (w latach 1916-1920 był członkiem Zarządu Towarzystwa). W 1919 roku jako przedstawiciel Towarzystwa Politechnicznego (z nr 69.) uczestniczył w Zjeździe Założycielskim SEP. Był jednocześnie członkiem Koła Lwowskiego SEP. Brał udział w pracach dotyczących terminów z dziedziny elektrotechniki, przewodniczył także Komisji ds. Związku Zawodowego Inżynierów Elektryków. Jako członek SEP opracował projekt ustawy o ochronie tytułu inżyniera. Na początku 1924 r. został członkiem utworzonego Polskiego Komitetu Elektrycznego (PKE).

Żonaty z Marią Jadwigą Iphorską-Lenkiewicz (ślub 2 marca 1897 r.) miał troje dzieci: Zygmunta Powagę-Dzieślewskiego, oficera dypl., córki Grażynę i Danutę. Zmarł 8 lipca 1924 r. we wsi Kasinów na Polesiu.

*Na podstawie Rocznika PTETiS
nr 2 (20), Poznań, grudzień 2012 s. 5-16
opracował Jerzy Hickiewicz*

Ps.

Uroczystości związane z uczczeniem 150. rocznicy urodzin prof. R. Dzieślewskiego odbędą się 27 września 2013 r. o godz. 12.00 w sali V-1 PRZ.

Serdecznie zapraszamy.

Inżynieria nie jest nauką, jest działalnością, która korzysta z nauki. Inżynier podejmuje decyzje, które są przybliżone, operuje wartościami, którym brak precyzji, dlatego musi się posługiwać intuicją. A to nie jest naukowe pojęcie.

Wacław Zalewski

O roli intuicji inżyniera w projektowaniu

Drukujemy wyjątki z interesującego wywiadu z Wacławem Zalewskim, wybitnym profesorem emerytowanym MIT, profesorem najstarszym i najbardziej znanym w instytucie technicznym USA, przeprowadzonego przez Maję Mozga-Górecką na łamach czasopisma „Architektura - murator” (nr 4/2013).

Profesor Wacław Zalewski, obecnie 96-letni legendarny polski konstruktor, był założycielem i twórcą polskiej szkoły projektowania konstrukcji budowlanych w latach 1950-1962 w Biurze Studiów i Projektów Typowych Budownictwa Przemysłowego w Warszawie, m.in. autorem projektu warszawskiego Supersamu i katowickiego Spodka. Zaproszony na wykłady do Wenezueli w Meridzie,

stworzył tam również szkołę i opracował wiele zrealizowanych wybitnych projektów w Caracas, Maracaibo. Do MIT został „ściągnięty” w 1966 r.

Po zmianach ustrojowych w Polsce, na wniosek wydziałów Architektury i Inżynierii Lądowej (również z udziałem Politechniki Rzeszowskiej, której ówczesny rektor prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś jest „częścią Szkoły Bistypu”) prof. W. Zalewski otrzymał w 1998 r. godność i tytuł doktora honoris causa Politechniki Warszawskiej. W Politechnice Rzeszowskiej prof. Wacław Zalewski gościł trzykrotnie, a wystawa dotycząca twórczości Profesora, opracowana przez jego współpracowników z MTI, była eksponowana w budynku

Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska w 2008 r.

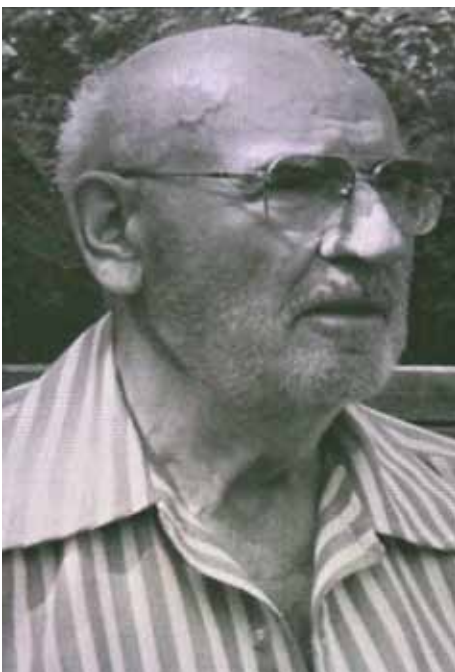
Kilka jego artykułów jest umieszczonych w rzeszowskim wydawnictwie „Kształtowanie konstrukcji” z 2005 r.

Istotą oryginalności „Szkoły Zalewskiego” lub „Szkoły Bistypu” jest podkreślenie roli wyobraźni jako źródła twórczości, znaczenie znajomości geometrii w kształtowaniu konstrukcji i rola intuicji inżynierskiej, jako twórczego składnika współpracy konstruktorów i architektów.

Poniżej kilka cytowań z rozmowy przeprowadzonej na łamach wymienionego czasopisma.

Marta Olejnik we współpracy z prof. Stanisławem Kusiem

„Wacław Zalewski - intuicja inżyniera”

Prof. W. Zalewski.

Fot. Archiwum Katedry Konstrukcji Budowlanych

M. Mozga-Górecka:

● **Supersam i Spodek to były projekty nowatorskie w skali światowej. Jak w tamtych czasach wyglądała wymiana myśli architektonicznej z Zachodem?**

Wacław Zalewski:

● Była świadomość tego, co się buduje na Zachodzie, ale opóźniona. Na pisma architektoniczne polowano, były bardzo kosztowne, wpadały w ręce rzadko. Ciekawe było to, co czasem dziennikarze wyłowili i pokazywali jako ciekawostki, ale władza na to krzywo patrzyła. Pewien kontakt dawały konferencje międzynarodowe. W ramach propago-

wania tzw. polskiej myśli technicznej, gdy chciałem pojechać na jakąś konferencję, bez trudu w tamtych czasach dostawałem wizę. I to nie wiązało się z żadnymi zależnościami, nie proponowano mi jeszcze wtedy współpracy z wywiadem. To się stało dopiero później. (...)

● **Jak się pan znalazł w Wenezueli?**

W 1962 roku zostałem zaproszony na wykłady na Uniwersytet w Meridzie. Przyszedłem na lotnisko w Warszawie, ale nie puścili mnie z jakiegoś powodu. Na drugi dzień znowu widać było, że coś kręca z paszportem. Zjawił się Hryniewiecki (arch. Jerzy Hryniewiecki - przyp. red.), jakby się dowiedział o tych trudno-

Katowicki Spodek nocą.

ściach, i to on mnie przeprowadził przez kontrolę jako poseł na Sejm. Uczyłem w Meridzie, tam również moje konstrukcje cienkościenne wzbudziły zainteresowanie i zaproponowano mi pracę w Caracas w roli konstruktora w Ministerstwie Robót Publicznych. Zaczęły się pojawiać ciekawe projekty. Przedłużyłem pobyt.

● **W Wenezueli zaprojektował pan m.in. halę sportową w Maracaibo - ma dach jak ryba płaszczka. Trybuny wydają się wisieć w powietrzu.**

● Zastosowałem tam dach wiszący na linach nośnych wklęsłych, które przenoszą ciężar i są usztywnione poprzecznie. Każda kolejna lina jest umieszczona trochę niżej i tak powstaje specyficzna krzywizna dachu, którą pani porównała do płaszczki. Te napięte liny dachu ciągną do siebie trybuny, utrzymując je w pozycji pochyłej. Wyglądają jakby wisiały nad ziemią niczym niepodparte. Ta arena powstała w 1968 roku i stała się popularna, wydano z nią nawet pocztówki. Nazwano ten system moim nazwiskiem - Sistema Zalewski. Pierwszy raz go zastosowałem w Wenezueli na igrzyska panamerykańskie w 1964 r. Nie było przedsiębiorstwa, które umiałyby go wykonać, osobiście instruowałem kierownika budowy.

● **Co zdecydowało o podjęciu pracy w Cambridge?**

● W 1964 roku przyszedł list od dziekana architektury z MIT. I tak się zaczęło. Wciąż jeszcze wtedy myślałem, że wrócę do Polski z Wenezueli. Po dwóch po-

Źródło: *Architektura - murator nr 4/2013*

bytach w MIT zaproponowano mi tytuł profesora zwyczajnego, czyli kontrakt do 70. roku życia. Nie bardzo chętnie chciałem go wziąć - miałem zobowiązania w Polsce. Ważnym powodem było to, że dzieci profesorów MIT mogły odbywać bezpłatne studia na dowolnym uniwersytecie na świecie. Moi synowie częściowo z tego skorzystali. W międzyczasie czytałem „Paryską Kulturę” oraz różne londyńskie wydawnictwa i dowiadywałem się prawdy o PRL-u. Jak wiadomo, propaganda komunistyczna była tak sprawna, że ludzie płakali po śmierci Stalina, kata Polski. O Hitlerze wszyscy znali prawdę, o Stalinie tylko kłamstwo.

● **Po 1989 roku przyjeżdżał pan do Polski?**

● Prawie co rok.

● **Jak pan ocenia zmiany w polskiej architekturze po 1989 roku?**

● Źle oceniam. Nie podobają mi się te

budynki. Ostro to powiem: w wolnej Polsce brakuje u architektów i inżynierów ducha twórczości. Zresztą może duch i jest, ale się nie objawia. Budują deweloperzy, przynosząc ze sobą gotowe projekty. Słyszałem tłumaczenia szowinistyczne, że Niemcy nas zalali w budownictwie. Dlaczego stadiony na Euro zaprojektowali i zbudowali nam Niemcy? Argumentowano, że gotowy projekt, że pewność, iż powstanie na czas. Ale czy względy praktyczne, takie jak terminowość, wystarczą, by powstała znakomita architektura? Na marginesie dodam, że fakt, iż ten piękny stadion ziemny w Warszawie z 1955 r. nie został zachowany, to olbrzymie głupstwo.

● **Co było gorsze dla architektury: presja doktryny w czasach PRL-u czy presja deweloperów obecnie?**

● Ja presji w czasach PRL-u nie doświadczyłem, ale ona bywała diabelnie skuteczna, śmiertelna. A dziś? Nie demonizowałbym deweloperów. Działa presja rynku i współzawodnictwo talentów. Talenty się rodzą, a szkoły powinny je pielęgnować, jak ogrodnik podcina, nawozi rośliny w swoim ogrodzie. Tak się niestety nie dzieje. Szkoły narzucają swój punkt widzenia, mają odgórnie określony program, który przychodzi z ministerstwa, z za tzw. biurka i to daje złe wyniki. Na MIT miałem pełną swobodę nauczania, chociaż trafiłem tam praktycznie bez doświadczenia pedagogicznego. Usłyszałem od dziekana tylko tyle: ucz studentów, jak uważasz, byle tylko potrafili projektować tak, jak Ty to robisz.

W Polsce wymagany jest stopień naukowy doktora, a co on ma wspólnego

Hala sportowa w Maracaibo - Wenezuela.

Źródło: *Architektura - murator nr 4/2013*

z pedagogiką, co ma wspólnego z praktyką inżynierską? Inżynieria nie jest nauką, jest działalnością, która korzysta z nauki. Inżynier podejmuje decyzje, które są przybliżone, operuje wartościami, którym brak precyzji, dlatego musi się posługiwać intuicją, a to nie jest naukowe pojęcie. Na seminariach naukowych rozważa się, w jakiej tem-

peraturze lepiej twardnieje beton, a nie jak trafić do umysłów studentów. Mówi się dziś wiele o zmierzchu inżynierii jako zawodu. Tymczasem inżynieria święci tryumfy w technologiach medycznych, w aeronautyce, w informatyce, tam gdzie kształcenie jest właściwe.

Dla mnie szkicowanie było zawsze ważniejsze od obliczeń - żaden inżynier

by pani tego nie powiedział. W budownictwie pracę inżyniera sprowadza się do obliczeń, numerycznego analizowania konstrukcji. Taką pracę może wykonać komputer. Tylko, że komputer nie wymyśli Spodka, nie wyjdzie mu na wydruku kształt Supersamu.

PODRÓŻE KSZTAŁCĄ - refleksje z Sewilli

W dniach 8-15 czerwca br., wykorzystując stypendium programu Erasmus do przeprowadzenia zajęć dydaktycznych w uczelni zagranicznej, przebywałem w Sewilli. Moją motywacją do ubiegania się o stypendium była chęć sprawdzenia się w prowadzeniu zajęć w języku angielskim, opartych na bezpośredniej interakcji ze studentami. Wybór Sewilli jako miejsca realizacji stypendium był decyzją dokonaną po analizie listy uczelni partnerskich oraz treści nauczania zawartych w ich programach studiów.

Pobyt w Andaluzji rozpocząłem od zwiedzenia jej stolicy. Pierwsze moje spostrzeżenie dotyczyło otaczającej mnie kolorystyki - drzewa były pokryte w większości żółtymi i jasnoniebieskimi

kwiatami. Te same kolory dominują we wszechobecnej ceramice azulejo, którą są wyłożone ściany budynków, zwłaszcza ich dziedzińce i wnętrza, a także obiekty małej architektury (parkowe ławki, lampy, tralki balustrad, gazony, fontanny itp.). Znamienna jest ornamentyka - pomna arabskiej przeszłości regionu, oparta jest na motywach wyłącznie geometrycznych.

Wędrując ulicami Sewilli, nie sposób nie poddać się refleksji historycznej. Ciągłość i tradycja, zauważalne nie tylko w architekturze, ale w szeroko pojętym otoczeniu kulturowym, są uwarunkowane - moim zdaniem - odmienną od polskiej XX-wieczną historią Hiszpanii. Neutralność w I i II wojnie światowej oraz trwające nieprzerwanie przez pra-

wie 40 lat rządu Francisco Franco, mimo ich wszelkich negatywnych skutków, zdołały uchronić materialną i duchową spuściznę dawnej Hiszpanii, przenosząc ją do czasów nam współczesnych.

Zasadnicza część moich obserwacji, którymi chciałbym się podzielić z Czytelnikami „Gazety Politechniki”, dotyczy mojego pobytu na Uniwersytecie, a ściślej na jednym z jego wydziałów noszącym nazwę Wyższej Technicznej Szkoły Architektury. W Hiszpanii zawody architekta i konstruktora budowlanego nie są od siebie oddzielone. Studenci architektury otrzymują w trakcie studiów wiedzę niezbędną do projektowania zarówno formy i funkcji budynków, jak i ich konstrukcji, a nawet wyposażenia oraz instalacji. Absolwenci mogą samodzielnie projektować natychmiast po otrzymaniu dyplomu, bez konieczności dodatkowego potwierdzania kwalifikacji. Konsekwencją konieczności przekazania większego zasobu wiedzy jest dłuższy czas trwania studiów. Studia I stopnia są 10-semesteralne. Po ich ukończeniu są dostępne 2-semesteralne studia magisterskie.

Zupełnie inna jest organizacja samych studiów. Po pierwsze, wszystkie zajęcia prowadzone są w tych samych grupach, liczących po ok. 25 studentów. Oznacza to, że studenci z różnych grup są uczeni kompleksowo tego samego przedmiotu przez różnych nauczycieli. Jest to odmienne od naszej tradycji akademickiej, w której wykład jest prowadzony dla wszystkich przez tego samego nauczyciela, ćwiczenia zaś w miarę potrzeby prowadzą różne osoby. Nie postu-

Autor w czasie prowadzenia warsztatów dla studentów.

Fot. M. Piekarski

luję przeniesienia wprost hiszpańskiego wzorca, dostrzegam w nim jednak aspekt pozytywny - student jest nauczany jednego przedmiotu przez jednego nauczyciela, który osobiście zna studenta. W naszej rzeczywistości nierzadko moduł kształcenia obejmuje cztery rodzaje zajęć prowadzonych przez czterech nauczycieli. Formalnego zaliczenia dokonuje ten spośród nich, który często nigdy studenta nie widział na oczy. Po drugie, nauczanie na uniwersytecie w Sewilli obejmuje na jednym semestrze tylko pięć modułów kształcenia, każdy z wagą 6 punktów ECTS. Regułą jest, że studenci codziennie mają zajęcia wyłącznie z jednego modułu. Taki system został wprowadzony w 2010 r., jako rezultat dostosowania planu studiów do europejskich ram kwalifikacji.

Zajęcia, które przeprowadziłem z hiszpańskimi studentami, obejmowały 2-godzinny wykład oraz 4-godzinne warsztaty. Tematyka dotyczyła kształtowania geometrycznego dachów płasko-połaciowych. Uznałem, że, dokonując wyboru takiej tematyki, zrealizuję dwa cele. Wykład dotyczący zagadnień geometrycznych będę mógł zilustrować fotografiami i przez pryzmat podobieństw oraz odmienności kształtów dachów przybliżyć nieznaną słuchaczom polską architekturę oraz ukazać ją na tle architektury europejskiej. Uda mi się też zrealizować atrakcyjne dla studentów warsztaty. Nie wiem, czy pierwszy cel został osiągnięty, bo tak już jest na wykładzie, że wykładowca mówi, a słuchacze milczą, warsztaty natomiast uważam za całkowicie udane.

Warsztaty z założenia miały polegać na pracy zespołowej, aby wyeliminować ewentualne problemy wynikające z niewystarczającego przygotowania słabszych studentów. Pierwsza część zadania sprowadzała się do konstrukcji pary rzutów przedstawiających dach nad budynkiem o złożonej linii okapu, znalezienia kładów połączy dachowych, a następnie wykonania kartonowego modelu dachu. W drugiej części studenci mieli wykonać modele tych samych dachów z mąki, usypując ją na wyciętych z tektury identycznych podstawach dachów, a następnie porównać je z modelami kartonowymi. Przygotowałem kilka różnych założeń. Eksperyment z mąką nie do końca się

Pasaż spacerowy Palmar de Las Sorpresas w Maladze.

Fot. M. Piekarski

udał, ze względu na to, że mąka przyniesiona przez studentów charakteryzowała się innymi właściwościami niż ta, której używałem w Polsce. Mimo, że w moim bagażu zmieściłby się jeszcze dodatkowy kilogram, nie pomyślałem o tym, aby wziąć mąkę ze sobą. Co więc przesądziło o mojej satysfakcji z tych warsztatów? Zaangażowanie i entuzjazm studentów, którzy bez żadnego onieśmielenia prosili mnie o wskazówki i ocenę poprawności poszczególnych etapów pracy, mimo że pojawiłem się zniemacka i mówiłem po angielsku. Takiej postawy brakuje mi u moich polskich podopiecznych. Może ujawniłaby się ona, gdyby na zajęcia przyszedł Hiszpan?

Ostatnia refleksja jest związana po trosze z architekturą, gorącym klimatem Andaluzji oraz systemem kształcenia. Moją uwagę przykuły dość powszechnie obecne obiekty architektoniczne, które zrazu wydały mi się pozbawione użytkowego przeznaczenia. Moi hiszpańscy rozmówcy wyjaśnili mi, że ich rola jest niezwykle użyteczna, one rzucają cień. Zacząłem na nie zwracać tym większą uwagę. Dostrzegłem piękno wynikające z integralnego potraktowania formy i konstrukcji, ukształtowanych jedną ręką. Te same cechy zauważyłem w obiektach dworców kolejowych oraz terminalu lotniczego w Maladze, skąd odlatywałem. Architekt, który jest zarazem konstruktorem, nie jest obarczony

pokusą opakowywania rezultatów cudzej pracy efektami pracy własnej.

Czy w Polsce jest to realne? Przepisy prawa budowlanego wyraźnie różnicują zawody architekta i konstruktora, wymagając od każdego z nich ukończenia odrębnych studiów II stopnia, ale w tym właśnie jest klucz do rozwiązania problemu. Właściwe przygotowanie planów kształcenia, z przemyślanym pogrupowaniem treści w moduły, przy równoczesnym pozostawieniu swobody wyboru niektórych z nich oraz możliwości bezpłatnego zaliczenia dodatkowych modułów w wymiarze 30 punktów ECTS na każdym etapie studiów, dałoby podstawy systemu umożliwiającego uzyskanie pełnych kwalifikacji do projektowania w budownictwie, po ukończeniu jednych studiów I stopnia, a jedynie odrębnych studiów II stopnia. W naszej uczelni, w której kształcenie na kierunkach architektura i urbanistyka oraz budownictwo odbywa się w obrębie jednego wydziału, dokonanie niezbędnych zmian powinno być szczególnie łatwe, a czytelną ofertą dostarczenia kompleksowych kwalifikacji z zakresu projektowania, stałaby się być może magnesem przyciągającym kandydatów. Czy jest to niemożliwe? Tym pytaniem chciałbym sprowokować Czytelników do dyskusji na ten temat.

Maciej Piekarski

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

Nauka i media elektroniczne w służbie regionu - porozumienie z TVP

W dniu 18 czerwca 2013 r. w Regionalnym Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnym i Biblioteczno-Administracyjnym Politechniki Rzeszowskiej odbyła się Konferencja „Rola Oddziałów Terytorialnych TVP w rozwoju społeczeństwa informatycznego”. Organizatorami były TVP Oddział Rzeszów oraz Politechnika Rzeszowska.

sięg oddziaływania na odbiorcę mają regionalne media publiczne, na które wciąż jest ogromne zapotrzebowanie. To najważniejsze źródło informacji dla mieszkańców województwa. Pozwalają z bliska zobaczyć, jak funkcjonuje województwo, samorządy, co robią władze, co ważnego się dzieje obok nas. Ta rola jest nie do przecenienia. Dlatego po-

nych. Bez wątpienia w naszym regionie taką rolę pełnią elektroniczne media publiczne, czyli oddziały Polskiego Radia i Telewizji Publicznej. Przekazują one ważne informacje, które muszą być rzetelnie i profesjonalnie przygotowane. Muszą je na dobrym poziomie komentować, jak również dbać szczególnie o publiczność wykształconą, zdolną do formułowania własnych opinii.”

Kolejni prelegenci, wśród których byli m.in.: Marian Zalewski - członek Zarządu TVP S.A., Alicja Wosik - wicewojewoda podkarpacki, Damian Gębarowski z Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej, Jacek Szarek - dyrektor Oddziału TVP S.A. w Rzeszowie, przedstawiali głównie problematykę i możliwości cyfryzacji, która daje stacjom regionalnym TVP większy zasięg, a więc i potencjalnie większą liczbę widzów.

W trakcie konferencji rektor prof. Marek Orkisz oraz dyrektor Jacek Szarek zawarli porozumienie pomiędzy Politechniką Rzeszowską a Telewizją Polską S.A., którego przedmiotem jest nawiązanie współpracy z zakresu działań zmierzających do podniesienia efektywności i poziomu wykorzystania posiadanych przez obie strony zasobów naukowych, technicznych i personalnych. Porozumienie umożliwia ponadto współpracę TVP oraz Akademickiego Radia i Telewizji Centrum Politechniki Rzeszowskiej obejmującą produkcję materiałów telewizyjnych.

Podczas trwania konferencji, w budynku „V” były prezentowane nowe technologie TVP, nowoczesny sprzęt telewizyjny i multimedialny, a także wynalazki i osiągnięcia naukowców oraz studentów Politechniki Rzeszowskiej.

Aleksander Taradajko

Podpisanie porozumienia.

Fot. M. Misiakiewicz

Konferencję otworzyli dyrektor TVP Oddział Rzeszów Jacek Szarek oraz rektor Politechniki Rzeszowskiej prof. Marek Orkisz. Pierwszą sesję pt. „Oddziały Telewizji Polskiej jako fundament budowania społeczeństwa informacyjnego” rozpoczęło wystąpienie JM Rektora pt. „Nauka i media elektroniczne w służbie regionu”, który podkreślił, że „w dalszym ciągu największą

winniśmy uczynić wszystko, by utrzymać regionalne media publiczne w jak najlepszej kondycji”.

JM Rektor zwrócił również uwagę, że „najbardziej istotnym zadaniem mediów lokalnych jest pozostawanie szanowanymi instytucjami, będącymi „punktami odniesienia”, których prestiż musi wynikać z jakości emitowanego programu i jego znaczenia dla społeczności lokal-

Rozbudowa i doposażenie OKL-u zakończone

Jestem zaszczycony przywilejem otwarcia konferencji pt. „Perspektywy rozwoju współpracy przemysłu lotniczego i Politechniki Rzeszowskiej”, zorganizowanej w związku z zakończeniem projektu pt.: „Rozbudowa i doposażenie Ośrodka Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej” - powiedział JM Rektor prof. Marek Orkisz w czasie otwarcia konferencji w dniu 28 czerwca 2013 r. na terenie OKL-u w Jasionce.

Konferencja została zorganizowana na okoliczność podsumowania projektu, którego łączny koszt wynosił ok. 40 mln. zł, z czego 37 mln. zł przekazała Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Umowa o dofinansowanie została zawarta 24 lipca 2009 r. Wsparcia finansowego, przy zabezpieczeniu wkładu własnego, udzieliło Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W wyniku realizacji projektu Ośrodek Kształcenia Lotniczego został do-

Odśłonięcie tablicy pamiątkowej przez rektora-seniora prof. St. Kusia.

Fot. M. Misiakiewicz

posażony w sprzęt spełniający wymogi bezpieczeństwa lotów, także szkoleniowe. Rozbudowano infrastrukturę Ośrod-

ka, włącznie z nowym pasem startowym, drogą kołowania, kontenerową stacją paliw lotniczych, hangarem i budynkiem dla nowych symulatorów lotu, urządzeniami obsługi naziemnej. W czasie konferencji został uroczystie oddany do użytku hangar i budynek dla symulatorów lotu.

W ramach projektu OKL wzbogacił się o 9 nowych samolotów, nowoczesne symulatory lotu i silniki lotnicze. Samoloty Liberty XL2 i Piper Seneca V mogą być wykorzystywane we wszystkich fazach kształcenia studentów, ponieważ posiadają uprawnienia do odbywania lotów zarówno z widocznością ziemi, jak i lotów według wskazań przyrządów. Absolutną nowością pośród tych samolotów jest jednosilnikowy ZLIN 242L, przeznaczony m.in. do zaawansowanego szkolenia pilotażu i treningu akrobacji.

Wszystkie te inwestycje umożliwiły wdrożenie najnowszych technologii kształcenia, stworzenie w pełni funkcjo-

Uczestnicy konferencji na tle nowych samolotów.

Fot. M. Misiakiewicz

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

nalnych warunków dla studentów oraz wzrost ich liczby na specjalności „pilotaż” o 80%. Projekt ma kompleksowy charakter z uwagi na stworzenie infrastruktury, służącej również prowadzeniu badań naukowych, m.in. przez zainstalowanie odpowiednich urządzeń pomiarowych w zakupionych symulatorach lotów (...). Efektem realizacji projektu jest także fakt, że w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego zakupiliśmy specjalistyczny samolot, służący jako platforma badawcza - poinformował JM Rektor.

Zmodernizowana infrastruktura zostanie wykorzystana na potrzeby kształcenia studentów Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa kierunku lotnictwo i kosmonautyka w zakresie zintegrowanego szkolenia do licencji pilota samolotowego liniowego na specjalności „pilotaż” oraz w zakresie licencji mechanika lotniczego.

Realizacja tego projektu umożliwi m.in. współpracę OKL-u z przemysłem o znacznie szerszym niż dotąd zakresie, o czym w swojej prezentacji poin-

formował pan Andrzej Rybka, dyrektor Stowarzyszenia Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego „Dolina Lotnicza”. Wypowiedź tę uzupełniła dr hab. inż. Romana Ewa Śliwa, prof. PRz, informując o współdziałaniu Centrum Zaawansowanych Technologii „Aeronet” w tej kwestii.

Przy tej okazji warto podkreślić, że w 2013 r. dotacja dla OKL-u z budżetu państwa wzrosła o 70% w stosunku do roku ubiegłego, co m.in. pozwoli na zwiększenie liczby studentów specjalności „pilotaż”.

Marta Olejnik

Spotkanie uczestników projektu V4 w Mischolcu

Pracownicy Katedry Infrastruktury i Ekorozwoju na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska wzięli udział w konferencji naukowej na Uniwersytecie w Mischolcu w dniach 12-14 czerwca 2013 r. Wyjazd został zorganizowany w ramach Wyszehradzkiego Programu Strategicznego i był jednym z sześciu zaplanowanych warsztatów projektowych.

Podczas konferencji uczestnicy mieli okazję zaprezentować wyniki badań naukowych realizowanych w ramach wspólnego projektu pn. *Sustainable rainwater management in the V4 countries*. Efektem końcowym będzie wspólna publikacja książkowa dotycząca zagadnień z zakresu zarządzania wodami opadowymi. Naukowcy z czterech krajów mie-

li także możliwość owocnej dyskusji na tematy związane z problematyką odprowadzania oraz zagospodarowania wód deszczowych i badań prowadzonych na poszczególnych uczelniach.

Pracownicy Katedry wzięli też aktywny udział w prezentacji referatów. Podczas angielskojęzycznej sesji zaprezentowano wyniki badań prowadzonych w Katedrze Infrastruktury i Ekorozwoju. Mgr inż. Kamil Pochwat przedstawił referat pt. *Precipitation data in designing of storage reservoirs* dotyczący tematyki danych opadowych wykorzystywanych do projektowania zbiorników retencyjnych. W tej części spotkania swoje badania prezentowali również pozostali uczestnicy projektu. Zgodnie z jego założeniami wszystkie prezentacje skupiały się na szeroko rozumianej tematyce wód opadowych. Część referatów dotyczyła aktualnej problematyki przeciwpowodziowej oraz tematów powiązanych, czyli stabilizacji brzegów i rewitalizacji rzek po powodzi. Znacząca część prezentacji skupiła się na tematyce ochrony środowiska. Omawiano m.in. kwestie związane z zagospodarowaniem wód opadowych oraz obecnością ksenobiotyków w wodzie deszczowej.

Katedra Infrastruktury i Ekorozwoju realizuje grant Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego wspólnie

Polska delegacja z koordynatorem projektu V4 prof. Petrem Hlavinkiem z Wyższej Szkoły Technicznej w Brnie (trzeci od lewej).

Fot. własna

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

z czterema uczelniami z Czech, Węgier i Słowacji, tj.: Wyższą Szkołą Techniczną w Brnie (Vysoké Učení Technické v Brně), Uniwersytetem Technicznym w Koszycach (Technická Univerzita v Košiciach), Uniwersytetem Mendla w Brnie (Mendelova Univerzita v Brně) i Uniwersytetem

w Miskolcu (Miskolci Egyetem). Projekt przewiduje rozwijanie współpracy naukowej w ramach organizowanych cyklicznych spotkań przedstawicieli uczelni w krajach Grupy Wyszehradzkiej. Kolejne takie spotkanie odbędzie się jesienią podczas konferencji Urban

Water w Brnie. Natomiast jeden z ostatnich zjazdów uczestników projektu ma mieć miejsce w okresie organizowanej przez Katedrę Infrastruktury i Ekorozwoju konferencji naukowej INFRAEKO 2014 w Krakowie.

Anna Brzechowska-Rębisz

X Konferencja Naukowo-Techniczna „Błękitny San”

W dniach 13-14 czerwca 2013 r. w Zespole Szkół im. Aleksandra Fredry w Nozdrzcu odbyła się X Konferencja Naukowo-Techniczna „Błękitny San” organizowana przez Związek Gmin Turystycznych Pogórza Dynowskiego.

Tematem przewodnim tegorocznej edycji była „Zrównoważona turystyka szansą ochrony środowiska naturalnego, dziedzictwa kulturowego i rozwoju gospodarczego Pogórza Dynowskiego”. Honorowy patronat nad konferencją objęły: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, wojewoda podkarpacki Małgorzata Chomycz-Śmigielska, prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie Jan W. Tomaka, prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego Lech Drożdżyński, prezes Polskiej Organizacji Turystycznej w Warszawie Rafał Szymtke oraz prezes Podkarpackiej Regionalnej Organizacji Turystycznej w Rzeszowie Jarosław Reczek.

Konferencja „Błękitny San” jest kontynuacją cyklu corocznych spotkań poświęconych problematyce zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska oraz rozwoju turystyki na obszarze Pogórza Dynowskiego. Jej celem jest prezentacja nowoczesnych rozwiązań oraz dyskusja z uwzględnieniem dotychczasowych doświadczeń w gronie naukowców, ekologów i praktyków, efektem zaś wypracowanie najlepszych kierunków dotyczących rozwoju społeczno-gospo-

Komitet Organizacyjny Konferencji. Od lewej: G. Dyrda - PWSTE Jarosław, J.Krupa - WSiZ Rzeszów, W. Niemiec - prof. PRz, S. Rymarz - PWSZ Krosno.

Fot. M. Bobola

darczego z poszanowaniem środowiska naturalnego przy jednoczesnym wyeksponowaniu walorów krajobrazu, bogactwa i dziedzictwa kulturowego oraz historycznego Pogórza Dynowskiego. Tegoroczna konferencja zgromadziła wielu znakomitych gości, przedstawicieli urzędów wojewódzkiego i marszałkowskiego oraz władarzy gmin należących do Związku Gmin Pogórza Dynowskiego.

Wśród uczestników konferencji znaleźli się także przedstawiciele Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa PRz. W Komitecie Naukowym Konferencji zasiadł, w roli wiceprzewodniczącego, dr hab. inż. Witold Niemiec, prof. PRz.

Podczas dwudniowych obrad zaprezentowano 22 referaty związane tematycznie z Pogorzem Dynowskim. Dr Tomasz Tomaszek (Katedra Konserwacji Zabytków WBiIŚ) w swojej prezentacji pn. „Problematyka oraz metody konserwacji drewnianej architektury cerkiewnej z obszaru Pogórza Dynowskiego” przedstawił możliwości ochrony i ratowania przed zniszczeniem zabytków Pogórza Dynowskiego, którego drewniane cerkwie stanowią główne atrakcje kulturowe i turystyczne tej części Podkarpacia. Są one także świadectwem wielowiekowej koegzystencji dwóch tradycji religii chrześcijańskiej na ziemiach Polski południowo-wschodniej i na stałe wpisały się w pejzaż tych ziem, stając się symbolem lokalnych tradycji budownic-

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

A. Masłoń podczas swojej prezentacji.

Fot. M. Bobola

stwa drewnianego. Dr hab. inż. Witold Niemiec, prof. PRz (Zakład Oczyszczania i Ochrony Wód WBiIŚ) podczas wystąpień pt. „Zrównoważona gospodarka energią w obiektach turystycznych” oraz „Lokalne instalacje unieszkodliwiania ścieków i osadów ściekowych” zaprezentował podstawowe założenia przy-

jętny (Katedra Termodynamiki i Mechaniki Płynów WBMiL) pt. „Układy mikrogeneracyjne pracujące w oparciu o biomasę”, w której przedstawiono możliwość wykorzystywania energii pochodzącej z bezpośredniego spalania biomasy do napędu silników zewnętrznego spalania, np. silnika Stirlinga. W ostatniej prezentacji naukowców z Politechniki

Porzeczowskiej, mgr inż. Adam Masłoń (Katedra Inżynierii i Chemii Środowiska WBiIŚ) przedstawił referat pt. „Możliwości stosowania przydomowych systemów oczyszczania ścieków w aspekcie uporządkowania gospodarki ściekowej na Pogórze Dynowskim”. Pogórze Dynowskie stanowi atrakcyjny pod względem przyrodniczym i krajobrazowym teren. W jego obrębie znajdują się obszary chronione, które należy chronić przed zanieczyszczeniami. Jednym z problemów ochrony środowiska Pogórze Dynowskiego jest ochrona ekosystemów wodnych przed zanieczyszczeniami komunalnymi, których źródłem są ścieki komunalne. Z uwagi na znaczne rozproszenie zabudowy oraz górski charakter celowe staje się wykorzystanie przydomowych oczyszczalni ścieków. W swoim wystąpieniu mgr inż. A. Masłoń zaprezentował rozwiązania technologiczne przydomowych oczyszczalni ścieków stosowanych na terenach wiejskich, które mogą być wykorzystane na

Porzeczowskiej, mgr inż. Adam Masłoń (Katedra Inżynierii i Chemii Środowiska WBiIŚ) przedstawił referat pt. „Możliwości stosowania przydomowych systemów oczyszczania ścieków w aspekcie uporządkowania gospodarki ściekowej na Pogórze Dynowskim”. Pogórze Dynowskie stanowi atrakcyjny pod względem przyrodniczym i krajobrazowym teren. W jego obrębie znajdują się obszary chronione, które należy chronić przed zanieczyszczeniami. Jednym z problemów ochrony środowiska Pogórze Dynowskiego jest ochrona ekosystemów wodnych przed zanieczyszczeniami komunalnymi, których źródłem są ścieki komunalne. Z uwagi na znaczne rozproszenie zabudowy oraz górski charakter celowe staje się wykorzystanie przydomowych oczyszczalni ścieków. W swoim wystąpieniu mgr inż. A. Masłoń zaprezentował rozwiązania technologiczne przydomowych oczyszczalni ścieków stosowanych na terenach wiejskich, które mogą być wykorzystane na

Poza panelem naukowym, uczestnicy konferencji wzięli udział w wycieczce śladami dziedzictwa kulturowego w gminie Nozdrzec, która była doskonałą okazją do podziwiania niezwykłych uroków Pogórze Dynowskiego.

Adam Masłoń

Perspektywa integracji Ukrainy z Unią Europejską w sektorze energii

W dniu 14 czerwca 2013 r. w Politechnice Rzeszowskiej odbyła się debata akademicka nt. „Perspektyw integracji Ukrainy z Unią Europejską w sektorze energii”, której organizatorem było Studenckie Koło Naukowe Eurointegracja działające przy Katedrze Ekonomii Wydziału Zarządzania PRz. Debata składała się z trzech wystąpień oraz dyskusji z udziałem zaproszonych gości z ośrodków

akademickich oraz studentów z Ukrainy. Jako pierwszy wystąpił dr Paweł Kowal, poseł do Parlamentu Europejskiego oraz przewodniczący delegacji do Komisji Współpracy Parlamentarnej UE-Ukraina, który przedstawił referat „Współpraca UE z Ukrainą na wspólnym rynku energii”. W swoim wystąpieniu podkreślił znaczenie III pakietu energetycznego UE, który wszedł w ży-

cie 3 marca 2011 r. i składa się z trzech rozporządzeń oraz dwóch dyrektyw. W skład tego pakietu wchodzi dyrektywa dotyczące wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu ziemnego oraz rozporządzenia w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i gazu ziemnego, a także rozporządzenie ustanawia-

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

jące Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki. Eurodeputowany zwrócił uwagę na znaczenie ukraińskiego systemu rurociągów przesyłowych, odnosząc się jednocześnie do procesu integracji Ukrainy z UE w obszarze energii. Nie zabrakło również analizy z zakresu bieżących wydarzeń politycznych, oceny relacji rosyjsko-ukraińskich oraz określenia znaczenia oligarchów w sektorze energii na Ukrainie.

Jako drugi wystąpił Paweł Turowski z Biura Bezpieczeństwa Narodowego z prezentacją „Gaz z łupków szansą na współpracę polsko-ukraińską w sektorze energii”, podkreślając zasobność ukraińskich złóż gazu z łupków, szacowanych na około 5-8 bln m³. Szczególne znaczenie mają: złoża juzowskie (umowa z koncernem Shell) oraz złoża oleskie (negocjowana umowa z Chevronem). Gaz z łupków stanowi szansę na zmniejszenie zależności od dostaw gazu ziemnego ze Wschodu. Istotne jest, aby Ukraina dostosowała technologie szczelinowania do lokalnej specyfiki geologicznej.

Kolejną prezentację przedstawił dr Mariusz Ruszel z Katedry Ekonomii. Dotyczyła ona „Dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego na Ukrainę”. Prelegent przypomniał, że energochłonna gospodarka ukraińska wytwarza 40% energii elektrycznej z gazu ziemnego, którego import w 2011 r. wyniósł 35,5 mld m³. Ukraina systematycznie zmniejsza import ro-

Członkowie Koła Naukowego Eurointegracja z eurodeputowanym P. Kowalem i opiekunem Koła M. Ruszlem.

Fot. A. Surowiec

syjskiego gazu, gdyż w 2012 r. zakupiła 32,9 mld m³, na co składał się zakup 24,9 mld m³ przez Naftohaz oraz 8 mld m³ przez Ostachem Holding. Wysokie ceny rosyjskiego gazu dla Ukrainy zmuszają do szukania alternatywnych kierunków importu tego surowca oraz zwiększenia efektywności energetycznej i przeprowadzenia transformacji gospodarczej. Naftohaz sprowadza od 1 listopada 2012 r. gaz ziemny od niemieckiego RWE za pośrednictwem Polski (2 mln m³ dziennie). Od 1 kwietnia 2013 r. zwiększył te dostawy do 5 mln m³ dziennie. Niemiecki koncern dostarcza surowiec

do Naftohazu również za pośrednictwem Węgier, przesyłając 3 mln m³ dziennie od 28 kwietnia 2013 r. W prezentacji podkreślono, że polityka energetyczna Ukrainy z jednej strony dąży do zmniejszenia uzależnienia energetycznego od Federacji Rosyjskiej i prowadzi rozmowy o integracji z UE, a z drugiej strony negocjuje z Rosjanami. Nie ulega wątpliwości, że Ukraina potrzebuje reform gospodarczych umożliwiających zmniejszenie energochłonności oraz zwiększenie efektywności energetycznej.

Debatę moderował Adam Cyło, dziennikarz oraz wydawca portalu społeczno-gospodarczego GospodarkaPodkarpcka.pl. Debata odbyła się pod honorowym patronatem JM Rektora Politechniki Rzeszowskiej. Patronat medialny nad debatą objęło Polskie Radio Rzeszów, Gazeta Codzienna Nowiny oraz portal GospodarkaPodkarpcka.pl.

Studenckie Koło Naukowe Eurointegracja dziękuje w sposób szczególny dziekanowi Wydziału Zarządzania prof. dr. hab. Grzegorzowi Ostaszowi za wsparcie organizacji debaty. Osoby zainteresowane wstąpieniem do Koła Naukowego Eurointegracja lub współpracą merytoryczną zapraszamy na spotkania w nowym roku akademickim oraz na stronę internetową: <http://eurointegracja.prz.edu.pl/>.

Uczestnicy debaty akademickiej.

Fot. A. Surowiec

Mariusz Ruszel

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

Dalmatyńska przygoda z zarządzaniem

W dniach 19-21 czerwca 2013 r. dr Joanna Wiażewicz i dr Marcin Gębarowski z Katedry Marketingu uczestniczyli w międzynarodowej konferencji, która odbyła się w chorwackim Zadarze. Wydarzenie „The International Scientific Conference on Management of Knowledge and Learning MakeLearn”, zorganizowane w tym roku pod hasłem „Active Citizenship by Knowledge Management & Innovation”, z wielu względów było wyjątkowe.

Przede wszystkim konferencję charakteryzowały wysoka frekwencja uczestników oraz znaczny stopień umiędzynarodowienia. W spotkaniu naukowców zajmujących się różnymi aspektami współczesnego zarządzania wzięło udział ponad 180 osób z 36 państw (Albanii, Australii, Austrii, Bangladeszu, Bośni i Hercegowiny, Brazylii, Bułgarii, Chin, Chorwacji, Czech, Finlandii, Holandii, Izraela, Litwy, Łotwy, Macedonii, Malezji, Meksyku, Niemiec, Nigerii, Polski, Portugalii, Rosji, RPA, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Somalii, Szwajcarii, Tajwanu, Tajlandii, Turcji, USA, Węgier i Włoch). Obecność naukowców ze wszystkich kontynentów była znakomitą okazją do nawiązania wielu znajomości, które być może w przyszłości przyczynią się do rozszerzenia współpracy międzynarodowej naszej uczelni. Między innymi kilkanaście osób otrzymało zaproszenia do publikowania artykułów w zeszytach naukowych Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej.

Wyjątkowe było również miejsce konferencji, która odbyła się w Sveučilište u Zadru (University of Zadar). Zadar

Uniwersytet w Zadarze.

Fot. M. Gębarowski

to jeden z najstarszych ośrodków akademickich w Europie, w którym nauczanie studentów rozpoczęto w 1396 r. Obecnie w miejscowym uniwersytecie, który wznowił swoją działalność w 2002 r., kształcą się ok. 6 tys. studentów na ponad 20 wydziałach. Budynki uczelni są zlokalizowane bezpośrednio przy brzegu Morza Adriatyckiego (wejście do głównego budynku znajduje się ok. 30 m od brzegu). Siedząc zatem w sali, w której rozpoczynała się konferencja, odnosiło się wrażenie, że wychylając się przez okno, można zanurzyć rękę w turkusowej toni Adriatyku. Tuż przy uniwersytecie, na nadbrzeżu, znajduje się pomnik Spiridona Brusiny, urodzonego w Zadarze, znanego na świecie zoologa i paleontologa, który sto lat temu badał adriatycką faunę. Nie dziwi zatem, że postać trzyma w rękach muszlę.

Jednym z wyjątkowych punktów spotkania był tzw. panel edytorów. W tej części redaktorzy kilkunastu czasopism z całego świata prezentowali warunki publikowania w swoich periodykach. Przewodniczący panelu prof. Binshan Lin z Business School w Louisiana State University (USA) zaprosił przedstawicieli naszej uczelni do zaprezentowania Zeszytów Naukowych Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej w przyszłym roku, podczas kolejnej edycji konferencji (odbędzie się ona w słoweńskim Portorożu). W programie konferencji, oprócz wspomnianego spotkania redaktorów i 34 sesji tematycznych z wystąpieniami, znalazł się także rejs statkiem na Archipelag Kornati, którego 89 urokliwych wysp stanowi obecnie park narodowy.

Warto wspomnieć o nietypowym sposobie zorganizowania konferencji. Była ona efektem współpracy aż pięciu uniwersytetów: International School for Social and Business Studies z Celje (Słowenia), Kasetsart University z Bangkoku (Tajlandia), Al Akhawayn University z Ifrane (Maroko), Uni-

Reprezentanci Politechniki Rzeszowskiej J. Wiażewicz i M. Gębarowski w Zadarze.

Fot. własna

Ceremoniał Politechniki Rzeszowskiej

Od Redakcji

Niżej wymienionym zarządzeniem nr 16/2013 z dnia 12 kwietnia 2013 r. został wprowadzony w Politechnice Rzeszowskiej ceremoniał nawiązujący do tradycji i zwyczajów akademickich naszej uczelni. To pierwszy taki dokument w dotychczasowej działalności PRz, który - z uwagi na jego ważność i swego rodzaju novum - prezentujemy na łamach GP w całości.

**ZARZĄDZENIE nr 16/2013
REKTORA
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ
im. Ignacego Łukasiewicza
z dnia 12 kwietnia 2013 r.**

w sprawie wprowadzenia Ceremoniału Politechniki Rzeszowskiej

§ 1

Nawiązując do rozdziału II: *Tradycja i zwyczaje* Statutu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 22 marca 2012 r., w celu kultywowania tradycji i zwyczajów służących integracji środowiska akademickiego oraz podtrzymywania dobrego imienia Uczelni wprowadzam Ceremoniał Politechniki Rzeszowskiej, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR
prof. dr hab. inż. Marek Orkisz

*Załącznik do zarządzenia nr 16/2013
Rektora PRz z dnia 12 kwietnia 2013 r.*

**CEREMONIAŁ
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ**

§ 1

Precedencja

1. Precedencja porządkuje hierarchię pomiędzy stanowiskami Uczelni oraz ustala kolejność powitania i prezentacji zaproszonych gości.
2. Hierarchia funkcji i stanowisk w Uczelni:
 - 1) rektor;
 - 2) prorektorzy;
 - 3) dziekani i prodziekani;
 - 4) kanclerz i zastępcy kanclerza;
 - 5) dyrektorzy i kierownicy jednostek ogólnouczelnianych, pozawydziałowych, międzywydziałowych oraz kierownicy katedr i zakładów.

3. W przypadku udziału w uroczystościach Politechniki Rzeszowskiej gości zewnętrznych, przyjmuje się następujące zasady:
 - 1) władza świecka ma pierwszeństwo przed władzą duchowną;
 - 2) władza ustawodawcza ma pierwszeństwo przed władzą wykonawczą (w obrębie danego szczebla - centralnego, wojewódzkiego, powiatowego, gminnego);
 - 3) wiceszef wyższego szczebla terytorialnego (województwo) lub organizacyjnego (parlament) ma pierwszeństwo przed szefem szczebla niższego;
 - 4) przedstawiciel władzy państwowej (minister, wojewoda) ma pierwszeństwo przed przedstawicielami samorządu czy innych organizacji.

§ 2

Miejsca tradycji

1. Sale obrad organów kolegialnych Uczelni są tradycyjnie nazywane salą posiedzeń Senatu, salą posiedzeń rady wydziału.
2. Aby zachować pamięć o osobach szczególnie zasłużonych dla Polski bądź Uczelni, a także o fundatorach obiektów Uczelni, Senat lub rada wydziału mogą nazwać ich imieniem sale obrad, określone obiekty lub ich części, sale wykładowe, laboratoria itp. Przy wejściu do danego obiektu/pomieszczenia są umieszczane odpowiednie tablice informacyjne.
3. Pomieszczenie w Uczelni, w którym są zgromadzone dokumenty, przedmioty uznane przez społeczność akademicką za doniosłe dla Uczelni współcześnie i w przyszłości, jest nazywane salą tradycji.
4. Rektorów Politechniki Rzeszowskiej honoruje się portretami umieszczonymi w sali posiedzeń Senatu, dziekanów - portretami lub fotografiami umieszczonymi w salach posiedzeń rad wydziałów.
5. Uczelnia honoruje swoich zasłużonych pracowników oraz inne osoby, które przyczyniły się do jej rozwoju, wsławiły imię Politechniki Rzeszowskiej lub przysporzyły jej chwały - nadaniem medalu „Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza”.
6. Uchwały Senatu lub zarządzenia wydane przez rektora mogą określać również inne sposoby honorowania osób, o których mowa w ust. 5.

§ 3

Uroczystości

1. Stałymi uroczystościami w Politechnice Rzeszowskiej są:
 - 1) doroczna, ogólnouczelniana inauguracja roku akademickiego

- go, połączona z immatrykulacją osób przyjętych na I rok studiów;
- 2) akt promocji doktora habilitowanego i doktora;
 - 3) wręczenie Nagród Rektora i odznaczeń.
2. Nadzwyczajnymi uroczystościami akademickimi są:
- 1) akt promocji doktora honoris causa;
 - 2) jubileusze Politechniki Rzeszowskiej;
 - 3) inne uroczystości odbywające się na podstawie uchwały Senatu.
3. Treść i forma uroczystości w Politechnice Rzeszowskiej nawiązują do tradycji i zwyczajów akademickich.
4. Pieśnią wykonywaną w czasie uroczystości w Politechnice Rzeszowskiej jest *Gaude Mater Polonia*, a w czasie uroczystej inauguracji roku akademickiego - *Gaudeamus igitur*.
5. Miejsce i termin uroczystości ustala rektor.
6. Na uroczystości akademickie członkowie Senatu i inne uprawnione osoby wchodzi w orszaku, w asyście poczty sztandarowej, w następującej kolejności: członkowie Senatu, dziekani, prorektorzy, rektor.
7. Członkowie Senatu i inne uprawnione osoby opuszczają uroczystość w orszaku, w asyście poczty sztandarowej, w odwrotnej kolejności.

§ 4

Ogólnouczelniana inauguracja roku akademickiego

1. Uroczysta inauguracja roku akademickiego odbywa się w dniu wyznaczonym przez rektora.
2. Uroczystość inauguracji odbywa się zwyczajowo w Auli Głównej lub innym miejscu wyznaczonym przez rektora.
3. Inauguracją kieruje urzędujący w danym roku akademickim rektor.
4. W inauguracji biorą udział: rektor, prorektorzy i dziekani wydziałów w togach, z insygniami swych urzędów (łańcuchy) oraz członkowie Senatu. Udział w uroczystości inauguracyjnej jest powinnością nauczycieli akademickich.
5. Na inaugurację rektor zaprasza gości: przedstawicieli władz państwowych, reprezentantów innych uczelni oraz środowiska naukowego i kulturalnego, byłych rektorów, doktorów honorowych Politechniki Rzeszowskiej, a także inne osoby według własnego uznania oraz propozycji Senatu.
6. Porządek inauguracji przewiduje:
 - 1) wystąpienie rektora;
 - 2) immatrykulację - ślubowanie osób przyjętych na I rok studiów - reprezentantów poszczególnych wydziałów/kierunków studiów, wybranych według kryteriów ustalonych przez rektora. Rektor dokonuje aktu immatrykulacji, dotykając berłem lewego ramienia immatrykulowanego i wypowiadając formułę: „Przyjmuję Cię w poczet studentów Politechniki Rzeszowskiej”. Po tych słowach prorektor nadzorujący sprawę studenckie wręcza immatrykulowanemu indeks;
 - 3) przemówienie przedstawiciela młodzieży akademickiej;
 - 4) ogłoszenie i wręczenie Nagród Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, odznaczeń państwowych, resortowych i uczelnianych;
 - 5) otwarcie nowego roku akademickiego zakończone tradycyjną formułą: „Oby to było szczęśliwe, sprzyjające i pomyślne” (łac. *Quod felix, faustum fortunatumque sit*);
 - 6) wykład inauguracyjny.

7. W czasie uroczystości rektor prosi upoważnionych przedstawicieli władz państwowych o udekorowanie osób, którym przyznano ordery lub odznaczenia państwowe. Nagrody resortowe wręcza przedstawiciel danego resortu. Dyplomy i medale „Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej” wręcza rektor.
8. Wygłoszenie wykładu inauguracyjnego powierza rektor.
9. Rektor może wprowadzić do porządku inauguracji dodatkowe punkty.
10. Uroczystą inaugurację może poprzedzać nabożeństwo.

§ 5

Inauguracja wydziałowa

1. W czasie inauguracji wydziałowej ma miejsce immatrykulacja - ślubowanie wszystkich osób przyjętych na I rok studiów danego wydziału według prowadzonych kierunków studiów. Uroczystość odbywa się na poszczególnych wydziałach i jest prowadzona przez dziekana i/lub właściwego prodziekana.
2. Termin i miejsce inauguracji wydziałowych dla poszczególnych kierunków studiów stacjonarnych pierwszego stopnia ustala prorektor nadzorujący sprawy studenckie. Termin i miejsce inauguracji wydziałowych dla poszczególnych kierunków studiów stacjonarnych drugiego stopnia oraz studiów niestacjonarnych ustala dziekan wydziału.
3. Porządek immatrykulacji przewiduje:
 - 1) wystąpienie dziekana (lub prodziekana nadzorującego sprawę studenckie);
 - 2) ślubowanie kandydatów na studentów;
 - 3) wystąpienia przedstawicieli jednostek organizacyjnych Uczelni wyznaczonych przez prorektora nadzorującego sprawę studenckie.
4. Ślubowanie kandydatów na studentów odbywa się w następujący sposób:
 - 1) dziekan (lub prodziekan) odczytuje treść ślubowania;
 - 2) kandydaci, stojąc, powtarzają treść ślubowania za dziekanem (lub prodziekanem);
 - 3) kandydaci podpisują uprzednio przygotowane druki z treścią ślubowania i oddają je dziekanowi (lub prodziekanowi) bądź innej upoważnionej osobie;
 - 4) dziekan (lub prodziekan) stwierdza, że z chwilą zakończenia aktu ślubowania kandydaci na studentów nabyli status studenta.
5. Kandydatów na studentów, którzy z uzasadnionych przyczyn nie stawili się na zgromadzenie immatrykulacyjne, dziekan może dopuścić do immatrykulacji dodatkowej. Może mieć ona formę uproszczoną, tj. złożenia na ręce dziekana (lub prodziekana), w wyznaczonym przez niego miejscu i czasie, ślubowania potwierdzonego pisemnym aktem.
6. W uroczystości mogą brać udział: członkowie rady wydziału oraz zaproszeni goście - przedstawiciele poszczególnych kierunków wydziału.

§ 6

Akt promocji doktora habilitowanego i doktora

1. Promocja to uroczystość wręczenia dyplomów nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego i doktora.
2. Promocje habilitacyjne i doktorskie odbywają się zazwyczaj na uroczystym posiedzeniu Senatu, z udziałem społeczności akademickiej oraz rodzin osób promowanych.

3. Rektor zawiadamia kandydatów o terminie i miejscu promocji.
4. Promocja odbywa się publicznie.
5. Podczas promocji rektor (lub prorektor) jest ubrany w uroczysty strój rektorski, z insygniami władzy rektorskiej. Dziekan wydziału, z którego wywodzi się kandydat na doktora habilitowanego lub doktora, jest ubrany w uroczysty strój dziekański, z insygniami władzy dziekańskiej.
6. Uroczystość promocji doktora habilitowanego i doktora otwiera rektor, a przewiduje ona:
 - 1) wystąpienie rektora;
 - 2) prezentację kandydatów na doktorów habilitowanych i doktorów (imię, nazwisko, wydział) przeprowadzoną przez prorektora nadzorującego sprawy nauki;
 - 3) ślubowanie kandydatów na stopień naukowy doktora;
 - 4) wręczenie dyplomów;
 - 5) przemówienie przedstawiciela nowo wypromowanych doktorów habilitowanych i doktorów.
7. Akt złożenia ślubowania przez kandydatów na stopień naukowy doktora odbywa się w następujący sposób:
 - 1) rektor (lub prorektor) odczytuje treść ślubowania (załącznik nr 1 do niniejszego Ceremoniału);
 - 2) kandydaci, stojąc, słuchają tekstu odczytywanego przez rektora (lub prorektora);
 - 3) kandydaci po odczytaniu przez rektora (lub prorektora) tekstu ślubowania wypowiadają słowa: „Ślubujemy i przyrzekamy”.
8. Podczas aktu złożenia przysięgi wszyscy obecni na sali stoją.
9. Dyplomy wręcza rektor w asyście dziekana.
10. Uroczystość promocji kończy pieśń *Gaude Mater Polonia*.
11. Rektor może wprowadzić do porządku uroczystości promocji dodatkowe punkty.

§ 7

Akt promocji doktora honoris causa

1. Promocja doktora honoris causa jest szczególnie uroczystym wydarzeniem w Politechnice Rzeszowskiej.
2. Po podjęciu przez Senat uchwały nadającej tytuł doktora honoris causa rektor wyznacza dzień, godzinę i miejsce promocji.
3. Promocja odbywa się publicznie na uroczystym posiedzeniu Senatu.
4. Podczas promocji rektor, prorektorzy, dziekani, członkowie Senatu oraz promotor doktora honoris causa są ubrani w uroczyste stroje akademickie.
5. Uroczystość promocji doktora honoris causa przewiduje:
 - 1) wystąpienie rektora. Rektor wygłasza krótkie przemówienie, charakteryzując ogólnie godność doktora honoris causa. Prorektor nadzorujący sprawy nauki w Uczelni informuje o procedurze nadania tytułu doktora honoris causa, przedstawia uchwałę Senatu w tej sprawie, następnie udziela głosu laudatorowi i prosi o wygłoszenie laudacji;
 - 2) prezentację życiorysu kandydata na doktora honoris causa przez dziekana wydziału, na którym promowany jest kandydat;
 - 3) prezentację zasług i osiągnięć kandydata na doktora honoris causa (laudatio). Promotor podchodzi do katedry i wygłasza laudację dotyczącą doktora honoris causa;
 - 4) odczytanie przez promotora kandydata na doktora honoris causa aktu promocyjnego, wymieniającego (poza formułami

zwyczajowymi) główne zasługi, za które promowany został uhonorowany tytułem doktora honoris causa;

- 5) wręczenie dyplomu i szarfy doktorowi honoris causa. Rektor, któremu towarzyszą prorektor nadzorujący sprawy nauki i promotor, wręcza doktorowi honoris causa dyplom, szarfę (załącznik nr 2 do niniejszego Ceremoniału) i lampę Ignacego Łukasiewicza z dedykacją;
- 6) wykład okolicznościowy lub przemówienie doktora honoris causa.
6. Podczas odczytania aktu promocyjnego obecni na sali stoją.
7. Nowo mianowany doktor honoris causa wpisuje się do albumu doktorów honoris causa. Rektor, dziekan i promotor potwierdzają swymi podpisami akt dokonania promocji.
8. Uroczystość kończy pieśń *Gaude Mater Polonia*.
9. Rektor może wprowadzić do porządku uroczystości promocji dodatkowe punkty.

§ 8

Przekazanie władzy rektorskiej

1. Uroczyste przekazanie władzy nowo wybranemu rektorowi przez rektora poprzedniej kadencji ma miejsce na pierwszym posiedzeniu Senatu nowej kadencji, przed uroczystą inauguracją roku akademickiego.
2. Rektorzy ustępujący i obejmujący urząd są ubrani w togi rektorskie.
3. Rektor ustępujący jest ubrany ponadto w biret, ma założony łańcuch rektorski, w rękę trzyma berło rektorskie.
4. Obaj rektorzy, poprzedzeni przez senatora seniora, w asyście poczty sztandarowej wchodzi do sali posiedzeń Senatu i siadają obok siebie. Senator senior to najstarszy wiekiem nauczyciel akademicki z tytułem profesora, członek Senatu.
5. Rektor ustępujący wygłasza mowę okolicznościową.
6. Po okolicznościowym przemówieniu ustępujący rektor zdejmuje biret, łańcuch rektorski oraz odkłada berło rektorskie.
7. Rektor ustępujący wygłasza formułę: „Przyjmij to berło jako oznakę władzy rektorskiej” (łac. *Accipe sceptrum regiminis*), a następnie: „Przyjmij ten łańcuch jako oznakę piastowanej godności magnificencji” (łac. *Accipe catenam dignitalis*).
8. Senator senior nakłada biret i łańcuch nowemu rektorowi oraz wręcza mu berło.
9. Nowo wybrany rektor zajmuje miejsce na katedrze rektorskiej i przejmuje prowadzenie uroczystości.
10. Rektor obejmujący urząd wygłasza przemówienie, dziękuje ustępującym władzom oraz przedstawia nowo wybrane władze Uczelni.

§ 9

Wręczenie odznaczeń, dyplomów i nagród

1. Uroczystego wręczenia orderów i odznaczeń państwowych, nagród i dyplomów honorowych dokonuje się w czasie uroczystości ogólnouczelnianych, o których mowa w § 4, 6 i 7.
2. W uzasadnionych przypadkach dekorowania orderami i odznaczeniami oraz wręczenia nagród można dokonać w innych terminach, lecz zawsze w formie uroczystej, np. na posiedzeniu Senatu.
3. W przypadkach szczególnych, jak choroba nagrodzonego lub niemożność przybycia, nagrodę na polecenie rektora wręcza wyróżnionemu oficjalna delegacja Uczelni.

§ 10

Graduacja

1. Dyplom ukończenia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia wręcza absolwentowi dziekan (lub prodziekan nadzorujący sprawy studenckie) podczas uroczystości wydziałowej, w formie podkreślającej ważność tego aktu.
2. Pożądane jest, w miarę możliwości, organizowanie przez wydział uroczystego zgromadzenia absolwentów wydziału lub poszczególnych kierunków, połączonego z wręczeniem dyplomów, w terminie ustalonym przez władze wydziału. W takich zgromadzeniach powinni brać udział przedstawiciele nauczycieli akademickich tych kierunków studiów.
3. Organizacja uroczystości może być powierzona samym absolwentom lub reprezentującej ich organizacji. Graduacja odbywa się w salach reprezentacyjnych Uczelni.

§ 11

Pożegnanie emerytów

1. Pożegnanie emerytów odbywa się dwa razy w roku w sali posiedzeń Senatu w terminach uzgodnionych przez Dział Spraw Osobowych.
2. W uroczystości biorą udział: rektor, prorektorzy, dziekani poszczególnych wydziałów, kanclerz, kierownicy jednostek, z których nauczyciele akademicy odchodzą na emeryturę.
3. W przypadku pracowników niebędących nauczycielami akademickimi w spotkaniu biorą udział kanclerz i kierownicy jednostek, z których pracownicy odchodzą na emeryturę.
4. Wyznaczony przez rektora przedstawiciel władz Uczelni wygłasza podziękowanie i wręcza przechodzącym na emeryturę listy okolicznościowe.
5. Jeśli zachodzi potrzeba, wręczane są nagrody i odznaczenia.
6. Przedstawiciel pracowników przechodzących na emeryturę wygłasza przemówienie.

§ 12

Uroczystości pogrzebowe

1. Zmarłym pracownikom, emerytom, studentom i doktorantom władze akademickie zapewniają godne pożegnanie i uczczenie Ich pamięci w porozumieniu z rodziną zmarłego.
2. W przypadku śmierci profesora, senatora lub członka władz Uczelni przy wejściu do budynku Rektoratu zostaje niezwłocznie wywieszona flaga Uczelni, przybrana kirem żałobnym, która wisi do dnia pogrzebu włącznie.
3. Formę pożegnania zmarłych studentów ustala dziekan wydziału w porozumieniu z przewodniczącym Samorządu Studentów.
4. Formę pożegnania zmarłych doktorantów ustala dziekan wydziału w porozumieniu z przewodniczącym Samorządu Doktorantów.
5. W przypadku udziału rektora ceremonia pogrzebowa odbywa się w asyście pochodu sztandarowego, a sztandar Politechniki Rzeszowskiej jest przewiązany kirem.

Załącznik nr 1 do Ceremoniału Politechniki Rzeszowskiej (zarządzenie nr 16/2013 Rektora PRz z 12 kwietnia 2013 r.)

TEKST PRZYSIĘGI DOKTORSKIEJ

Świadomy uświęconych tradycją obowiązków członka społeczności akademickiej Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza zobowiązuję się uroczyście:

- dążyć do prawdy naukowej,
- zdobywać i doskonalić swoją wiedzę i umiejętności zawodowe dla dobra i pożytku społecznego,
- z najwyższą starannością realizować badania naukowe oraz spełniać obowiązki dydaktyczne,
- przestrzegać obowiązków określonych w ustawach i Statucie,
- dbać o przestrzeganie zasad rzetelności i etyki w nauce oraz zasad dobrej praktyki w badaniach naukowych,
- jako członek społeczności akademickiej i naukowej godnie reprezentować Uczelnię i dbać o jej dobre imię.

Załącznik nr 2 do Ceremoniału Politechniki Rzeszowskiej (zarządzenie nr 16/2013 Rektora PRz z 12 kwietnia 2013 r.)

Szarfa doktora honoris causa**(opis i wzór)**

Szarfa doktora honoris causa jest wykonana z tkaniny o szerokości 15 cm w kolorze niebieskim na stronie głównej i białym na stronie odwrotnej. Na szarfie widnieje godło Politechniki Rzeszowskiej koloru białego.

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

versity of Zadar (Chorwacja) oraz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Uczestnicy spotkania nadesłali ogółem 160 referatów, z których wszystkie zostały zaprezentowane na zadarskim uniwersytecie. Pracownicy Katedry Marketingu wygłosili prezentację nt. *The Evaluation of Websites of Polish Cities in the Context of Their Usability*. Przesłane teksty zostały już opubli-

cowane przez organizatorów konferencji. Istnieje szansa, że - dzięki nawiązanym kontaktom - pojawią się kolejne zagraniczne publikacje i wyjazdy.

Przebyta samochodem podróż na Chorwację była długa i męcząca. Jednak dawka wyjątkowych doznań zrekompensowała wszelkie niedogodności.

Marcin Gębarowski

Debata o zagospodarowaniu bulwarów nad Wisłokiem

Za zgodą JM Rektora prof. Marka Orkiszka i władz WBiŚ, 26 czerwca 2013 r. redakcja Gazety Wyborczej i Rada Miasta Rzeszowa zorganizowały na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska PRz społeczną debatę pn. „Bulwary nad Wisłokiem - zróbmy je porządnie”. Rozważania rozpoczęto od dyskusji nt. funkcji, jakie w Rzeszowie powinna spełniać rzeka Wisłok.

Spotkanie odbyło się z udziałem liczego grona architektów, władz miasta, naukowców, społeczników i mieszkańców Rzeszowa. Samą debatę poprzedziła wielotygodniowa akcja prowadzona w różnej formie przez jej organizatorów, z udziałem prelegentów reprezentujących dwie największe rzeszowskie uczelnie i lokalne środowisko architektów. Według opinii organizatorów pomysł ten okazał się wyjątkowo trafny, a publikowane teksty, pytania oraz wątpliwości sygnalizowane przez mieszkańców i specjalistów wywołały dyskusję jeszcze przed rozpoczęciem tej debaty. Tematem wiodącym okazała się sprawa zagospodarowania terenów nad rzeką Wisłok.

Po otwarciu debaty przez redaktor naczelną Gazety Wyborczej Grażynę Gugałę-Gubernat i przewodniczącego Rady Miasta Rzeszowa Andrzeja Deca, dalsze prowadzenie obrad przekazano Maciejowi Łobosowi z biura MWM Architektki, który pełnił rolę moderatora.

Zgodnie z programem zaplanowano trzy wystąpienia, których odmienna tematyka stanowiła trafnie dobrany

materiał do dyskusji. Swoje prezentacje przedstawili kolejno: dr Agata Ćwik z Uniwersytetu Rzeszowskiego pt. „Funkcje nadbrzeża Wisłoka i problemy jego zagospodarowania przestrzennego”, prof. Józef Dziopak z Politechniki

części Rzeszowa - te i inne zagadnienia zaprezentowała w swoim referacie dr Agata Ćwik. Ponieważ wolnych przestrzeni ciągle ubywa, są one jeszcze dostępne właśnie na nadbrzeżu, pojawia się wielu chętnych na ich pozyskiwanie.

Prof. J. Dziopak w trakcie wystąpienia.

Fot. P. Ogorzałek

Rzeszowskiej pt. „Wpływ retencji na kształtowanie się przepływów i wybór zabudowy hydrotechnicznej rzek w ujęciu systemowym” oraz architekt Maciej Łobos z MWM Architektki pt. „Jak brzegi rzek zagospodarowuje się w innych miastach - kilka przykładów”.

Wprowadzie Rzeszów w ostatnich latach znacznie powiększył swoje terytorium, jednak rozpatrując funkcjonowanie miasta, zdecydowanie ważniejsze są obszary, które należą do historycznej

Dr Agata Ćwik analizowała też istotne funkcje, jakie pełni rzeka. Łagodząc klimat, wzbogaca w tlen powietrze docierające do miasta. Pełni też ważną funkcję przyrodniczą, stanowiąc „korytarz migracyjny” dla zwierząt, ryb i roślin (w południowej części doliny osiedlają się zwierzęta). Badaniem przeprowadzonymi w 2011 r. potwierdziła wyjątkową asymetrię liczbową - na lewym brzegu rzeki znajdowało się kilkanaście razy więcej osób niż na prawym. Tłuma-

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

czyła jednocześnie, że taka prawidłowość wynika ze struktury, rozległości i zagospodarowania nadbrzeży. Z licznych wypowiedzi można wnioskować, że dla rzeszowian najważniejsza i najbliższa sercu wydaje się funkcja rekreacyjna, gdyż z niej korzystają codziennie. Bulwary są miejscem relaksu pełnym spacerowiczów, biegaczy i rowerzystów. Mieszkańcy wybierają się nad Wisłok, w celu aktywnego spędzenia czasu.

Podkreślano wielokrotnie wagę poruszanej tematyki dla przyszłości Rzeszowa, a zwłaszcza omawianych terenów. Prof. Józef Dziopak już na wstępie swojego wystąpienia uzasadnił, dlaczego należy rozpatrywać problem globalnie i brać pod uwagę systemowe podejście przy ustaleniu priorytetów. W ramach tworzonej koncepcji kluczowa jest ważność funkcji i waga problemu, jakie mają do spełnienia nadbrzeża rzeki Wisłok. Dopiero z takiego podejścia mogą wynikać racjonalne projekty zagospodarowania bulwarów.

Kolejnym tematem wymagającym profesjonalnego rozwiązania jest sposób zabezpieczenia Rzeszowa przed powodzią. Zastanawiano się, czy można ich uniknąć. Przede wszystkim należy zadbać o stan techniczny obiektów i pomyśleć o zabudowie hydrotechnicznej koryta rzeki zabezpieczającej przed powodzią. Wystarczy, że jedno miejsce jest źle przemyślane, a staje się ono „wąskim gardłem”. Przez zawężenie koryta rzeki podnosi się poziom fali powodziowej, w mieście zalewamy jest większy obszar

Infrastrukturę należy zaplanować na całej długości rzeki. Problem, który jest traktowany jako lokalny, w rzeczywistości staje się problemem globalnym.

Te i inne zagadnienia związane z retencją wód opadowych, oddziaływaniem systemu kanalizacyjnego na stany powodziowe, wylewy „na zawalu” i dla czego wszystkie obiekty od koryta rzeki po wały i całe nadbrzeże powinny być zaprojektowane profesjonalnie, podkreślał prof. Józef Dziopak zarówno w swoim wykładzie, jak i podczas dyskusji.

Rzeka zwykle ogranicza rozwój miasta i stwarza wiele problemów komunikacyjnych, najczęściej w jego historycznej części. Debatując o rozwiązaniach architektonicznych i urbanistycznych w rejonie rzeszowskich bulwarów, należy wypracować koncepcję, która uwzględni w planie przestrzennym specyfikę całego miasta, a rozwiązania komunikacyjne wraz z problemami rozwijającego się Rzeszowa zajmą kluczowe miejsce. Ta tematyka przewijała się podczas prezentacji arch. Macieja Łobosa z biura MWM Architektki. Na przykładzie Kopenhagi przedstawił on bowiem różne koncepcje urbanistyczne, jakie wprowadzono w życie i na tej podstawie analizował rozwój sieci komunikacyjnej oraz naświetlił pojawiające się problemy na tle rozwijającego się miasta.

Po przedstawieniu trzech prezentacji toczono ożywioną dyskusję pod hasłem przewodnim „Zacznijmy od rzeki”, podczas której prelegenci i większość debatujących podkreślali, jak ważny jest

Wisłok, uzasadniając jego strategiczną rolę w planowaniu przestrzennym Rzeszowa.

Uczestnicy spotkania wielokrotnie i w różnych obszarach omawianych zagadnień wracali do podstawowej kwestii, podkreślając, że przestrzeń miejska jest wartością nieodzyskiwalną, dlatego też trzeba ją zagospodarować racjonalnie. Większość zebranych zgodziła się, że największym problemem jest brak kompleksowej koncepcji zagospodarowania przestrzennego terenów nad Wisłokiem.

Prof. Jan Malczewski z Uniwersytetu Rzeszowskiego podkreślił m.in., że koncepcja zabudowy bulwarów musi być rozpatrywana kompleksowo wraz z planem miasta, którego brak. Nie ma nawet opracowanego studium. Kolejno, przewodniczący miejskiej komisji gospodarki przestrzennej Robert Kultys wskazał, że Rzeszów potrzebuje kompleksowej koncepcji, określającej kierunki rozwoju miasta.

Debatcie towarzyszyła wystawa, na której studenci kierunku architektura i urbanistyka zaprezentowali swoje projekty dyplomowe, na podstawie których uzyskali tytuły inżynierów w Politechnice Rzeszowskiej. Młodzi architekci pokazali na nich, jak widzą Rzeszów przyszłości, nie omijając inspiracji ze świata.

*Józef Dziopak,
Agnieszka Stec*

Ekonomia społeczna szansą na rozwój gospodarczy w dobie kryzysu

W dniach 24-26 maja br. dwie studentki z Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej, Karolina Kaczka i Alicja Białogłowska, uczestniczyły w I Międzynarodowym Sympozjum Naukowym „Ekonomia społeczna szansą na rozwój gospodarczy w dobie kryzysu”, zorganizowanym przez Instytut Eko-

nomiczno-Przyrodniczy we Wrocławiu. Członkinie Koła Naukowego Innowacyjnej Przedsiębiorczości, EKOzarządzania i Jakości Życia - EKOBIZNES opublikowały i zaprezentowały artykuły o charakterystyce podmiotów ekonomii społecznej oraz marketingu i PR-u w przedsiębiorstwach tego sektora.

Sympozjum miało na celu wymianę poglądów, myśli i doświadczeń pomiędzy członkami kół naukowych zarówno z zakresu ekonomii, jak i innych obszarów nauki.

Pierwszego dnia konferencji, do wieczora trwały prezentacje artykułów napisanych przez uczestników,

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

które były podzielone na trzy sekcje tematyczne: ekonomiczną, przyrodniczą i interdyscyplinarną. Uczestnicy otrzymali monografię prac naukowych Instytutu Ekonomiczno-Przyrodniczego MarGo z/s w Oleśnicy pt. „Ekonomia społeczna szansą na rozwój gospodarczy w dobie kryzysu”, w których zostały umieszczone ich autorskie artykuły. Drugiego dnia studenci zdobyli także najwyższy szczyt Karkonoszy - Śnieżkę (1602 m n.p.m.) oraz uczestniczyli w wieczornym balu maskowym (który okazał się balem przebierańców) połączonym z uroczystą kolacją. Ostatniego dnia konferencji studenci wzięli udział w interesującym szkoleniu pn. „Jak osiągnąć sukces w życiu”, prowadzonym przez znakomitego mówcę Przemysława Nowaka. W symposium uczestniczyło łącznie ok. 60 osób, w tym także profesorowie uczelni z różnych regionów Polski oraz z zagranicy.

Uczestnicy konferencji podczas wspinaczki na szczyt Śnieżki.

Fot. K. Kaczka

Dzięki wyjazdowi studenci poszerzyli swoją wiedzę, zawarli znajomości z wieloma interesującymi osobami i odwiedzili Karpacz. Uczestnictwo w konfe-

rencji niewątpliwie umożliwi ich współpracę z kołami naukowymi zrzeszonymi w uczelniach z całej Polski.

Karolina Kaczka

SEMINARIUM

Polskiego Komitetu Ochrony Odgromowej SEP oraz Sekcji Wielkich Mocy i Wysokich Napięć Komitetu Elektrotechniki PAN

W dniu 21 czerwca 2013 r. w Akademickim Ośrodku Szybowcowym Politechniki Rzeszowskiej w Bezmiechowej odbyło się seminarium Polskiego Komitetu Ochrony Odgromowej SEP oraz Sekcji Wielkich Mocy i Wysokich Napięć Komitetu Elektrotechniki PAN. Za stronę organizacyjną seminarium odpowiadał Wydział Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Rzeszowskiej pod kierunkiem dziekana dr. hab. inż. Grzegorza Masłowskiego, prof. PRz (przewodniczący PKOO). Wsparcia logistycznego udzielił prezes Oddziału Rzeszowskiego SEP mgr inż. Bolesław Pałac. Zorganizowanie wspólnego seminarium miało pomóc w realizacji propozycji akcji wzajemnego przenikania się środowisk naukowych i technicznych, w celu poznania wzajem-

Prezentacja prof. Ilhana Tarimera - członka zagranicznego PKOO SEP.

Fot. R. Ziemia

Wycieczka do ZEW Solina-Myczkowce.

nych programów prac i inspiracji dla ich rozwoju. Program seminarium, dyskusje i osobiste kontakty spełniły ten zamiar.

Jednodniowe obrady składały się z dwóch sesji naukowo-technicznych,

w ramach których ogłoszono 8 referatów. W pierwszej sesji, której przewodniczył prof. dr hab. inż. Romuald Włodek, ogłoszono 4 referaty. Ze szczególnym zainteresowaniem spotkały się wystąpienia dr. hab. inż. Pawła Zydronia, członka Sekcji Wielkich Mocy i Wysokich Napięć Komitetu Elektrotechniki PAN, który przybliżył zagadnienia wpływu aktywności słonecznej na bezpieczeństwo pracy rozległych systemów elektroenergetycznych oraz dr. hab. inż. Lesława Karpińskiego, prof. PRz na temat ochrony odgromowej statków powietrznych.

Fot. R. Ziemia
Druga sesja, prowadzona przez dr. hab. inż. Grzegorza Masłowskiego, prof. PRz, była w znacznym stopniu poświęcona zagadnieniom praktycznym oraz problemom dotyczącym współpracy projektantów i wykonawców instalacji

odgromowych. Zasugerowano konieczność potrzeby ponownej interpretacji zapisów normatywnych pod kątem praktycznym. Ponadto PKOO sprecyzował swoje stanowisko odnośnie obligatoryjności stosowania rozporządzeń oraz norm. Jeden z referatów wygłosił prof. İlhan Tarimer (Mugla University, Turcja), członek zagraniczny PKOO, przedstawiając możliwe obszary wzajemnej współpracy naukowej między PKOO a Mugla University. Głównym punktem obrad było wieczorne posiedzenie PKOO, na którym zaprezentowano m.in. nową stronę internetową (<http://www.pkoo-sep.org.pl>) i kierunki działań Komitetu. Przygotowano również stoisko przedstawiające możliwości systemu rejestracji wyładowań atmosferycznych wdrażanego w Politechnice Rzeszowskiej.

Podczas zorganizowanej wycieczki techniczno-krajoznawczej uczestnicy seminarium mieli możliwość podziwiania piękna okolicznej przyrody, zwiedzili Zespół Elektrowni Wodnych Solina-Myczkowce i odbyli przejazd słynną Bieszczadzką Kolejką Leśną. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się loty szybowcowe z bezmiechowskiego wzgórza.

Grzegorz Masłowski,
Robert Ziemia

Nagrody dla studentów zostały wręczone

Nagrody Rektora dla studentów Politechniki Rzeszowskiej to uroczystość, która na stałe zagościła w kalendarzu imprez akademickich. W dniu 11 czerwca 2013 r. prorektor ds. kształcenia dr hab. inż. Adam Marciniak, prof. PRz uroczystość wręczył listy gratulacyjne studentom aktywnie uczestniczącym w życiu akademickim.

Wśród wyróżnionych znaleźli się uczestnicy sympozjów, przedstawiciele kół naukowych, organizatorzy wielu imprez studenckich, przedstawiciele Akademickiego Radia i Telewizji „Centrum”, osoby zaangażowane w dzia-

łalność Samorządu Studenckiego, medaliści różnych dyscyplin sportowych, także organizatorzy życia sportowego w naszej uczelni. Nagrody Rektora za miniony rok akademicki 2012/2013 są dla studentów wielkim wyróżnieniem.

Uroczystość odbyła się w Regionalnym Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnym i Biblioteczno-Administracyjnym PRz, na którą licznie przybyli zaproszeni goście. Na wniosek dziekanów, opiekunów kół naukowych, przewodniczącego KU AZS, Studium Języków Obcych i Samorządu Studenckiego wyróżniono 133 studentów, w gronie

których znaleźli się przedstawiciele wszystkich kierunków studiów. Nagrody stanowią podsumowanie całorocznego zaangażowania studentów w życie Uczelni.

Wśród nagrodzonych znaleźli się:

- z Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska (17 osób): Ewelina Chabko, Ewa Chrząszcz, Joanna Figurska-Dudek, Angelina Dąbrowska, Kacper Grzesik, Sylwia Kordys, Grzegorz Kołacz, Marek Kopeć, Anna Lemiech, Damian Łosiniecki, Mateusz Małys, Dawid Muniak, Anna Rajchel, Alicja Szeremeta, Anna Tokar-

czyk, Maciej Zabawski, Agnieszka Żuraw,

- z **Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa** (34 osoby): Mateusz Augustyn, Łukasz Bereś, Marcin Borowiec, Marcin Chmiel, Piotr Czachor, Sabina Czapła, Katarzyna Fryc, Katarzyna Gozdecka, Krzesimir Iglowski, Łukasz Kida, Przemysław Klimaszewski, Krzysztof Kosiński, Monika Krawczyk, Paweł Kubik, Damian Kwiecień, Mateusz Lubecki, Robert Magdziarz, Szymon Małek, Maksymilian Mądziel, Rafał Partyka, Aleksandra Pieniążek, Krzysztof Puszkarz, Jakub Rogóż, Jakub Ryba, Karolina Rząsa, Marcin Skowronek, Sandra Sobczyk, Mariusz Szetela, Marta Szoldrowska, Grzegorz Szpyra, Agata Trawka, Mateusz Wojtoń, Paweł Wójciszyn, Michał Załucki,

- z **Wydziału Chemicznego** (19 osób): Kinga Bar, Małgorzata Bieniasz, Angelika Buława, Michał Chmiel-Piechociński, Bartosz Czaplą, Ewelina Długosz, Anna Kloc, Paulina Lubaś, Edyta Niemczyk, Patrycja Orłowska, Jakub Partacz, Rafał Pociask, Katarzyna Sidor, Grzegorz Student, Anna Szczepańska, Magdalena Szpunar, Elżbieta Wadył, Patryk Walczyk, Mateusz Warański,
- z **Wydziału Elektrotechniki i Informatyki** (10 osób): Piotr Czura,

Dla pań - nagroda i róża.

Fot. M. Misiakiewicz

Łukasz Dąbrowski, Maciej Kościński, Grzegorz Piecuch, Kamil Pociask, Kamil Pudełko, Bartłomiej Siciński, Piotr Wrotny, Tomasz Zając, Dariusz Zbyrad,

- z **Wydziału Matematyki i Fizyki Stosowanej** (4 osoby): Natalia Bednarz, Natalia Kieca, Justyna Lemiech, Ewelina Pótorak,
- z **Wydziału Zarządzania** (38 osób): Gabriela Bartkiewicz, Sławomir Bo-

nowicz, Justyna Bryk, Kamil Czaja, Marzena Dobek, Krzysztof Domański, Sławomir Dzimira, Wojciech Fiksa, Małgorzata Furman, Weronika Giera, Aneta Halz, Joanna Jakubczyk, Karolina Kaczka, Bożena Klimczak, Ewelina Konat, Natalia Kopeć, Mateusz Krasowski, Maria Kubacka, Mariusz Makara, Wioleta Mazurek, Ewelina Mokrzycka, Jarosław Niemczak, Rafał Nowak, Aleksandra Orzechowska, Patryk Pawłucki, Kamila Pisula, Aleksandra Pocałun, Jan Polaszczyk, Marcin Pychyński, Maciej Rychlicki, Beata Rzeźnik, Agnieszka Sokołowska, Alina Stącel, Paulina Szczupiel, Katarzyna Świerczek, Jadwiga Tołpa, Agata Trela, Bartosz Zborowski.

Za działalność w:

- **Akademickim Związku Sportowym**: Aleksander Arian, Paweł Chmiel, Piotr Chmiel, Piotr Ingot, Tomasz Lewandowski,
- **Akademickim Radiu i Telewizji „Centrum”**: Adrian Lubas, Filip Pezdán, Karol Stelmaszewski,
- **Samorządzie Studenckim**: Karol Fill, Aleksandra Graba, Michał Min-da.

Nagrodzeni studenci z prorektorem A. Marcińcem.

Fot. M. Misiakiewicz

Barbara Pasaman

Rozstrzygnięcie konkursu IBM w Politechnice Rzeszowskiej

W dniu 17 czerwca 2013 r. zakończył się już ósmy rok akademicki współpracy Wydziału Elektrotechniki i Informatyki z firmą IBM. Uroczystość zakończenia roku, wręczenia certyfikatów, dyplomów i nagród odbyła się w sali Rady Wydziału Elektrotechniki i Informatyki. Wzięli w niej udział m.in. dziekan WEiI dr hab. inż. Grzegorz Maślowski, prof. PRz, prowadzący kursy dr inż. Marek Śnieżek, wyznaczony do współpracy z Politechniką Rzeszowską Michał Kordyżon (IBM) oraz Hans Picht (IBM Niemcy), dyrektor techniczny na region Europy centralnej i wschodniej.

W roku akademickim 2012/2013 prowadzono dwa równoległe kursy związane z komputerami mainframe „Podstawy systemu operacyjnego z/OS” (w wymiarze 192 godzin/rok). W jednej grupie uczestniczyło 21 studentów trzeciego roku informatyki. Kurs był finansowany po połowie ze środków WEiI oraz ze środków programu PO KL „Zwiększenie liczby absolwentów na kierunkach informatyka i matematyka”. W drugim kursie, który był finansowany w całości z programu PO KL „Zostań dobrym inżynierem”, uczestniczyło 20 studentów drugiego roku informatyki. W ramach

P. Maślanka przyjmuje gratulacje od dziekana G. Maślowskiego. W tle (od lewej) H. Picht oraz M. Kordyżon.

kursu każdy student otrzymał 8 certyfikatów, za które musiałyby zapłacić ponad 20 tysięcy dolarów, gdyby się o nie starał w Centrum Edukacyjnym IBM. W Politechnice Rzeszowskiej wystarczyło się tylko dostać na kurs (dobra średnia ocen) i trochę pouczyć. Dodajmy, że czas 192 godzin kursu i dodatkowej pracy samodzielnej studenta wymaga od niego poświęcenia i obowiązkowości.

Studenci po wręczeniu certyfikatów, dyplomów oraz drobnych upominków.

Fot. M. Śnieżek

Fot. M. Śnieżek

W tym roku najlepszymi na kursach byli Piotr Maślanka oraz Mateusz Drozdowski. Dodatkowo, po raz drugi z rzędu, firma IBM Polska Sp. z o.o. zorganizowała polską edycję konkursu Master the Mainframe. Konkurs był trzyetapowy, a przystąpiły do niego 53 osoby. Pierwszy etap ukończyło 45 osób (wszyscy otrzymali dyplomy uczestnictwa oraz koszulki). W trzecim etapie znalazło się ośmiu studentów. Czterech najlepszych to: Piotr Bednarz, Kamil Kubis, Andrzej Pytel i Arkadiusz Szałas. W nagrodę otrzymali oni tablety Samsung Galaxy Tab 2 (10.1”). To stanowi jedynie dodatek do zdobytej wiedzy, doświadczenia oraz emocji związanych z rywalizacją.

Wymiernym wynikiem dotychczasowych kursów i konkursów jest zatrudnianie wielu absolwentów w instytucjach rządowych, bankach i firmach prywatnych, na stanowiskach wymagających wiedzy nabytej w ramach tych szkoleń. Nie bez znaczenia jest też ogólna wiedza informatyczna zdobyta w normalnym toku studiów.

Marek Śnieżek

ADDED VALUE EDUCATION IN WATER MANAGEMENT

Międzynarodowy program dydaktyczny - Brno 2013

W dniach 2-15 czerwca 2013 r. studenci specjalności „infrastruktura i ekorozwój” wraz z pracownikami Katedry Infrastruktury i Ekorozwoju Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska realizowali program *Intensive Programme Erasmus* w ramach międzynarodowego projektu *Lifelong Learning Programme*.

Intensive Programme (IP) to krótki, ale intensywny program studiów, który skupia studentów i nauczycieli szkół wyższych z co najmniej trzech krajów. Koordynatorem projektu jest Uniwersytet Techniczny w Koszycach, a uczelniami partnerskimi Politechnika Rzeszowska i Uniwersytet Techniczny w Brnie. Program rozpoczęto w 2012 r. i był on realizowany na Uniwersytecie Technicznym w Koszycach, natomiast tegoroczna edycja odbyła się w Brnie.

Celem programu jest intensyfikacja nauczania studentów przez przekazanie wiedzy i doświadczeń międzynarodowego zespołu wykładowców, a także zapoznanie się z procesem kształcenia

partnerów uczestniczących w tej inicjatywie.

Studenci z Polski, Czech i Słowacji przez dwa tygodnie uczestniczyli w licznych wykładach oraz zajęciach praktycznych obejmujących tematykę szeroko pojętej gospodarki wodnej. Zajęcia dydaktyczne dotyczyły przede wszystkim zagadnień projektowania, wykonywania i funkcjonowania budowli wodnych, systemów kanalizacyjnych i wodociągowych.

Pracownicy Katedry Infrastruktury i Ekorozwoju: prof. dr hab. inż. Józef Dziopak, dr hab. inż. Daniel Słyś, prof. PRz i mgr inż. Agnieszka Stec prowadzili wykłady, których tematyka dotyczyła zasad projektowania i budowy obiektów oraz urządzeń stosowanych w zrównoważonych systemach kanalizacyjnych, w tym zbiorników retencyjnych, urządzeń do infiltracji wód opadowych do gruntu oraz dachów zielonych.

Ponadto, w czasie pobytu w Czechach studenci mieli okazję zwiedzić zapórę i elektrownię wodną oraz miejską

oczyszczalnię ścieków w Brnie. Poznali także najciekawsze zabytki tego drugiego pod względem wielkości miasta Republiki Czeskiej uważanego za historyczną stolicę Moraw. Miasto to stanowi ważny ośrodek kulturalny, naukowy i turystyczny na mapie Czech. Studenci byli pod ogromnym wrażeniem wielu pięknych zabytków, głównie zamku i twierdzy Špilberk, neogotyckiej katedry św. Piotra i Pawła oraz zabudowy Starego Miasta z dwoma rynkami - Zelný Trh i Náměstí Svobody.

Grupę studentów z naszej uczelni reprezentowali: Magdalena Sowa, Justyna Śliwa, Jolanta Trojnar, Anna Wołosz, Grzegorz Kukla, Konrad Ochyra, Sławomir Rębisz, Paweł Sołtys, Mariusz Starzec i Piotr Ziomber.

W ostatnim dniu pobytu studenci i wykładowcy otrzymali certyfikaty potwierdzające uczestnictwo w programie *Lifelong Learning Programme*.

Agnieszka Stec

Studenci z trzech uczelni wraz z wykładowcami z Polski, Czech oraz Słowacji.

Fot. własna

ERASMUS STAFF TRAINING - Tuneli (Turcja)

- reminiscencje

W trakcie ciepłych i słonecznych czerwcowych dni 2013 r. miałem zaszczyt uczestniczyć w interdyscyplinarnym szkoleniu w ramach programu ERASMUS STAFF TRAINING. Szkolenie odbyło się w Turcji w zaprzyjaźnionym z Politechniką Rzeszowską Uniwersytecie w Tunceli.

Moja przygoda z Erasmusem rozpoczęła się znacznie wcześniej, bo jesienią 2012 r., kiedy zgłosiłem chęć wzięcia udziału w rekrutacji do programu

która wystosowała zaproszenie i zapewniła realizację wcześniej zaproponowanego przeze mnie programu szkolenia.

Dnia 16 czerwca br. pełen entuzjazmu wsiadłem na pokład samolotu lecącego do Stambułu, gdzie po ekspresowej odprawie przesiadłem się do kolejnego samolotu, który zabrał mnie do miasta o nazwie Elazığ. Od Tunceli dzieliły mnie jedyne dwie godziny jazdy busem i około półgodzinna przeprawa promem przez uroczne jezioro. Po dłuższej i tro-

Gdzieś na tle tego krajobrazu nieśmiało wita studentów i przybyszów wspomniany wcześniej Uniwersytet. Jego historia nie jest zbyt długa, gdyż liczy ona sobie zaledwie kilka lat. Jednak, mimo tak krótkiej historii, Uniwersytet może się pochwalić bardzo bogatą infrastrukturą, jak również wykwalifikowaną kadrą naukową. W jego skład wchodziły wydziały: Rybołówstwa, Inżynierii (gdzie są realizowane następujące kierunki studiów: informatyka, budownictwo, inżynieria środowiska, inżynieria elektryczna i elektroniczna, inżynieria przemysłowa, inżynieria żywności, inżynieria chemiczna, mechanika, inżynieria geologiczna), Literatury, Ekonomii i Administracji. Łącznie na wszystkich kierunkach kształci się tam ok. 6 tys. studentów, a ich liczba ciągle rośnie.

Jak to bywa ze szkoleniami, oprócz części nieformalnej (poznawanie kultury i ciekawych miejsc), obowiązuje część formalna, tj. realizacja programu szkolenia. Obejmował on zapoznanie się z działalnością naukowo-badawczą Laboratorium Ochrony Środowiska na kierunku inżynieria środowiska. Podczas szkolenia wraz z moimi nowo poznanymi przyjaciółmi dyskutowaliśmy o najbardziej nurtujących nas problemach związanych z ochroną zbiorników wodnych oraz monitoringu zanieczyszczeń nieorganicznych i możliwego ich oddziaływania na ożywioną część ekosystemów wodnych. Ciekawym aspektem tej części szkolenia była wymiana doświadczeń i kierunków badań prowadzonych w naszych jednostkach. Bardzo interesująca była informacja nt. realizowanych badań nad monitorowaniem metali ciężkich absorbowanych przez ryby z jeziora znajdującego się na obszarze chronionym Parku Narodowego w Tunceli. Wykorzystanie ryb jako bioindykatorów ekosystemów wodnych jest innowacyjną metodą, pozwalającą

M. Cieśla (po lewej) wraz z pracownikiem laboratorium podczas szkolenia praktycznego.

Fot. M. Cieśla

Erasmus. Mimo dużej liczby chętnych proces rekrutacji przebiegł dla mnie pomyślnie i tak oto stanąłem przed faktem dokonanym - wyjeżdżam na szkolenie. Pytanie tylko gdzie? Na szczęście uprzejma mgr Joanna Ruszel z Działu Międzynarodowej Współpracy Dydaktycznej i Naukowej wyciągnęła do mnie pomocną dłoń. Za jej pośrednictwem nawiązałem kontakt z jednostką naukowo-badawczą na Uniwersytecie w Tunceli,

chęć męczącej podróży znalazłem się na „końcu świata”, który z czasem odkrywał przede mną prawdziwe i interesujące oblicze.

Prowincja Tunceli oraz miasto i centrum administracyjne o tej samej nazwie znajdują się we wschodniej części Turcji. Miasto jest malowniczo położone w obrębie pasma górskiego z licznymi jeziorami, co nadaje temu miejscu klimatyczny i pełen mistycyzmu charakter.

cą określić stopień degradacji zbiorników wodnych. Zdobyte doświadczenie umożliwi w przyszłości prowadzenie podobnych badań w naszej jednostce.

W części praktycznej szkolenia miałem także możliwość zapoznania się z zapleczem badawczym Laboratorium wraz z instruktą obsługi poszczególnych aparatów badawczych oraz technik i metod badawczych stosowanych podczas analiz laboratoryjnych. Finalną częścią szkolenia była konferencja, w której wzięły udział władze Wydziału, kadra naukowa oraz zainteresowani studenci.

Podczas konferencji miałem przyjemność zaprezentowania potencjału i zaplecza naukowo-badawczego Politechniki Rzeszowskiej. Prezentacja naszej uczelni cieszyła się wielkim zainteresowaniem i została bardzo ciepło przyjęta. Efektem tego jest kilka zgłoszeń osób pragnących odbyć podobne szkolenie w Rzeszowie.

Pobyty w Tunceli upłynął szybko z uwagi na wiele nowych i ciekawych doświadczeń. Żegnając się z nowo poznаныmi przedstawicielami tureckiej kadry naukowej, usłyszałem życzliwe słowa

zachęcające do kontynuowania wzajemnej współpracy i możliwie jak najszybszą rewizytę w Rzeszowie. Uczestnictwo w programie Erasmus i możliwość wyjazdu na szkolenie w zagranicznym ośrodku naukowym, w tak dla nas egzotycznym i odległym kraju jak Turcja, były dla mnie interesującym i owocnym doświadczeniem. Przywiozłem nie tylko miłe wspomnienia, ale przede wszystkim ogromny bagaż nowych umiejętności.

Maksymilian Cieśla

Liczba studentów uczestniczących w programie Erasmus przekroczyła 3 miliony

Według opublikowanych 8 lipca 2013 r. najnowszych danych od rozpoczęcia programu wymiany Erasmus w 1987 r. ponad 3 mln studentów skorzystało z unijnych stypendiów. Dane statystyczne obejmujące rok akademicki 2011-2012 pokazują również, że program umożliwił rekordowej jak dotąd liczbie 250 tys. studentów uczestniczących w programie Erasmus spędzenie części studiów wyższych za granicą lub podjęcie stażu w zagranicznej spółce, tak by wzrosły ich szanse na rynku pracy. Ponad 46 500 kadry akademickiej i administracyjnej również otrzymało wsparcie z programu Erasmus na wyjazdy za granicę w celach dydaktycznych lub szkoleniowych, co ma pomóc w poprawieniu jakości nauczania i uczenia się w 33 państwach uczestniczących w programie (państwa członkowskie Unii Europejskiej, Islandia, Liechtenstein, Norwegia, Szwajcaria i Turcja).

Wśród państw uczestniczących w programie Erasmus najczęściej wybieranym przez studentów miejscem w roku akademickim 2011-2012 były: Hiszpania, Francja i Niemcy. Studenci z Hiszpanii stanowili również najliczniejszą grupę wyjeżdżających, przed

studentami z Niemiec i Francji (zob. MEMO/13/647). Prawie 205 tys. studentów, ok. 80% wszystkich stypendystów programu Erasmus w roku akademickim 2011-2012, zdecydowało się spędzić średnio 6 miesięcy za granicą na uczelni lub w innej instytucji szkolnictwa wyższego w ramach swoich stu-

diów uniwersyteckich. Liczba studentów wybierająca ten wariant wzrosła o 7,5% w porównaniu do poprzedniego roku. Staże w spółkach nadal wzbudzają coraz większe zainteresowanie - uczestnictwo w takich programach wzrosło o 18% w stosunku do poprzedniego roku. W roku akademickim 2011-2012

AKADEMICKIE RADIO I TELEWIZJA CENTRUM PROWADZI NABÓR NA STANOWISKA:

- prezenter,
- reporter,
- realizator dźwięku.

Zainteresowanych prosimy o kontakt z redakcją:
redakcja@radiocentrum.pl

Praca ma charakter społeczny i nie obejmuje wynagrodzenia.

Rzeszów, ul. Akademicka 6 - DS Ikar

z takiej możliwości skorzystał co piąty uczestnik programu Erasmus, czyli prawie 50 tys. osób.

Liczba stypendiów programu Erasmus w większości krajów uczestniczących w programie jest znacznie mniejsza niż liczba chętnych. Średnie stypendium Erasmusa, mające pokryć część dodatkowych kosztów utrzymania za granicą i podróży, wynosiło 252 euro. Stypendium, którego wysokość nie zmieniała się w ciągu ostatnich trzech lat, jest uzupełniane w niektórych krajach przez fundusze krajowe, regionalne lub instytucjonalne.

Erasmus+, nowy unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, który ma się rozpocząć w styczniu 2014 r., będzie się opierał na doświadczeniach Erasmusa, oferując 4 mln osób możliwość studiowania, nauczania, pracy w ramach wolontariatu i uczestnictwa w szkoleniach za granicą do 2020 r. Oczekuje się, że program będzie dysponował w latach 2014-2020 budżetem w wysokości ok. 14,5 mld euro

- 40% więcej niż wynosi finansowanie na obecne programy mobilności na rzecz kształcenia i szkolenia. Erasmus+ zastąpi program „Uczenie się przez całe życie” (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig), jak również programy „Młodzież w działaniu”, Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink oraz program współpracy dwustronnej z krajami uprzemysłowionymi.

Kontekst

W swojej strategii dotyczącej modernizacji szkolnictwa wyższego (IP/11/1043) Komisja podkreśliła konieczność zwiększenia szans studentów na zdobycie umiejętności dzięki studiom lub szkoleniom za granicą. Unijny cel dotyczący ogólnej mobilności studentów do końca obecnego dziesięciolecia wynosi co najmniej 20%. Obecnie dzięki wsparciu z programu Erasmus lub innych środków publicznych albo prywatnych około 10% unijnych studentów studiuje lub odbywa staż za granicą. Około 4,5% otrzymuje stypendium z programu Erasmus.

Aby uczcić przekroczenie progu 3 milionów stypendystów programu, Erasmus Student Network wytypował z każdego uczestniczącego państwa studentów biorących udział w wymianie w roku akademickim 2012-2013, aby reprezentowali ten szczególny moment. Wszystkie te osoby twierdzą, że doświadczenia z pobytu na stypendium Erasmusa przewyższyły ich oczekiwania, wzbogacając ich życie osobiste i zawodowe. Wielu absolwentów programu Erasmus wyraziło podobne opinie.

Program Erasmus nie jest jedynie programem finansowania wymiany studentów i kadry: wspiera również wspólne projekty, szkoły letnie i sieci, mając na celu poprawę funkcjonowania systemu edukacji, tak by odpowiadał on na zapotrzebowanie rynku pracy i całego społeczeństwa.

Szczegółowe informacje na stronie: www.ec.europa.eu/polska.

Źródło: Komisja Europejska

Komisja Europejska proponuje 12 nowych działań na rzecz wzmocnienia praw obywateli

Komisja Europejska zaprezentowała 8 maja 2013 r. nową inicjatywę na rzecz wzmocnienia praw obywateli UE, obejmującą szereg działań w celu rozwiązania problemów, z którymi obywatele wciąż stykają się na co dzień. Sprawozdanie z 2013 r. nt. obywatelstwa UE przedstawia 12 konkretnych sposobów pomocy Europejczykom w lepszym wykorzystaniu ich praw obywatelskich, od szukania pracy w innym państwie UE po zapewnienie większego udziału w demokratycznym życiu Unii. Kluczowe propozycje dotyczą ułatwiania obywatelom pracy i szkolenia się w innym państwie UE, ograniczania nadmiernej biurokracji dla obywateli UE pracują-

cych i podróżujących w UE oraz zniesienia przeszkód przy dokonywaniu zakupów za granicą.

W trwającym Europejskim Roku Obywateli sprawozdanie nt. obywatelstwa UE jest odpowiedzią na liczne sygnały ze strony obywateli UE, którzy donoszą o problemach, jakich doświadczają podczas podróży, przeprowadzki lub dokonywaniu zakupów w innym państwie UE.

Od ustanowienia praw obywatelskich UE w traktacie z Maastricht minęło 20 lat, jednak prawa te nie zawsze urzeczywistniają się w codziennym życiu obywateli. Obywatele UE potwierdzili to w szeroko zakrojonych konsul-

tacjach społecznych nt. obywatelstwa UE (IP/12/461), w których 12 000 obywateli UE podało przykłady wciąż doświadczanych utrudnień biurokratycznych, np. podczas korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się. Badania Eurobarometru nt. obywatelstwa (IP/13/119) i praw wyborczych (IP/13/215), szereg bezpośrednich dialogów obywateli z politykami szczebla krajowego i europejskiego, jak i duża liczba pytań na temat praw UE napływających do serwisu informacyjnego Europe Direct potwierdzają, że sporo pozostaje jeszcze do zrobienia. Komisja odpowiada na te obawy.

W kontekście kryzysu finansowego i zadłużeniowego należy rozwiązać problem przeszkód, których doświadczają obywatele UE poszukujący w innych państwach UE miejsc pracy wymagających wysokich kwalifikacji i które zniechęcają obywateli do dokonywania zakupów na całym obszarze rynku wewnętrznego. Jest to tym bardziej istotne, że w perspektywie unii politycznej, UE podąża w kierunku prawdziwej unii gospodarczej i walutowej.

Sprawozdanie z 2013 r. na temat obywatelstwa UE ogłasza 12 nowych działań w sześciu dziedzinach, których celem jest wzmocnienie praw obywateli:

1. Usuwanie przeszkód dla pracowników, studentów i stażystów w UE.
2. Zmniejszenie formalności administracyjnych w państwach członkowskich.
3. Ochrona najsłabszych w UE.
4. Zniesienie przeszkód podczas dokonywania zakupów w UE.
5. Promowanie dostępności ukierunkowanych i przystępnych informacji na temat UE.
6. Zwiększanie udziału obywateli w procesie demokratycznym.

Kontekst

Obywatele UE wciąż się zmagają z przeszkodami w korzystaniu w życiu codziennym z prawa do swobodnego przemieszczania się. Komisja uważnie słucha tych obaw i działa w celu wzmocnienia praw obywateli. Sprawozdanie z 2013 r. na temat obywatelstwa UE dobrze się wpisuje w debatę na temat przyszłości Unii Europejskiej. Pogłębionej integracji musi towarzyszyć zwiększona legitymacja demokratyczna. W sprawozdaniu z 2013 r. na temat obywatelstwa Komisja analizuje także ostatnio dokonane osiągnięcia oraz wskazuje wciąż istniejące przeszkody uniemożliwiające obywatelom pełne korzystanie z przysługujących im praw.

Pełna lista 12 działań znajduje się pod adresem: http://ec.europa.eu/justice/newsroom/citizen/news/130508_en.htm.

Źródło: www.ec.europa.eu/polska

Swiss
Chamber Poland

KONKURS

Od teorii
Do praktyki

Szwajcarska jakość dla studentów

**Polsko-Szwajcarska Izba Gospodarcza
ogłosiła konkurs na prace dyplomowe
„SWISSSTANDARDS.PL. Od teorii do praktyki”.**

W ramach projektu promocji szwajcarskich standardów w Polsce - SWISSSTANDARDS.PL - pod patronatem Polsko-Szwajcarskiej Izby Gospodarczej (PSIG) realizowany jest konkurs na prace dyplomowe „SWISSSTANDARDS.PL. Od teorii do praktyki”. Zwycięzcy mają szansę na zdobycie staży oraz wartościowych nagród rzeczowych. Partnerami merytorycznymi konkursu oraz fundatorami nagród są działające w Polsce szwajcarskie firmy, beneficjenci znaku SWISSSTANDARDS.PL.

Ideą Konkursu jest stworzenie mostu łączącego świat nauki i biznesu oraz popularyzacja szwajcarskich standardów jakości produktów, usług

i relacji, rzetelności i solidności wobec partnerów i pracowników oraz innowacyjności.

Konkurs „SWISSSTANDARDS.PL. Od teorii do praktyki” jest skierowany do studentów kierunków uniwersyteckich oraz technicznych polskich uczelni wyższych, przygotowujących się do wyboru tematu i pisania prac dyplomowych - doktorskich, magisterskich, inżynierskich. Do konkursu mogą być zgłaszane prace dyplomowe podejmujące różnorodne zagadnienia biznesowe i produktowe, m.in. zasady postępowania w obrocie gospodarczym, corporate governance, modeli biznesowych, znaczenia jakości produktów i usług czy innowacyjności technologicznej pro-

AKADEMICKIE RADIO I TELEWIZJA CENTRUM PROWADZI NABÓR NA STANOWISKO

pracownik
do biura promocji i reklamy

Zainteresowanych prosimy o kontakt z redakcją:
redakcja@radiocentrum.pl

**Zatrudnienie na umowę akwizycji reklamy
- wynagrodzenie prowizyjne.**

Rzeszów, ul. Akademicka 6 - DS Ikar

duktów, chętnie uwzględniające wzorce i zasady panujące na rynku szwajcarskim lub w firmach szwajcarskich działających w Polsce.

Unikalnym rozwiązaniem, jakie organizator oferuje uczestnikom, jest możliwość korzystania ze wsparcia merytorycznego partnerów Konkursu (m.in. pula propozycji tematów prac, konsultacje merytoryczne), które umożliwi spojrzenie na wiele akademickich do tej pory rozważań przez pryzmat konkretnych uwarunkowań i potrzeb rynkowych. Dla autorów najlepszych prac ufundowane zostaną specjalne programy stażowe oraz cenne nagrody rzeczowe.

Konkurs przebiegać będzie dwuetapowo. **Termin składania zgłoszeń do pierwszego etapu upływa 31 października 2013 r.**

Inicjatorem i organizatorem Konkursu jest Polsko-Szwajcarska Izba Gospodarcza, zaś jego partnerami działające na terenie Polski szwajcarskie firmy - beneficjenci znaku jakości SWISSSTANDARDS.PL, m.in. Brugg Systemy Rurowe, Fracht FWO, Franke, Swissmed, Stämpfli, Zehnder.

Znak jakości SWISSSTANDARDS.PL PSIG wprowadziła na polski rynek w lutym 2012 r. Jego celem jest propagowanie szwajcarskich standardów jakości i postępowania w obrocie gospodar-

czym. SWISSSTANDARDS.PL jest nośnikiem takich wartości jak szwajcarska jakość, niezawodność i innowacyjność.

Szczegółowe informacje o Konkursie są dostępne na stronie projektu: www.odteoriidopraktyki.pl, www.facebook.com/odteoriidopraktyki oraz u organizatora pod numerem telefonu: 22- 322-76-25.

Polsko-Szwajcarska Izba Gospodarcza z siedzibą w Warszawie powstała w 1998 r. Izba jest dobrowolnym, nie dotowanym przez instytucje publiczne stowarzyszeniem według prawa polskiego. Obecnie liczy ok. 170 członków i zrzesza większość firm szwajcarskich w Polsce.

Studenci o sobie i nie tylko

Adres Samorządu Studenckiego PRz: DS „Promień”, ul. Akademicka 1/23, tel. 017 865 13 57
e-mail: samorzad@prz.edu.pl, www.samorzad.portal.prz.edu.pl

„Enigma” - chorym dzieciom

Kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest najczęściej kojarzony z jednostkami umundurowanymi, a także z szeroko pojętą ochroną ludzi i mienia. Jest to jak najbardziej słuszna lecz niewystarczająca charakterystyka. Studenci pierwszego roku postanowili pokazać inne oblicza tego kierunku. W październiku 2012 r. zostało utworzone Koło Naukowe Bezpieczeństwa Wewnętrznego „Enigma” pod opieką dr. Artura Woźnego.

Koło naukowe jest zazwyczaj nastawione na działalność naukową. Jak się jednak okazało od samego początku, studentom pierwszego roku *bezpieczeństwa wewnętrznego* nie brakowało ambicji i pomysłów na rozwinięcie tej definicji. Jeszcze nie do końca znając siebie nawzajem, postanowili zrobić coś więcej niż „tylko” studiować i prowadzić badania. Oprócz zorganizowania identyfikujących wszystkich członków koszulek, wzięliśmy udział w kursie

dla wychowawców kolonijnych, kursie pierwszej pomocy przedmedycznej w nagłych wypadkach, a także wsparliśmy

organizację konferencji naukowej dr. Adama Łaski. Jednak to zbiórka na rzecz Podkarpackiego Hospicjum Dziecięcego

Zbiórka pieniędzy w bud. P.

Fot. M. Olejnik

w Rzeszowie była dla nas nie tylko największym wyzwaniem, ale także ogromną radością.

Podkarpackie Hospicjum Dziecięce w Rzeszowie to specjalistyczna organizacja zajmująca się opieką nad dziećmi i młodzieżą z nieuleczalnymi oraz postępującymi chorobami i schorzeniami. Nadrzędnym celem hospicjum jest domowa opieka, która daje podopiecznym możliwość pobytu we własnych domach. Ma to nierzadko zbawienny wpływ nie tylko na psychikę chorych dzieci, ale też na ich zdrowie. Hospicjum zajmuje się nie tylko kompleksową pomocą medyczną, ale również socjalną i duchową. Odciaża rodziny chorych dzieci i wspomaga je nie tylko w ostatnim okresie życia dziecka, ale też w czasie żałoby. Dyżur jest pełniony całodobowo, przez 7 dni w tygodniu. Specjalistyczny zespół medyczny jest zawsze gotowy służyć pomocą.

Fundacja Podkarpackiego Hospicjum dla Dzieci prowadzi nie tylko bezpłatną opiekę, ale też bezpłatnie wypożycza specjalistyczne sprzęty medyczne. W 2012 roku został otwarty oddział całodobowej opieki nad ciężko chorymi dziećmi, które bardzo potrzebują wszelkiego rodzaju pomocy. Dlatego też postanowiliśmy zorganizować zbiórkę na ten cel na terenie Politechniki Rzeszowskiej. Każdy, kto wsparł naszą akcję, otrzymywał symboliczną naklejkę. Przede wszystkim jednak przyczyniał się do uśmiechu coraz większej liczby chorych dzieciaków. W dniu 23 maja 2013 r. zespoły studentów należących do „Enigmy” przemierzały miasteczko PRz w celu zebrania jak największej liczby datków. Efekt końcowy zaskoczył samych organizatorów. Po przeliczeniu wszystkich puszek zebraliśmy kwotę 3408,73 zł.

Pragniemy serdecznie podziękować wszystkim studentom i pracownikom Politechniki Rzeszowskiej, którzy przyczynili się do tego sukcesu. Razem udowodniliśmy, że możemy zrobić wiele. My natomiast obiecujemy jeszcze więcej pracować i przyczyniać się do kolejnych uśmiechów naszych młodszych koleżanek i kolegów.

Anna Fedak

Skaning laserowy rewolucjonizuje...

Skaning laserowy technologią rewolucjonizującą pomiary geodezyjne w architekturze i budownictwie - taką tezę starały się udowodnić studentki Naukowego Koła Geodetów GLOB: Karolina Mierzwińska, Anna Mik, Anna Śnieżek i Anna Tokarczyk, w środę 29 maja br. podczas seminarium na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska. Pod kierunkiem st. wykł. Jerzego Gajdka przygotowały wykład, który miał na celu przybliżenie tej nowej technologii.

Nowoczesność tej metody obrazuje popularne w środowisku geodezyjnym porównanie tradycyjnych urządzeń pomiarowych i skanera laserowego do broni. Te pierwsze trzeba by było zakwalifikować jako strzelby, skaner zaś byłby karabinem maszynowym. Innowacyjność tej metody polega nie tylko na szybkości pomiarów czy ich dokładności, ale również na wszechstronności. Skanera można używać w powietrzu, w wodzie, na ziemi i pod nią, również w ruchu, a badane obiekty mogą być du-

Model 3D Zamku Piastów opracowany na podstawie skaningu laserowego. Autorzy: dr hab. inż. A. Borkowski, dr inż. G. Józków - Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu.

Skąd się wzięło zainteresowanie skanowaniem laserowym i cóż to takiego? Skaning laserowy umożliwia zdalny pomiar setki tysięcy punktów na sekundę z milimetrową precyzją. Każdy z punktów posiada nie tylko swoje współrzędne X, Y, Z, ale również parametr intensywności odbitego sygnału czy też kolor. Operowanie na „chmurze punktów”, czyli wyniku pomiarów, to zarówno realistyczne wizualizacje, precyzyjne pomiary z przeniesionej w wirtualną rzeczywistość przestrzeni oraz podstawa do zaawansowanego modelowania przestrzennego.

złych rozmiarów. Oczywiście przy długiej liście atutów tej metody istnieją pewne wady, związane głównie z oprogramowaniem i czasem przetwarzaniem przez nie wyników, lecz jest to szybko rozwijająca się ogniwo tej technologii i problemem te zostaną w niedalekiej przyszłości rozwiązane.

Należy podkreślić, że Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska posiada już skaner laserowy z niezbędnym oprogramowaniem, co również przyczyniło się do takiej tematyki przygotowanego wykładu. Dodatkowo, Naukowe Koło Geodetów GLOB przygotowuje się

Studenci o sobie i nie tylko

Na pamiątkowym zdjęciu. Od lewej: K. Mierzwińska, A. Mik, prof. V. Liubymov, A. Tokarczyk, A. Śnieżek.

Fot. J. Gajdek

do wykonania jesienią tego roku pomiarów budynku Regionalnego Centrum

Dydaktyczno-Konferencyjnego i Biblioteczno-Administracyjnego PRz. Plan tego

przedsięwzięcia został przedstawiony uczestnikom seminarium wydziałowego.

Wykład zakończyła krótka projekcja filmowa prezentująca rezultaty kilku pomiarów. Przedstawionymi obiektami były m.in.: fragment sztolni nr 3 w górze Soboń (Góry Sowie, gm. Walim), ruiny zamku rycerskiego w Uraz oraz podziemny magazyn gazu w Wierzchowicach. Po zakończeniu wykładu rozgorzała dyskusja, podczas której autorkom zadano wiele pytań. Należy wspomnieć, że swoją obecnością na seminarium wydziałowym zaszczylił prelegentów NKG GLOB prof. dr hab. inż. V. Liubymov - ówczesny opiekun kół naukowych.

Mamy nadzieję, że wykład dotyczący skaningu laserowego wzbudzi zainteresowanie tą technologią i przyczyni się do realizacji wielu udanych projektów naukowych z wykorzystaniem tej metody pomiarów.

Mateusz Małyś

Lepiej raz coś zobaczyć, niż o tym przeczytać

„Początkiem każdej nauki jest osobiste doświadczenie.” Nie sposób się nie zgodzić ze słowami norweskiego polityka Hansa Zeiera, dlatego nieodzownym elementem nowoczesnego i skutecznego procesu dydaktycznego są laboratoria, ćwiczenia terenowe, a także wyjazdy dydaktyczne. Niestety, te ostatnie w pędzie zajęć i maratonie realizacji podstaw programowych są często bagatelizowane, a koszty jakie za sobą pociągają stoją niewątpliwie na przeszkodzie upowszechniania i dostępności tej formy nauki dla wszystkich. Nasza uczelnia daje jednak szansę na wprowadzenie w życie maksymy, że „lepiej raz coś zobaczyć, niż dziesięć razy o tym przeczytać”. Dzięki wsparciu Unii Europejskiej cyklicznie mogą się odbywać różnego rodzaju wyprawy.

W ramach projektu „Zwiększenie liczby absolwentów na kierunkach: bu-

G. Kołcz przed wejściem do siedziby PERI Polska.

Fot. M. Mielcarek

downictwo, inżynieria środowiska oraz ochrona środowiska” w dniach 13-14 maja 2013 r. studenci III roku budownictwa mieli możliwość wyjazdu do Warszawy, którego głównym celem była wizyta w centrali firmy PERI POLSKA (międzynarodowa firma inżynierska, producent i dostawca techniki deskowania oraz rusztowania) mieszczącej się w podwarszawskim Płochocinie. Uczestnicy wzięli udział w 8 godzinnym szkoleniu pn. „Podstawy nowoczesnej techniki deskowań PERI”, które w większości spędzili na hali wystawowo-laboratoryjnej. Początkowe wprowadzenie teoretyczne w tematykę deskowań zaowocowało pełniejszym zrozumieniem mechanizmów i sprytnych patentów zastosowanych w produktach PERI, które oglądano i omawiano na hali wystawowej.

Przyszli inżynierowie dowiedzieli się wielu ciekawostek podczas omawiania zrealizowanych za pomocą systemów PERI obiektów budowlanych w naszym kraju. Ta swoista podróż w czasie pokazała, jak się zmieniał plac budowy oraz technologia budownictwa przez ostatnie dwie dekady. To niewątpliwie dodatkowo uatrakcyjniło walor dydaktyczny szkolenia, budząc jednocześnie ogromne zainteresowanie słuchaczy. Organizatorzy nie zapomnieli również o istotnym elemencie procesu budowlanego, jakim jest ekonomia. Poświęcono jej ostatni blok szkolenia, a udzielone wskazówki pozwolą adeptom sztuki budowlanej dbać w przyszłości o zawartość portfela inwestora oraz racjonalnie zarządzać przyznanym przez niego budżetem.

Po dniu spędzonym w Płochocinie nastąpił czas na zwiedzanie stolicy.

Uczestnicy zobaczyli trasę W-Z, będącą do dziś dowodem kunsztu inżynierów, który zachwyca tak samo jak w 1949 r., gdy trasa została oddana do użytku. Oczywiście w planie wycieczki nie mogło zabraknąć tunelu drogowo-tramwajowego wraz z pierwszymi w Polsce schodami ruchomymi pod Placem Zamkowym - najbardziej rozpo-

zrania wszystkich detali są oszałamiające. Oczywiście nie mogliśmy pominąć Krakowskiego Przedmieścia z jego licznymi zabytkami, a także niecodziennymi atrakcjami, jak np. wystawa zdjęć amerykańskiego architekta Henry'ego N. Cobba, który w 1947 r. utrwalił na kolorowej 35-milimetrowej kliszy powojenną Warszawę. Zdjęcia, które ukazują stolicę jeszcze przed wielką odbudową po II wojnie światowej i przedstawiają ogromnisz zniszczeń, wywołują u oglądających ogromne poruszenie, tym bardziej, że zostały zestawione z okazałymi czarno-białymi fotografiami Warszawy wykonanymi w dwudziestolecu międzywojennym.

Podczas wyjazdu, przed tablicą umieszczoną na budynku, w którym mieścił się posterunek milicji obywatel-

Uczestnicy wyjazdu na Stadionie Narodowym.

Fot. M. Mielcarek

znawalnym obiektem inżynierskim na trasie W-Z. Kolejnym punktem w planie studentów Politechniki Rzeszowskiej było zwiedzanie Zamku Królewskiego. Wiele osób zacznie się pewnie zastanawiać, jaki jest związek i cel oglądania tego pomnika historii podczas wyjazdu studentów budownictwa? Otóż Zamek Królewski jest przykładem perfekcyjnej rekonstrukcji obiektu z XVI w., a efekty żmudnej i ciężkiej pracy odtwa-

skiej, studenci minutą ciszy oddali hołd Grzegorzowi Przemysłowemu w 30. rocznicę jego śmierci.

Intensywny pobyt w Warszawie zakończył się wizytą na Stadionie Narodowym. Zdobyte doświadczenie i przeżyte przygody były natomiast najlepszą formą nauki, jakiej może zapragnąć student.

Mateusz Małyś

ORGANIZACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2013/2014

dla studentów i doktorantów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych
w Politechnice Rzeszowskiej

(na podstawie Zarządzenia Rektora PRz nr 19/2013 z 10 maja 2013 r.)

1.

a) semestr zimowy ¹	od 1 października 2013 r.	do 19 lutego 2014 r.
w tym: - zajęcia dydaktyczne ² - ferie zimowe - zajęcia dydaktyczne	od 01.10.2013 r. od 21.12.2013 r. od 07.01.2014 r.	do 20.12.2013 r. do 06.01.2014 r. do 30.01.2014 r. ⁴
zimowa sesja egzaminacyjna zasadnicza ³	od 31.01.2014 r.	do 13.02.2014 r.
zimowa sesja poprawkowa ⁴	od 14.02.2014 r.	do 20.02.2014 r.
ostateczny termin wpisania ocen z zaliczeń do protokołów w systemie USOS	17 lutego 2014 r.	
ostateczny termin wpisania ocen z egzaminów do protokołów w systemie USOS	24 lutego 2014 r.	
przerwa międzysemestralna	od 21.02.2014 r.	do 26.02.2014 r.
b) semestr letni	od 27 lutego 2014 r.	do 30 września 2014 r.
w tym: - zajęcia dydaktyczne ² - ferie wiosenne - zajęcia dydaktyczne	od 27.02.2014 r. od 18.04.2014 r. od 23.04.2014 r.	do 17.04.2014 r. do 22.04.2014 r. do 18.06.2014 r. ⁵
letnia sesja egzaminacyjna zasadnicza ³	od 20.06.2014 r.	do 03.07.2014 r.
letnia sesja poprawkowa ⁴	od 04.07.2014 r.	do 13.07.2014 r.
ostateczny termin wpisania ocen z zaliczeń do protokołów w systemie USOS	7 lipca 2014 r.	
ostateczny termin wpisania ocen z egzaminów do protokołów w systemie USOS	17 lipca 2014 r.	

¹ W dniach **od 26.09. do 30.09.2013 r.** odbędą się dni adaptacyjne studentów I roku oraz wydziałowe inauguracje roku akademickiego. Szczegółowy harmonogram ustalają dziekani wydziałów.

² Dopuszcza się możliwość wcześniejszego rozpoczęcia zajęć dydaktycznych na studiach niestacjonarnych.

³ Terminy zaliczeń i egzaminów są ustalane według planu wydziałowego. Wpisów w obowiązującej dokumentacji dokonuje się z datą faktycznego zaliczenia lub złożenia egzaminu.

⁴ **28.01.2014 r. (wtorek)** - zajęcia będą się odbywać według rozkładu przewidzianego **na poniedziałek z tyg. A.**

29.01.2014 r. (środa) - zajęcia będą się odbywać według rozkładu przewidzianego **na poniedziałek z tyg. B.**

30.01.2014 r. (czwartek) - zajęcia będą się odbywać według rozkładu przewidzianego **na piątek z tyg. A.**

⁵ **18.06.2014 r. (środa)** - zajęcia będą się odbywać według rozkładu przewidzianego **na piątek z tyg. B.**

2.

1. W przypadku przedłużenia rekrutacji na pierwszy rok studiów dopuszcza się za zgodą rektora zmianę organizacji roku akademickiego dla danego kierunku studiów.

2. Szczegółową organizację roku akademickiego dla poszczególnych kie-

runków na studiach niestacjonarnych ustala dziekan wydziału, opierając się na obowiązujących planach studiów i programach kształcenia.

3.

1. Dodatkowy dzień wolny od zajęć dydaktycznych: **2 maja 2014 r.**

2. Na uzasadniony wniosek Samorządu Studenckiego i Samorządu Doktorantów, przy zachowaniu warunku realizacji planowanego na rok akademicki 2013/2014 programu kształcenia, rektor może ustalić dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktycznych.

Politechnika wraz z partnerami zrealizuje projekt edukacyjny nt. lotniczej historii Bieszczadów

Jak przedstawia się lotnicza historia Bieszczadów? Tego m.in. będzie się można dowiedzieć z wyników badań przeprowadzanych przez młodzież z podkarpackich szkół, która weźmie udział w projekcie edukacyjnym pn. „Badania warunków termicznych do lotów szybowcowych na terenie Bieszczadów”.

Projekt od września 2013 r. Politechnika Rzeszowska realizuje wspólnie z partnerami. Ideą projektu jest przeprowadzenie badań naukowych mających na celu odszukanie w rejonie Bieszczadów miejsc związanych z lotniczą historią regionu oraz opracowanie lotniczego przewodnika turystycznego.

W ramach realizacji przedsięwzięcia „Ścieżki Kopernika”, minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. Barbara Kudrycka przyznała dla „Konsorcjum popularyzacji badań naukowych - BAKCYL” środki finansowe (w kwocie ok. 190 tys. zł) na realizację projektu pn. „Badania warunków termicznych do lotów szybowcowych na terenie Bieszczadów.” W skład Konsorcjum wchodzi: Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa PRz, Stowa-

W Akademickim Ośrodku Szybowcowym Politechniki Rzeszowskiej w Bezmiechowej.

Fot. A. Bulanda

rzyszenie Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego „Dolina Lotnicza” oraz Fundacja Wspierania Edukacji. Uczestnicy projektu (młodzież szkół średnich)

zaprojektują lotnicze trasy turystyczne przeznaczone dla pilotów szybowcowych, którzy odwiedzają ośrodki szybowcowe w tym regionie.

Jest to przedsięwzięcie interdyscyplinarne, łączące badania naukowe m.in. z zakresu lotnictwa, statystyki, matematyki oraz z historii. Ma ono zaszczerpić w młodych ludziach chęć poznawania świata i prowadzenia działań naukowych, a także pomóc dokonać wyboru właściwej ścieżki zawodowej.

Uczestnicy projektu zostaną wyłonieni spośród uczniów pierwszych klas liceów ogólnokształcących oraz drugich i trzecich klas techników z całego województwa. W drodze otwartego konkursu zostanie wytypowana jedna zwycięska klasa. Na poszczególnych etapach projektu uczestnicy wezmą udział w warsztatach, m.in. ze statystyki matematycznej, oraz będą analizować ankiety. Dowiedzą się też, jak przygotować tekst do druku, co pozwoli stworzyć broszurę informacyjną zawierającą wyniki badań uczestników projektu.

Na szczycie Słonnego.

Fot. A. Bulanda

W programie przewidziano także spotkania w Akademickim Ośrodku Szybowcowym (AOS) w Bezmiechowej, który - oprócz społeczności lokalnej - będzie wspierał uczestników projektu, m.in. w odnajdywaniu ciekawych miejsc związanych z historią lotnictwa oraz w przeprowadzaniu badań nad powietrznymi szlakami turystycznymi.

„Na Podkarpaciu do dziś są tereny, gdzie spoczywają np. szczątki wraków samolotów z II wojny światowej, wymagające dokumentacji. Ponadto w ramach projektu uczniowie będą też mogli, wspólnie z pracownikami Akademickiego Ośrodka Szybowcowego, oblatywać szybowcami, które są w posiadaniu Politechniki Rzeszowskiej,

wybrane trasy szybowcowe.” - mówi dr inż. Tomasz Rogalski, dyrektor AOS-u w Bezmiechowej.

Ostatnim etapem będzie przedstawienie wyników projektu na konferencji naukowej.

Katarzyna Hadała

Le Bourget'2013

Dla absolwenta studiów inżynierskich na kierunku *lotnictwo i kosmonautyka* wyjazd na Międzynarodowy Salon Lotniczy w Le Bourget pod Paryżem to jedna z lepszych okazji, aby się przyjrzeć lotniczym nowinkom ze świata, a także poznać i rozwinąć potencjalne możliwości kariery zawodowej. Oczywiście mi-

ce Company), jedną z największych europejskich firm (140000 pracowników, właściciel firmy Airbus) i uczestnictwo w wykładzie *Eurocopter - design engineering*. Dodatkową okazją było odbycie wstępnej rozmowy kwalifikacyjnej dotyczącej stażu oraz poznanie możliwości rozwoju zawodowego. Warunkiem

Uwagę zwiedzających przyciągało m.in. stoisko „Doliny Lotniczej”, obok którego firma Flaris (www.flaris.com) wystawiała swój samolot z modelem Lar01 - dyspozycyjnym samolotem z jednym silnikiem odrzutowym. Jest to projekt unikatowy na skalę światową. Łączy łatwość obsługi oraz niewielkie rozmiary z osiąganymi znacznie większymi maszyn z silnikami odrzutowymi wraz z zaletami samolotu odrzutowego, takimi jak duży zasięg i duża szybkość. Co więcej, do pilotowania Flarisa wystarczy podstawowa licencja turystyczna. Dzięki uprzejmości przedstawicieli firmy miałem możliwość obejrzenia z bliska tego ciekawego projektu.

Na stoisku Antonova dowiedziałem się, że firma planuje zaoferować zmodyfikowaną wersję AN-2 z silnikiem turbosmigłowym. Ten samolot, produkowany niegdyś w WSK „PZL-Mielec” na masową skalę, na stałe się zapisał w krajobrazie polskich lotnisk.

Pisząc o wizycie na Le Bourget, nie sposób nie wspomnieć o pokazach lotniczych. Moją uwagę zwrócił pokaz Airbusa A380. Mimo że już widziałem tego kolosa w locie, to zawsze pozostają pod ogromnym wrażeniem łatwości manewrowania nim oraz zdolności osiągnięcia minimalnej prędkości. Samolot robi wrażenie, jakby zawisał w powietrzu. Pokaz poprzedza kołowanie na pas startowy. Jest to nietypowa sytuacja, ponieważ ów kolos w czasie kołowania do pasa startowego był otoczony tłumem widzów, a to niecodzienny widok.

Filip Pawlak

Kołowanie Airbusa A380.

Fot. własna

łym dodatkiem są pokazy lotnicze oraz sam Paryż, którego nie trzeba przedstawiać. Ogólnie rzecz biorąc, wspaniała okazja połączenia przyjemnego z pożytecznym (np. znalezienia pracy lub praktyki, podniesienia poziomu wiedzy).

Celem mojej wyprawy były m.in. warsztaty zorganizowane przez EADS (European Aeronautic Defence and Spa-

ce Company), jedną z największych europejskich firm (140000 pracowników, właściciel firmy Airbus) i uczestnictwo w wykładzie *Eurocopter - design engineering*. Dodatkową okazją było odbycie wstępnej rozmowy kwalifikacyjnej dotyczącej stażu oraz poznanie możliwości rozwoju zawodowego. Warunkiem

kwalifikacji było zarejestrowanie się na stronie EADS. Dla wszystkich wybranych uczestników firma zaoferowała darmowe wejściówki oraz zwrot kosztów podróży. Stosowaną praktyką podczas podobnych wyjazdów jest wcześniejsze zgłoszenie i przedstawienie ogólnego planu, których wystawców chcemy odwiedzić i co nas interesuje.

P R A S A O P O L I T E C H N I C E

między innymi...

POLSKA AGENCJA PRASOWA

Najpopularniejsze: Bezpieczeństwo wewnętrzne, Ekonomia i Logistyka - informuje PAP w dniu 16 lipca 2013 r. Na Politechnice Rzeszowskiej najchętniej wybieranym kierunkiem jest bezpieczeństwo wewnętrzne, gdzie na 120 miejsc odnotowano ponad tysiąc chętnych. Również ponad tysiąc osób wybrało kierunek logistyka. Sporym zainteresowaniem ze strony absolwentów szkół średnich cieszą się również: ochrona środowiska, transport i budownictwo - czytamy.

Motoszybowiec z napędem elektrycznym - czytamy w GW z dnia 24 czerwca 2013 r. Motoszybowiec AOS-71 został zbudowany w ramach wspólnego projektu dwóch politechnik - Rzeszowskiej oraz Warszawskiej. Dwumiejscowy szybowiec posiada napęd elektryczny, waży jedyne 470 kg oraz rozwija prędkość maksymalną do 260 km/h. Wydarzenie to odnotowały również N oraz GP nr. 4 i 6 z 2013 r.

Piknik Lotniczy z okazji 75-lecia przemysłu lotniczego - informuje GW z dnia 16 sierpnia 2013 r. Politechnika Rzeszowska wzięła udział w zorganizowanym w Mielcu pikniku z okazji 75-lecia przemysłu lotniczego. Na stanowisku uczelni można było zobaczyć modele statków powietrznych,

balon stratosferyczny, łazik marsjański oraz model szybowca AOS-71. Dla najmłodszych Politechnika Rzeszowska przygotowała różne doświadczenia związane z wiatrem, fizyką czy też krzywym zwierciadłem.

Maturzyści wybierają studia. Najchętniej medyczne i inżynierskie - informują N z dnia 27 czerwca br. Politechnika Rzeszowska oferuje 24 kierunki kształcenia na 6 wydziałach. Ponadto uczelnia zamierza wprowadzić na każdym wydziale przynajmniej jeden kierunek wykładany jedynie w języku angielskim. W tym celu Politechnika Rzeszowska podpisała dwie umowy o współpracy z firmami z Chin i Kanady.

Mamy naukowego „milionera”. Grant dla Łukasza Święcha z Politechniki Rzeszowskiej - taka informacja ukazała się na łamach N w dniu 23 lipca 2013 r. Mgr inż. Łukasz Święch z Katedry Samolotów i Silników Lotniczych Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska jest jednym z 41 laureatów kolejnej edycji programu LIDER, o czym szerzej na str. 11-12 niniejszego wydania GP. Wydarzenie odnotowała również GW.

Studenci Politechniki Rzeszowskiej: wierzymy, że nasz udźwigowiec Eurolifter wygra - czytamy w N z 1 sierpnia br. Członkowie Studeckiego Koła Naukowego Euroavia wezmą udział w zawodach Air Cargo Challenge, które odbędą się w Portugalii. Nad

udźwigowcem pracowało ośmiu studentów. Ma on długość 1,334 m oraz wysokość 0,70 m. Studenci liczą, że w tym roku ich udźwigowiec okaże się najlepszy.

Politechnika wysokich lotów - czytamy w SN z 2 lipca 2013 r. W ramach projektu unijnego unowocześnie no wyposażenie Ośrodka Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej. Infrastruktura OKL-u wzbogaciła się m.in. o nowy hangar, budynek symulatora lotów, pas startowy oraz zaplecze dydaktyczno-specjalistyczne. Więcej informacji na str. 21-22 GP.

Komputer zamiast człowieka - czytamy w czerwcowym wydaniu miesięcznika ND. Firmy Haas Faktory Outlet oraz Abplanalp Consulting otworzyły Centrum Technologiczno-Demonstracyjne oraz Centrum Edukacji Technicznej na Politechnice Rzeszowskiej. Wspomniane firmy są pionierami w dziedzinie nowoczesnych technologii, a w szczególności obróbki metali i tworzyw sztucznych.

*Opracowanie
Jarosław Sitek*

Trochę więcej o sporcie

Zawody Szybowcowe o Puchar Rektora PRz

W dniach od 30 czerwca do 6 lipca br. w Akademickim Ośrodku Szybowcowym PRz w Bezmiechowej po raz czwarty zostały rozegrane Krajowe Zawody Szybowcowe o Puchar Rektora Politechniki Rzeszowskiej.

Zawody szybowcowe są najstarszą formą rywalizacji sportowej w lotnictwie. Polegają one na wykonywaniu przelotów zamkniętych po ustalonych wcześniej trasach. Sędziowie codziennie ustalają inną trasę, która jest uzależniona od warunków pogodowych. Może to być np. zadanie polegające na przeleceniu kilkuset kilometrów po trasie o kształcie wieloboku lub trójkąta. Szybowcnicy latają wówczas nie tylko nad naszym regionem, ale mogą poszybować poza Podkarpacie. Wygrywa ten zawodnik, który najszybciej „obleci” konkurencję danego dnia i finalnie, a na koniec zawodów zbierze największą ilość punktów.

Szybowcnicy, którzy rywalizują w zawodach, pokonują setki kilometrów statkami powietrznymi bez silników, wykorzystując jedynie siły przyrody. Zadanie to nie jest łatwe i wymaga sporych umiejętności oraz dużej wiedzy zawod-

Na trasie podczas konkurencji.

nika z zakresu meteorologii i umiejętnego wykorzystania tych wiadomości podczas obierania taktyki przelotu.

W IV edycji naszych zawodów wzięło udział 8 zawodników, w tym słynny absolwent Politechniki Rzeszowskiej pilot kpt. Tadeusz Wrona. W sumie przeleciało ok 4 000 km, a długości zadań dochodziły do 300 km w poszczególnych dniach rywalizacji. Pogoda bywa-

ła kapryśna i nie zawsze zawodnikom udawało się wrócić do Bezmiechowej. Zdarzały się lądowania na innych lądowiskach lub „przygodne” lądowania w terenie. Były one jednak świetną okazją do promocji sportu szybowcowego i co najważniejsze - wszystkie zakończyły się bezpiecznie.

- 1 miejsce** - Wojciech Średniawa (1702 pkt) AOS Bezmiechowa
- 2 miejsce** - Rafał Morawiec (1410 pkt) Aeroklub Rzeszowski
- 3 miejsce** - Łukasz Godowski (1326 pkt) AOS Bezmiechowa

Solina przed zaliczeniem punktu zwrotnego.

Warto podkreślić, że młodzi wychowankowie naszego ośrodka, którzy jeszcze niedawno stawiali swoje pierwsze kroki na lotnisku, biorą już udział w zawodach. Potrafią także dotrzymać kroku podczas sportowej rywalizacji bardziej doświadczonym zawodnikom, pokazując swoje umiejętności i talent. Najbardziej jednak cieszy fakt, że dzisiaj w Bezmiechowej, jeśli tylko pogoda pozwala na przeloty, latają wszyscy, a poziom sportowy rośnie z sezonu na sezon.

Fot. A. Bulanda

Arkadiusz Bulanda

Wyobraź sobie, że lecisz w ciszy, słuchając jedynie szumu wiatru. Wyobraź sobie, że możesz poczuć jego powiew, że możesz dotknąć chmur. Nie ma niczego, co oddzielałoby Cię od przestrzeni i natury.

Mam tylko jedno skrzydło...

Jesteśmy grupą studentów, którym sny o lataniu towarzyszyły od dawna. W końcu postanowiliśmy je urzeczywistnić. Dlaczego akurat za pomocą paralotni? Każdy z nas ma inną odpowiedź, ale przede wszystkim kierowało nami poczucie wolności. Jesteśmy niezależni od lotnisk, aeroklubów, planów lotu i procedur. Możemy wyjść z naszym statkiem powietrznym schowanym w plecaku na pobliskie wzgórze i wystartować.

Jak to się zaczęło? Oficjalną datą uważaną za moment powstania Akademickiego Klubu Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej jest 24 kwietnia 1997 r. Jego nieformalne początki mogą być jednak datowane nawet na wczesne lata 90. XX w. Jesteśmy więc jedną z najstarszych organizacji studenckich działających przy naszej uczelni. Od początku działalność AKL-u była ściśle związana z lotnictwem, lecz nie zawsze ograniczała się tylko do paralotniarstwa. Istniała również sekcja szybowcowa i modelarska. Łącznie, na przestrzeni lat, w naszych szeregach znalazło się ponad 300 osób - studentów i pracowników Politechniki Rzeszowskiej. AKL zrzesza obecnie około dwudziestu członków i sympatyków.

Członkiem AKL-u może zostać każdy student i pracownik Politechniki Rzeszowskiej, bez względu na umiejętności. Liczy się jedynie pasja latania. Brak posiadania Świadectwa Kwalifikacji Pilota Paralotni czy nieukończenie kursu nie jest przeszkodą do wstąpienia w nasze szeregi. Dzięki nawiązaniu współpracy z pil. instr. Bogusławem Pelczarem nasi członkowie uczestniczą w profesjonalnym szkoleniu. Mogą także przystąpić do egzaminu pań-

stwowego składanego przed Lotniczą Komisją Egzaminacyjną. Posiadamy również bazę sprzętową, z której mogą nieodpłatnie korzystać. Dzięki środkom finansowym przydzielonym przez prorektora ds. kształcenia dr. hab. inż. Adama Marcińca, prof. PRz, dziekana WBMiL dr. hab. inż. Jarosława Sępa, prof. PRz oraz darowiznom Fundacji Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej jest ona systematycznie unowocześniana i rozbudowywana.

sztywnych elementów, a pilot siedzi jedynie w uprzęży, jednak nowoczesne konstrukcje są bardzo odporne na turbulencje warunki, szybko i niemal samoczynnie wychodzą z wszelkich podwinięć oraz innych deformacji profilu. Podobnie jak spadochroniarze i piloci szybowcowi, paralotniarze mają ze sobą spadochron ratunkowy, który jest używany w krytycznych sytuacjach wynikających z całkowitej utraty kontroli nad skrzydłem. Trzeba pamiętać, że

Z wiatrem w zawody...

Fot. M. Lubecki

Czy to aby jest bezpieczne? Naszych przyszłych członków zdecydowanie uspokajamy. Paralotniarstwo nie jest tak ryzykowne, jak się wydaje „statystycznemu nielotowi”. Wprawdzie konstrukcja skrzydła nie posiada żadnych

w odróżnieniu od szybowca czy samolotu, paralotnia jest w stanie utrzymać stabilny lot w określonym kierunku bez jakiegokolwiek udziału pilota. Po wprowadzeniu w zakręt i puszczeniu obydwu sterówek (stanowiących jedno-

Trochę więcej o sporcie

cześnie jedyny ster) skrzydło samoczynnie powraca do prostoliniowego lotu z prędkością trymową, dość małą w przypadku tego typu statku powietrznego. W połączeniu z bardzo dużą zwrotnością, umożliwia to bezpieczne lądowanie na względnie małym obszarze, „lądowanie w polu” nie jest bardziej niebezpieczne niż na oficjalnym lądowisku.

Paralotnia jest najtańszym i najprostszym w pilotażu statkiem po-

wietrznym stworzonym przez człowieka. W połączeniu z niezaprzeczalnym pięknem i wrażeniami z każdego lotu, sport ten zyskuje szybko na popularności. Paralotniarze stanowią najliczniejszą grupę wśród całej społeczności lotniczej. Szacuje się, że obecnie w Polsce swobodnie lub z napędem lata około 8-9 tys. osób.

Na początku sierpnia br. trójka naszych członków ukończyła szkolenie

paralotniowe i lada dzień przystąpi do egzaminu przed LKE. Po zgłoszeniu się odpowiedniej liczby chętnych planujemy uruchomienie kolejnej edycji kursu.

Poczuj wiatr we włosach! Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do kontaktu przez nasz fanpage na portalu Facebook lub telefonicznie pod numerem: +48 660 43 44 46.

Mateusz Lubecki

Akademickie Mistrzostwa Polski na celność lądowania

W dniach 21-26 maja 2013 r. studenci Politechniki Rzeszowskiej wzięli udział w VII Akademickich Mistrzostwach Polski na celność lądowania, rozegranych w formule międzynarodowej.

To już kolejny start naszej reprezentacji w tych zawodach. Miejscem rozgrywek była, podobnie jak w poprzednich latach, Jelenia Góra. Tegoroczna edycja

zgrupowała 26 uczestników z różnych stron Polski.

Politechnikę Rzeszowską reprezentowali studenci związani z Kołem Na-

ukowym Szybowników działającym na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, w składzie:

- Paweł Prosiński (AOS Bezmiechowa),
- Sandra Sobczyk (AOS Bezmiechowa),
- Wojciech Majewski (Seksja Sportów Lotniczych AZS Politechniki Rzeszowskiej),
- Robert Krzywy (Aeroklub Włocławski).

Zawody składały się z dwóch części - rywalizacji drużynowej oraz indywidualnej, loty natomiast odbywały się na szybowcu „Puchacz”. W ciągu pierwszych dwóch dni zawodnicy wykonywali serię czterech lotów, których celem było wylądowanie jak najbliżej wyznaczonej linii. W klasyfikacji drużynowej nasza reprezentacja zajęła czwarte miejsce, przegrywając z uplasowaną „oczko” wyżej Politechniką Wrocławską zaledwie o kilka milimetrów.

W ostatnim dniu imprezy planowano rozegrać fazę pucharową rywalizacji indywidualnej. Do finałowej szesnastki zakwalifikowało się dwóch naszych reprezentantów: Paweł Prosiński (najlepszy wynik w eliminacjach - dokładnie

P. Prosiński (AOS Bezmiechowa) przygotowuje się do startu.

Fot. S. Sobczyk

w wyznaczonym punkcie) oraz Wojciech Majewski. Warunki atmosferyczne nie pozwoliły jednak na kontynuację lotów i organizatorzy zdecydowali wyłonić zwycięzców na podstawie średniej lo-

tów z dni wcześniejszych. Była to bardzo niekorzystna decyzja dla naszych reprezentantów, którzy ostatecznie zajęli miejsca poza podium. Doświadczenie nabyte podczas zawodów zapewne za-

procentuje w przyszłości, więc pozostaje mieć nadzieję, że w kolejnej edycji uda się nam zająć wyższe miejsca.

Sandra Sobczyk

VI Akademickie Mistrzostwa Europy w Tenisie Stołowym

Politechnika Rzeszowska najlepsza w Europie - Tomasz Lewandowski akademickim mistrzem Europy!

W tureckim kurorcie Zonguldak w dniach 19-23 czerwca br. odbyły się VI AME w Tenisie Stołowym. Reprezentacja Politechniki Rzeszowskiej, składająca się z zawodników ekstraklasowej drużyny SPAR AZS - studentów Wydziału Zarządzania naszej uczelni, w imponującym stylu obroniła, zdobyty rok wcześniej w hiszpańskiej Kordobie, drużynowy tytuł najlepszej akademickiej drużyny w Europie. Ponieważ obrona tytułu jest z reguły trudniejsza niż jego zdobycie, złote medale wywalczone w Turcji po raz pierwszy smakują wybornie. Do sukcesu drużynowego, również po raz pierwszy doszło złoto w grze pojedynczej aktualnego wicemistrza Polski seniorów Tomka Lewandowskiego, brąz Pawła Chmiela w singlu i brązowe medale w deblu pary: Tomasz Lewandowski - Michał Dąbrowski.

Rzeszowscy studenci rozpoczęli marsz po złoto od eliminacji grupowych, w których pokonali kolejno po 3:0 Norwegian University of Science and Technology (Norwegia), Technical University of Lisbon-School of Engineering (Portugalia) i University of Koblenz-Landau (Niemcy). W ćwierćfinale wyeliminowali Uniwersytet z Lubljany (Słowenia) 3:0. Medal już był, a na drodze do złota stanął faworyzowany Uniwersytet

z Orenburga (Rosja). W dramatycznym boju, przy stanie 2:2 w meczu, w decydującej partii T. Lewandowski ograł, 50. na liście światowej w rankingu ITTF, Kirila

Skaczkowa. Ten sukces otworzył drogę do finału będącego rewanżem za ubiegłoroczny finał z Kordoby. W nim rozpedzeni studenci Wydziału Zarządzania PRZ nie

Mistrzowie z KU AZS Politechniki Rzeszowskiej.

Fot. Archiwum AZS-u

Trochę więcej o sporcie

dali szans Uniwersytetowi Moskiewskiemu, wygrywając 3:0.

Po dwudniowych bojach drużynowych przyszedł czas na turniej indywidualny. W nim popularny „Lewy” potwierdził, że jest najlepszym zawodnikiem mistrzostw, wygrywając rywalizację w gronie 64 zawodników. W finale pokonał 3:1 Chrisa Dorana (Nottingham Trent University - Anglia), a wcześniej w półfinale po bratobójczym boju zwy-

ciężył Pawła Chmiela, któremu przypadł medal brązowy. Piotr Chmiel i Michał Dąbrowski zakończyli turniej na ćwierćfinale (5-8), ten drugi pokonany przez Ch. Dorana.

Brązowy medal przypadł także parze Lewandowski - Dąbrowski w deblu (przegrali w półfinale z parą z Orenburga). Bracia Chmielowie zakończyli udział w mistrzostwach na ćwierćfinale, gdzie ulegli parze brytyjskiej Doran-Hussain.

W ten sposób rzeszowscy akademicy podtrzymali medalową serię z europejskich mistrzostw. W sumie uczestniczyli do tej pory w pięciu AME, zdobywając w serbskim Niszu (2009), rosyjskim Kazaniu (2010), portugalskiej Maderze (2011), hiszpańskiej Kordobie (2012) i tureckim Zonguldaku łącznie 20 medali (6 złotych, 3 srebrne i 11 brązowych).

Tadeusz Czuchno

Sukces piłkarzy i siatkarzy na Akademickich Mistrzostwach Polski

Finał Akademickich Mistrzostw Polski w piłce nożnej mężczyzn odbył się w dniach 9-12 czerwca 2013 r. w Opolu. Spotkało się tam 15 najlepszych uczelnianych zespołów piłkarskich. Naszą uczelnię reprezentował zespół w składzie: Łukasz Adamski, Paweł Hass, Grzegorz Jurczak, Krzysztof Piliszko, Artur Kucharzyk (WZ), Daniel Bartuś, Paweł Chuchła, Mikołaj Gołda, Konrad Maczuga, Łukasz Świst, Paweł Wojciechowski, Sła-

womir Zegarowski (studenci WBMiL), Michał Superson, Adrian Szyszka, Marcin Warchoł, Dawid Mastej (studenci WBiŚ), Sławomir Świst, Jakub Warchoł (absolwenci PRz) oraz trener mgr Przemysław Biskup. Piłkarze odnieśli wielki sukces, zajmując III miejsce w klasyfikacji uczelni technicznych i broniąc ubiegłorocznego brązowego medalu.

Również siatkarze reprezentujący barwy KU AZS Politechniki Rzeszowskiej

spisali się na medal. Zajęli III miejsce w klasyfikacji uczelni technicznych na Akademickich Mistrzostwach Polski w siatkówce plażowej mężczyzn, rozegranych w Gdyni w dniach 6-9 czerwca 2013 r. Autorami sukcesu byli bracia Wojciech Rusin (WBiŚ) i Paweł Rusin (WBMiL), których trenerem jest mgr Antoni Domino.

Ewa Jahn

Brązowy medal dla piłkarzy KU AZS Politechniki Rzeszowskiej.

Fot. Archiwum AZS-u

Jubileusz 50-lecia AZS-u w Politechnice Rzeszowskiej Rzeszów - 15 czerwca 2013 r.

Odnaczeni okolicznościowymi medalami 50-lecia Akademickiego Związku Sportowego w Rzeszowie i na Podkarpaciu.

Medale 60-lecia SWFiS wręcza sekretarz generalny AZS B. Korpak. Od lewej: A. Domino, St. Kołodziej i M. Granat.

Złote Odznaki AZS dla Piotra i Pawła Chmielów.

Odnaczeni okolicznościowymi medalami 50-lecia Akademickiego Związku Sportowego w Rzeszowie i na Podkarpaciu.

Goście zgromadzeni na gali jubileuszowej.

Wystawa okolicznościowa.

Sport Akademicki

Żeglarze Politechniki Rzeszowskiej najlepsi w Polsce!

W dniach 17-20 czerwca 2013 r. w Wilkasach k. Giżycka odbyły się Akademickie Mistrzostwa Polski w żeglarstwie, w klasie „omega”. W mistrzostwach startowały aż 64 załogi z 34 uczelni z całego kraju, konkurencja zatem była ogromna.

Zawody rozpoczęły się eliminacjami, podczas których podzielono uczestników na dwie floty. Z każdej z nich 16 najlepszych załóg awansowało do floty finałowej, tzw. „złotej”, walczącej w kolejnych biegach o miejsca 1-32. Wśród nich znalazły się wszystkie trzy załogi z Politechniki Rzeszowskiej!

Złoto i srebro dla żeglarzy Politechniki Rzeszowskiej.

Fot. B. Adamek

W drugim dniu mistrzostw pogoda nie rozpieszczała żeglarzy. Wiał bardzo słaby wiatr i udało się rozegrać tylko dwa biegi. Jednak rzeszowianie poradzi sobie doskonale. Te dwa biegi wystarczyły, aby wysunąć się na prowadzenie. Szymon Tkacz wraz z załogą uplasował się na I miejscu, Aleksander Arian na III, a Piotr Ingłot na miejscu VI.

W ostatnim dniu regat żeglarze już od 8 rano pojawili się na wodzie, ponieważ według prognoz miało być wietrznie tylko do godz. 11.00. Zawodnicy byli pod dużą presją i mieli mało czasu. Jednak studenci Politechniki Rzeszowskiej czują się w takich warunkach jak przystowiowa ryba w wodzie. Płynęli pewnie po zwycięstwo.

Ostatecznie Politechnika Rzeszowska zdobyła wszystko. W klasyfikacji indywidualnej Szymon Tkacz (WBMiL) wraz z załogą w składzie: Anna Bator i Bartek Mach (WZ) zostali Akademickimi Mistrzami Polski, a jego kolega Aleksander Arian (WZ) z załogą, w skład której weszli Maciej Chmielewski i Irek Zielonka (WBMiL) stanęli na drugim stopniu podium. Również w klasyfikacji generalnej Politechnika Rzeszowska uplasowała się na najwyższym podium, stając się najlepszą w żeglarstwie uczelnią w Polsce w klasie „omega”. Pokonała żeglarskich gigantów - Uniwersytet Gdański i Politechnikę Gdańską.

Zawodnikom i trenerowi sekcji żeglarskiej mgr. Franciszkowi Gorczyca serdecznie gratulujemy sukcesu.

Ewa Jahn

Autorzy tekstów

- mgr Przemysław Biskup**
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu
- mgr Anna Brzechowska-Rębisz**
Katedra Infrastruktury i Ekorożwoju
- pił. szyb. Arkadiusz Bulanda**
AOS - Ośrodek Szkolenia Lotniczego - Bezmiechowa
- mgr inż. Maksymilian Cieśla**
Katedra Inżynierii i Chemii Środowiska
- mgr Tadeusz Czulno**
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu
- prof. dr hab. inż. Józef Dziopak**
Kierownik Katedry Infrastruktury i Ekorożwoju
- Anna Fedak** - Studentka WZ (bezpieczeństwo wewnętrzne)
- prof. dr hab. inż. Henryk Galina** - Dziekan WCh
- dr Marcin Gębarowski** - Katedra Marketingu
- mgr Katarzyna Hadała**
Dział Informacji, Karier i Promocji
- mgr Ewa Jahn**
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu
- Mirosław Juda** - Student WEiI (informatyka)
- Karolina Kaczka** - Studentka WZ (zarządzanie)
- mgr Ewa Kawalec**
Dział Rozwoju Kadry Naukowej
- inż. Mateusz Lubecki**
Student WEiI (elektronika i telekomunikacja)
- Mateusz Małys** - Student WBiIŚ (budownictwo)
- mgr inż. Adam Masłoń**
Katedra Inżynierii i Chemii Środowiska
- dr hab. inż. Grzegorz Masłowski, prof. PRZ**
Dziekan WEiI
- Katarzyna Noworól**
Główny specjalista SITK RP Oddział w Rzeszowie
- mgr Marta Olejnik**
Główny specjalista - Redaktor naczelny GP
- mgr Barbara Pasaman** - Dział Kształcenia
- Filip Pawlak** - Absolwent WBMiL (lotnictwo i kosmonautyka)
- dr inż. Maciej Piekarski**
Zakład Projektowania Architektonicznego i Grafiki Inżynierskiej
- dr Mariusz Ruszel** - Katedra Ekonomii
- mgr Jarosław Sitek** - Stażysta
- Sandra Sobczyk** - Studentka WBMiL (lotnictwo i kosmonautyka)
- dr inż. Agnieszka Stec**
Katedra Infrastruktury i Ekorożwoju
- dr inż. Marek Śniezek**
Katedra Informatyki i Automatyki
- mgr Aleksander Taradajko** - Rzecznik prasowy
- mgr Agnieszka Zawora** - Sekretariat Rektora
- dr inż. Robert Ziomba**
Zakład Podstaw Elektrotechniki i Informatyki

Gazeta Politechniki

Redagują
Redaktor naczelny GP
Marta Olejnik

Redaktor
Anna Worosz

Zespół redakcyjny
Arkadiusz Bulanda - OSL, Marcin Gębarowski - WZ,
Patrycja Ewa Jagielowicz - WBMiL, Paweł Kaleta - OKL,
Marzena Kłos - WBiIŚ, Wiesława Małska - WEiI,
Krzysztof Piejko - WMiFS, Janusz Pusz - WCh,
Alicja Puskarewicz - WBiIŚ

Adres Redakcji GP
Politechnika Rzeszowska, 35-959 Rzeszów
ul. Poznańska 2, bud. P, pok. 407, tel. 17 865 12 55,
email: olema@prz.edu.pl, www.prz.edu.pl

Wydawca
Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza
35-959 Rzeszów, al. Powstańców Warszawy 12

Projekt okładki
Marta Olejnik

Autorzy zdjęć na str. 1.
Marian Misiakiewicz

Autorzy akceptują ukazanie się
artykułów oraz zdjęć
na łamach GP i w Internecie.

Druk
Drukarnia Oficyny Wydawniczej PRZ, zam. 126/13
ISSN 1232-7832

Redakcja GP zastrzega sobie prawo skracania
i opracowywania artykułów oraz zmiany ich tytułów.
Nakład: 700 egz. Cena: 2 zł.